

1. Indledning

Der blev i september måned indgået aftale om forlængelse af A.P. Møller – Mærskes eneretsbevilling i den danske del af Nordsøen, og regeringen har i forlængelse heraf fremsat beslutningsforslag om aftalen i Folketinget samt lovforslag om ændring af kulbrintebeskatningsloven og undergrundsloven.

Det er staten, der har ejendomsretten til den danske undergrund. Olie- og gasforekomsterne i den danske del af Nordsøen er knappe naturressourcer, der i sig selv har en værdi. Den danske stat har i lighed med en række andre lande valgt at lade private virksomheder få koncession til at forestå indvindingen af olie og gas, for derved at drage fordel af den viden og teknologi virksomhederne besidder. Der er tale om lange koncessioner (typisk 30 år), der afspejler, at der ved indvinding af olie og gas er behov for langsigtede investeringer. Dette skal bidrage til, at der samfundsøkonomisk opnås størst mulig værdi af olie- og gasressourcerne i Nordsøen, hvilket også beror på, at koncessionsvilkår og skatteregler udformes, så virksomhederne har økonomisk interesse i at investere i efterforskning og teknologiudvikling, uden at det fører til væsentlige forvriddninger, eller at staten ikke får sin passende andel.

Den indgåede aftale indebærer, at staten får en betydelig større del af overskuddet fra udnyttelse af eneretsbevillingen i Nordsøen. Fra 2004 opnår staten 20 pct. overskudsdeling/statsdeltagelse, ligesom der gennemføres en effektiv kulbrintebeskatning med reduktion i investeringsfradraget fra 250 pct. til 30 pct., hvorved forvriddninger væsentligt minimeres. Samtidig med at produktionen kan tilrettelægges mere økonomisk optimalt ved at ophæve feltafgrænsningen og fjerne de såkaldte bruttoafgifter som royalty og rørledningsafgift. Hertil kommer, at aftalen (inkl. kompensationsbestemmelse) skaber ro om Nordsøen, så der kan investeres og planlægges langsigtet, hvilket er helt afgørende for, om værdierne udnyttes effektivt. Der er i Redegørelse

om Nordsøen, oktober 2003, redegjort mere detaljeret for de enkelte elementer i aftalen

Når økonomien i aftalen skal vurderes - set ud fra en samfundsøkonomisk synsvinkel - er det især følgende forhold, som må anses for væsentlige:

- Aftalen bidrager til, at de værdier, der er i Nordsøen, udnyttes samfundsøkonomisk optimalt.
- Hvilket provenu aftalen giver staten.
- Aftalen er robust (følsomhedsanalyser).
- Der er en rimelig fordeling af overskuddet fra aktiviteterne i Nordsøen mellem staten og bevillingshaver, givet at undergrunden tilhører staten (rentabilitetsanalyser).

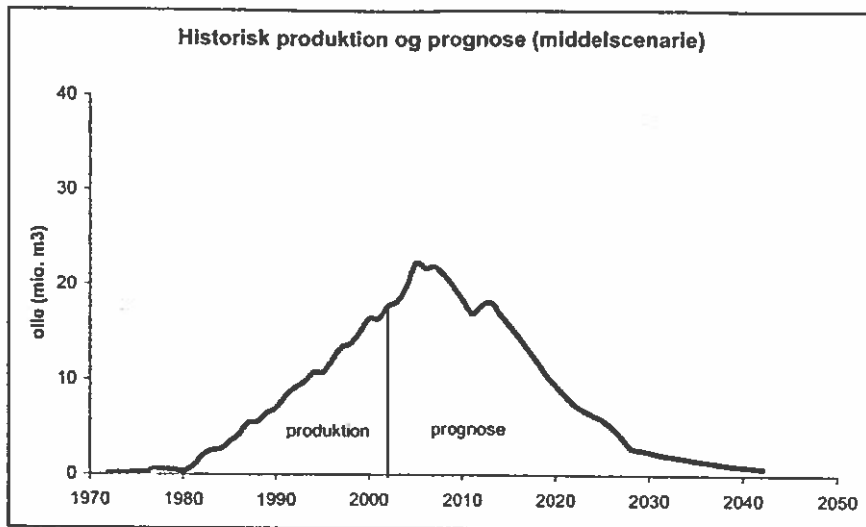
Neden for søges disse forhold belyst for at give et samlet billede af aftalen fra en samfundsøkonomisk synsvinkel. Dette sammenfatter samtidig en række af de oplysninger og beregninger, som er givet i svarene til Folketinget.

2. Olie og gas produktionen i Nordsøen

Da man startede med at lede efter olie og gas i 1960'erne, var der ikke meget viden om mulighederne for at finde olie og gas i Danmark. Den første olie blev fundet tilbage i 1966, og olieproduktionen blev indledt i 1972. Imidlertid var det først fra omkring starten af 1980'erne, at olie- og gasproduktionen for alvor tog fart. Indtil da var aktiviteterne i Nordsøen relativt begrænsede. Både hvad angår produktion og investeringer. Siden starten af 1980'erne er der sket kraftig vækst i olieproduktionen, der bl.a. har bevirket, at Danmark i dag er selvforsynende med olie og gas. Udviklingen i olie- og gasproduktionen har således langt oversteget forventningerne tilbage i 1960'erne.

I de kommende år forventes produktionen at stige lidt i forhold til i dag. Men derefter tyder prognoserne på, at forekomsterne langsomt tømmes, og produktionen falder. Langt den største del af de tilbageværende værdier i Nordsøen forventes således at ligge inden for den eksisterende bevilling, der udløber i 2012, jf. nedenstående figur 1.

Figur 1. Historisk produktion og forventet fremtidig produktion

A.P. Møller – Mærsk står sammen med partnerne i Dansk Undergrunds Consortium (DUC) for størstedelen af aktiviteterne i den danske del af Nordsøen. I 2002 kom 82 pct. af den danske olieproduktion på 21,5 mio. m³ fra DUC. For gassens vedkommende var det 92 pct. af 7,3 mia. m³.

Når der i dag produceres så store værdier i Nordsøen, så skyldes det især to forhold. For det første er der løbende blevet investeret i at udvikle teknologien, så en stadig større mængde af den olie, der findes i undergrunden, kan udnyttes. For det andet er der blevet investeret i efterforskning og på den baggrund løbende gjort nye fund.

Langt den største del af den olie, der indtil nu er fundet i Danmark, findes i meget tætte kalk lag. Da produktionen herfra startede, forventede man kun at kunne hente meget små mængder af olien op. Eksempelvis var vurderingen for 20 år siden, at der kun kunne indvindes ca. 6 pct. af

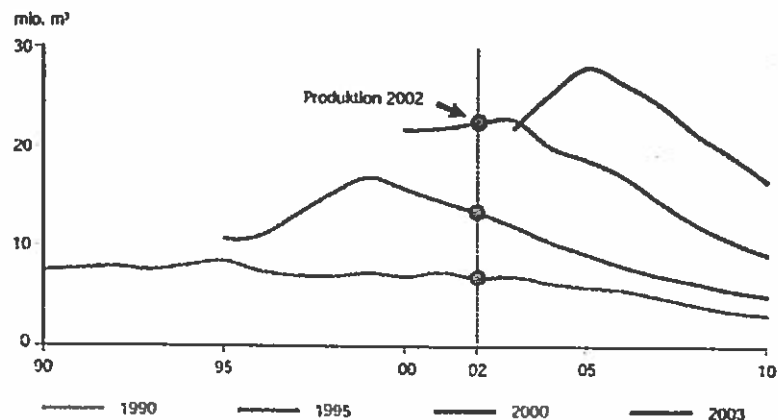
olien i Dan feltet. Siden har man udviklet nye produktionsmetoder (vandinjektion og vandrette borer), så der i dag kan hentes stadig større dele af olien i felterne op. Derfor vurderes det nu, at man kan indvinde mere end 26 pct. af den olie, der er i Dan feltet.

En måde at illustrere betydningen af teknologiuudviklingen og den løbende efterforskning efter olie og gas er ved at sammenholde forventningerne til produktionen i produktionsprognoserne fra 1990, 1995 og 2000 med den faktiske produktion de pågældende år.

I prognosen fra 1990 skønnedes olieproduktionen i 2002 til 6,8 mio. m³ kubikmeter. Produktionen i 2002 var på 21,5 mio. m³. Det vil sige, at den faktiske produktion var mere end 3 gange så stor, som den blev anslået til i 1990. I prognosen fra 1995 blev produktionen i 2002 skønnet til 13,2 mio. m³, altså ca. 2/3 af den faktiske produktion i 2002, jf. nedenstående figur 2.

Figur 2. Prognoser for perioden 1990-2010

2.1 Olie- og gasproduktionen fremover

For at der samfundsøkonomisk kommer mest muligt ud af værdierne i Nordsøen, er det afgørende, at teknologien fortsat forbedres med henblik på at hente større mængder af den tilbageværende olie op. Det er ligeledes afgørende, at efterforskningsaktiviteterne fortsætter, så der også i fremtiden kan gøres nye fund. Hertil kommer, at det i takt med at de enkelte felter tømmes også har betydning, hvordan de marginale olie-reserver udnyttes. Altså om produktionen fortsætter til den sidste dråbe, eller om den stopper før.

Der er naturligvis mange forhold, som afgør, hvordan teknologiudvikling, efterforskning og udnyttelsen af marginale felter forløber fremover. Herunder bl.a. udviklingen inden for teknologi, oliepriser og dollarkursen.

Et helt centralt element er, at der med aftalen skabes ro og stabile rammer om fremtiden i Nordsøen. Det har stor betydning for investeringsklimaet i Nordsøen, fordi der er tale om meget langsigtede investeringer.

Hvis der omvendt ikke er sikkerhed for, at A.P. Møller – Mærsk kan fortsætte aktiviteterne efter 2012 skønnes det, at DUC-selskaberne vil søge at optimere det kortsigtede udbytte frem til udløbet af eneretsbevillingen. Det vil sandsynligvis betyde, at DUC vil investere mindre i at udvikle boreteknologien, da investeringerne har kortere tid at blive forrentet i. Ligeledes må det forventes, at de relativt omkostningsfulde inve-

steringer i nye efterforskninger bliver minimeret, da evt. nye fund næppe kan nå at blive udnyttet inden 2012. Endelig kan det forventes, at produktionen fra mindre givtige felter, der i dag opretholdes på grund af forventninger om fremtidig indtjening, bliver lukket hurtigere ned. Konsekvensen heraf er sandsynligvis, at den tilbageværende olie i sådanne felter kun i begrænset omfang kan udnyttes på et senere tidspunkt, fordi de nødvendige investeringer forbundet med at genstarte produktionen ikke vil kunne svare sig.

Alene det forhold, at der med aftalen er skabt sikkerhed om fremtiden vurderes således at have en gunstig indvirkning på det fremtidige efterforsknings- og investeringsniveau og dermed på overskuddets størrelse.

Hertil kommer så, at aftalen indeholder en række incitamenter til at udnytte de tilbageværende ressourcer effektivt. Således ophæves feltbeskatningen. Det betyder, at der ikke længere skal opgøres en indkomst fra hvert felt. I stedet skal der udarbejdes en samlet indkomstopgørelse for alle felter, hvor alle indtægter og udgifter for alle felter opgøres samlet.

Det nuværende skattesystem indebærer, at kulbrinteskattefradrag fra marginalfelter ikke kan overføres til andre felter, før produktionen er indstillet fra feltet. Alt andet lige kan dette tilskynde en operatør til at lukke et skuffende felt før tid (det vil sige, før de løbende udgifter overstiger de løbende indtægter) for at frigøre fradra-

gene til andre felter med et stort overskud. Endvidere ophæves royalty og rørledningsafgiften på 5 pct. af produktionsværdien modregnes i kulbrinteskatten frem til 2012, hvorefter den afskaffes.

Rørledningsafgift er skat på bruttoproduktionen uden fradrag for omkostninger. Royalty og rørledningsafgift virker på samme måde som en omkostning ved produktionen og tilskynder derfor ligeledes til at lukke produktion tidligere, end hvad der må betragtes som samfundsøkonomisk fornuftigt.

For fremtiden får staten således primært sit provenu fra tre kilder, der alle relaterer sig til

overskuddet. Det drejer sig om; overskudsdeling/statsdeltagelse, almindelig selskabsbeskatning og kulbrintebeskatningen, der er en særlig overskudsskat rettet mod produktion af olie og gas i Nordsøen. Det betyder, at en meget stor del af provenuet til staten opkræves på en sådan måde, at det ikke forvrider produktions- og investeringsbeslutningerne.

Som grundlag for aftalen er der foretaget analyser af, hvordan produktionen vil udvikle sig i en situation med en aftale og en situation uden en aftale. De væsentligste forudsætninger for analyserne er skitseret i nedenstående boks 1.

Boks 1. Beregningsforudsætninger

Oliepris

I alle beregninger er fremskrivninger af oliepriser baseret på Det Internationale Energiagenturs fremskrivninger. Det betyder en oliepris på 22,355 dollar pr. tønde i dag og langsomt stigende til 36 dollar i 2042.

Dollarkurs

I alle beregninger er der anvendt en dollarkurs svarende til Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger. Dvs. en dollarkurs på 6,95.

Forekomster

Vurderingen af oliereserverne er de samme i alle beregningerne og baserer sig på Energistyrelsens reserveopgørelser.

Forlængelse af koncessionen

I aftaleforløbet forlænges koncessionen fra 2012 og frem til 2042. I forløbet uden aftale foretages udbud i 2012.

Skatteregler

I aftaleforløbet er der forudsat de skatteregler, der fremgår af aftalen. Det vil bl.a. sige reduktion af kulbrinteafdraget fra 250 pct. til 30 pct. Endvidere er der forudsat de overgangsregler, som fremgår af aftalen. Dvs. at allerede foretagne investeringer kan fradrage med 10 pct. i indtil 10 år fra tidspunktet, hvor investeringen er foretaget. I forløbet uden aftale er det forudsat, at de nuværende skatteregler fortsætter uændret frem til 2042.

Statsdeltagelse

I aftaleforløbet er der forudsat overskudsdeling på 20 pct. indtil 2012, og herefter at staten indtræder som partner med en andel på 20 pct. I forløbet uden aftale er der forudsat statsdeltagelse fra 2012.

Bruttoafgifter

I aftaleforløbet er der forudsat, at royalty afskaffes fra 2004 og rørledningsafgift modregnes i kulbrinteskatten frem til 2012, hvorefter den afskaffes. I forløbet uden aftale er det forudsat at royalty opretholdes.

Produktion, investeringer og omkostninger

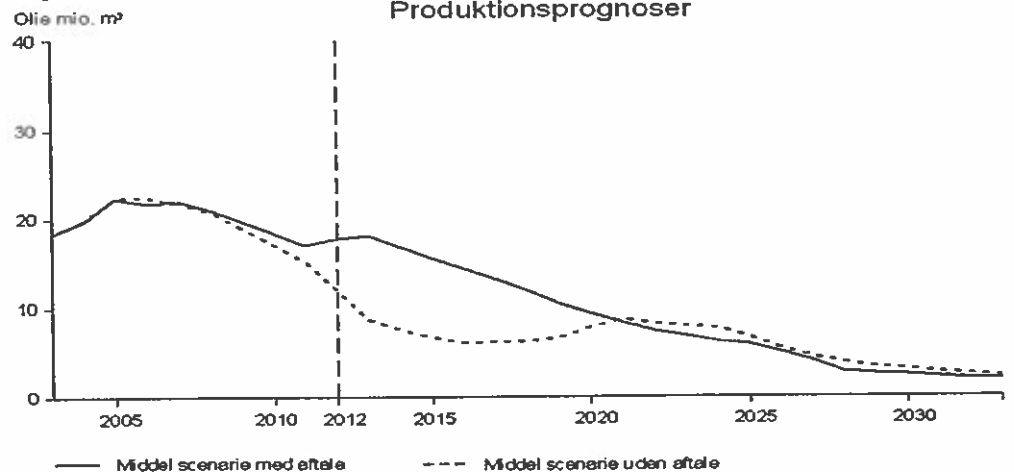
I aftaleforløbet er produktionsforløbet en fremskrivning baseret på historiske data, erfaringer fra A.P. Møller – Mærskes eksisterende felter samt andre felter uden for eneretsbevillingen med hensyn til investeringer og driftsomkostninger. For produktionsforløbet uden aftale ligger den vigtigste forskel i en nedgang i investeringerne før og efter 2012 med en manglende efterforskning og teknologiudvikling til følge.

I forløbet med en aftale vurderes det, at indvindingsgraden vil stige med 5 pct. point set over hele perioden svarende til en årlig stigning på 0,7 pct. Endvidere vurderes det, at der fra omkring 2012 igangsættes produktion fra et nyt mellemstort fund. Samlet er det tale om en forventet årlig stigning i produktionen på ca. 1,2 pct. Til sammenligning skete der i perioden fra 1990 til 2003 en forøgelse af den samlede olieproduktion fra en række felter inden for eneretsbevillingen

på i gennemsnit ca. 4 pct. pr. år set i forhold til de prognoser for olieproduktion fra disse felter, som blev lavet i 1990.

I forløbet uden en aftale vurderes det, at de lavere investeringer især omkring 2012 vil resultere i en noget langsommere teknologiudvikling, svarende til 0,5 pct. pr. år eller 3 procentpoint over hele perioden, samtidig med at opdagelsen af et nyt fund sker noget senere, jf. nedenstående figur 3.

Figur 3. Forventet olie- og gasproduktion med og uden aftale i perioden 2004-2012
Produktionsprognoser

1) Ud over vurderingen af produktionsforløb bygger de forskellige fremskrivninger også på forventede investeringer og omkostninger. En samlet oversigt over investeringer, produktion, omkostninger mv. er vedlagt som bilag.

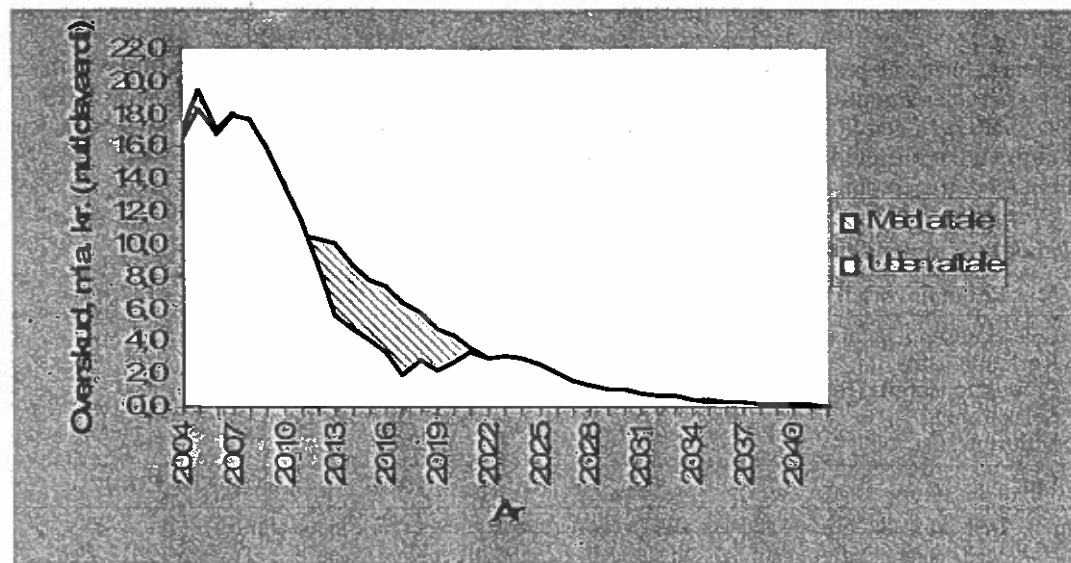
2) Beregningerne er foretaget med en oliepris: 22,355 USD/t i 2004-10 herefter gradvist stigende til 36 USD/t i 2042 (2003-priser) og en dollarkurs på 6,95. Primo oktober 2003 er olieprisen over 27 USD/t.

De produktionsfremskrivninger, som fremgår af figuren, angiver statens middelscenario. Der er i vedhæftede bilag angivet et højt og et lavt produktionsscenario med forskellige forudsætninger om teknologiudvikling og størrelsen af nye fund. For hvert af disse produktionsforløb er der lavet beregninger over udviklingen i produktionen med og uden aftale.

2.2 Samfundsøkonomisk værdi af at indgå en aftale

På baggrund af ovenstående produktionsforløb med og uden aftale er der lavet beregninger over de årlige overskud til fordeling mellem staten og DUC fra olieproduktionen inden for eneretsbevillingen, jf. figur 4. Forskellen i overskuddene med og uden aftale udgøres af det skraverede areal mellem de to kurver, og kan opgøres til 27 mia. kr. i nutidsværdi set over hele perioden 2004 til 2042. Dvs. at aftalen som følge af merproduktion giver en samfundsøkonomisk gevinst af denne størrelsesorden.

Figur 4. Samlede årlige overskud til fordeling mellem DUC og staten i perioden 2004 til 2042 med og uden aftale

Ved en vurdering af aftalen er det således ikke tilstrækkeligt at fokusere på, hvor stor en andel staten får af overskuddet fra produktionen i Nordsøen. Det er også afgørende at vurdere, om aftalen bidrager til, at olie- og gasforekomsterne i Nordsøen udnyttes effektivt. En høj statsandel af overskuddet på fx 70 pct. giver ikke større provenu til staten, hvis den højere statsandel medfører lavere investerings- og produktionsforløb og dermed et lavere kronebeløb til staten.

3. Statens andel af overskuddet

Med aftalen får staten frem til 2042 i det centrale produktionsforløb i gennemsnit lidt over 60 pct. af overskuddet fra produktionen af olie og gas inden for eneretsbevillingen. Historisk har statens andel af overskuddet svinget ganske betydeligt, men har i gennemsnit ligget på omkring 47 pct. Inden for de seneste år har andelen af overskuddet dog kun udgjort ca. 40 pct. Så set i forhold til den historiske andel er der tale om en ikke ubetydelig stramning.

Selvom en sammenligning med den historiske fordeling af overskuddet kan give et indtryk af den stramning, der ligger i aftalen, så er den mest reelle sammenligning at se på, hvilken fordeling de nugældende regler ville give anledning til, hvis de blev fortsat. Det er imidlertid ikke en helt nem opgave. Det største problem knytter sig til

vurderingen af kulbrinteskattebetalingerne. Historisk har det vist sig, at kulbrinteskatten ikke virker. Kun i ganske få år er der betalt kulbrinteskatt, og det samlede provenu fra kulbrinteskatten har siden indførelsen i 1982 været på under 1 mia. kr.

I et bilag til Kulbrinteskatteudvalgets rapport fra 2001 blev det bl.a. på den baggrund vurderet, at DUC-selskaberne først ville komme til at betale kulbrinteskatt ved en oliepris på 30 dollar pr. tønde. Statens andel af overskuddet for perioden 2000 til 2012 blev i et regneeksempel beregnet til 36 pct. med de nugældende regler og under forudsætning af den nævnte oliepris.

I de produktionsprognoser, der er præsenteret i afsnittet ovenfor, er der indlagt investeringer, der alene er baseret på ingeniørtekniske beregninger. Der er således ikke taget højde for, hvad der for selskaberne er privatøkonomisk optimalt set i lyset af et kulbrintefradrag på 250 pct. Der er således indregnet kulbrinteskattebetalinger på i alt 25 mia. kr. Disse indtægter må anses for meget usikre. I notat af 25. oktober 2000 fra Skatteministeriet blev det således bl.a. konkluderet, at »Rationelle virksomheder vil således have incitament til at indrette sig således at uanset, hvor høj olieprisen er, og uanset hvor store fund de gør, foretager så store investeringer, at de kun

ved overraskende gunstige forhold i kort tid kommer til at betale kulbrinteskate».

Med en forudsætning om fuld kulbrinteskattebetaling i perioden fremover ligger den statslige andel i gennemsnit med nugældende regler på 45 pct. i perioden frem til 2012 og på ca. 53 pct. set over hele perioden 2004 til 2042. Afhængig af forudsætningerne om kulbrinteskattebetalinger i fremtiden ligger den forventede statsandel af

overskuddet med de nugældende regler således og svinger mellem 36 pct. og 53 pct.

Tages der udgangspunkt i, at selskaberne fremover vil bringe sig i fuld kulbrinteskatteposition forventes statens merprovenu ved aftalen sammenlignet med gældende regler at blive på 31 mia. kr. i nutidsværdi set over hele perioden, jf. tabel 1.

Tabel 1. Sammenligning af provenu med gældende regler og aftalen

Mia. kr., nutidsværdi 2004-2042	Gældende regler ¹⁾	Aftalen
Overskudsandel/statsdeltagelse	11,2	42,5
Rørledningsafgift	10,1	6,9
Produktionsafgift (royalty)	14,2	0,0
Selskabsskat	42,1	49,4
Kulbrinteskate	24,8	34,6
I alt	102,4	133,4

Anm.: Den anførte kulbrinteskate under aftalen er efter modregning af rørledningsafgiften.

1) Med operatørskifte og indførelse af statsdeltagelse på 20 pct. samt afskaffelse af royalty i 2012. Den gældende beskatning opretholdes i hele perioden frem til 2042.

I lyset af usikkerhederne om kulbrinteskatten er der i nedenstående tabel foretaget en sammenligning mellem aftalen og gældende regler med forskellige forudsætninger om kulbrinteskatte-

betalinger i fremtiden. Som det fremgår, forventes statens merprovenu med aftalen at udgøre mindst 31 mia. kr.

Tabel 2. Sammenligning af statens provenu ved aftalen med de nuværende regler, under forskellige forudsætninger om kulbrinteskattebetaling

	Mia. kr. i nutidsværdi 2004-2042
Aftalen	133
Aftalen uden samfundsøkonomisk gevinst (merproduktion)	112
Gældende regler med fuld kulbrinteskattebetaling (25 mia.kr.)	102
Gældende regler, men uden kulbrinteskattebetalinger	77

Anm.: For at komme ud af kulbrinteskatteposition skal der foretages investeringer, som reducerer overskuddet. Disse investeringer er ikke indregnet, hvor de 56 mia. kr. ikke tages som udtryk for det maksimale merprovenu ved sammenligningen mellem aftalen og de gældende regler.

Derudover kan de gældende regler og aftalen sammenlignes ved at lave beregninger på historiske tal. Dvs. ved at antage, at aftalen var indgået 2001 og sammenligne de indtægter, som staten rent faktisk har fået i perioden 2001 til 2003 med de indtægter, som aftalen ville give ved at bruge historiske tal for produktion, investeringer mv. Disse beregninger viser, at aftalen i perioden 2001 til 2003 ville have givet 7,3 mia. kr. mere,

end der kommet ind til staten i den pågældende periode. Altså et beløb der årligt ligger nær det, som forventes fremover med aftalen, jf. redegørelsen til Folketinget.

3.1 Sammenligning med andre skattemodeller

Ud over at sammenligne med de gældende regler er der lavet sammenligninger med den såkaldte neutrale beskatningsmodel, som blev

foreslået af Kulbrinteskatteudvalget for nye bevillinger. Tanken bag det konkrete forslag til neutral beskatning er, at kulbrinteafdrag afskaffes og der i stedet indføres et fradrag for forrentning af egenkapital, samt at skattemæssige underskud kan fremføres med rente, handles og i sidste ende udbetales skatteværdien af underskuddet. Kulbrinteudvalget foreslog også, at royalty og rørledningsafgift afskaffes via modregning i kulbrinteskatten samt en ophævelse af feltafgrænsningen. Formålet hermed er at øge incitamenterne til at udnytte marginale felter.

I aftalen mellem regeringen og A.P. Møller – Mærsk sker der en markant reduktion af kulbrinteafdraget (fra 250 pct. til 30 pct.) samtidig med, at royalty og rørledningsafgift afskaffes, og feltafgrænsningen ophæves. Således ligger aftalen ikke langt fra de anbefalinger, der lå i Kulbrinteudvalgets rapport. Den væsentligste forskel ligger i, at regeringen gennem aftalen ydermere får del af overskuddet allerede fra 2004 i en eksisterende bevilling. I vedlagte bilag er Kulbrinteudvalgets anbefalinger sammenlignet nærmere med aftalen.

Kulbrinteudvalget tog ikke stilling til skatteprocenten. Det fremgik af udvalgets rapport, at skattesatsen er en politisk beslutning. For at sammenligne den neutrale beskatningsmodel med aftalen, er det derfor nødvendigt at antage en skattesats.

Herudover tog Kulbrinteudvalget ikke stilling til overgangsregler, fordi anbefalingerne var møntet på nye koncessioner. Der blev altså ikke taget stilling til, hvordan man i et nyt skattesystem skulle behandle de investeringer, som allerede var foretaget skattemæssigt. Baggrunden for at lave overgangsregler er, at virksomhederne tidligere har investeret i tillid til de gældende regler. Dertil kommer, at de oparbejdede under-

skud ikke kan fjernes, med mindre det sker gennem en aftale.

Endvidere tog Kulbrinteudvalget ikke stilling til overskudsdeling/statsdeltagelse i en eksisterende bevilling, da alle beregninger var møntet på nye bevillinger. For at sammenligne den neutrale beskatningsmodel med aftalen er der derfor lavet to typer af beregninger med forskellige forudsætninger om skattesats og statsdeltagelse. Der er i begge beregninger forudsat en rente på 3 pct. vedrørende fradraget for normalforrentningen af egenkapitalen.

I den første beregning er skattesatsen sat til 52 pct. ligesom i aftalen. Overgangsreglerne er de samme som i aftalen, og der forudsættes statsdeltagelse fra 2012. Herudover er beregningen lavet på et produktionsforløb svarende til aftalen. Staten vil først opnå statsdeltagelse fra 2012. Beregningen viser, at aftalen sammenlignet med en model med neutral beskatning giver et merprovenu til staten på 3 mia. kr. i nutidsværdi for hele perioden 2004 til 2042.

I den anden beregning er der forudsat en skattesats på 70 pct., og overgangsregler som i aftalen, men der forudsættes ikke statsdeltagelse, og produktionsforløbet svarer til forløbet uden aftale. Indførelse af neutral beskatning med en kulbrinteskattesats på 70 pct. ville næppe kunne ske gennem en aftale. Derfor synes produktionsforløbet uden aftale mest sandsynlig. Med en kulbrinteskattesats på 70 pct. vil det desuden være vanskeligt at stille et yderligere krav om 20 pct. statsdeltagelse efter operatørskifte i 2012. En sådan samlet beskatning må forventes at gøre det vanskeligt at tiltrække operatører.

Samlet set viser beregningerne, at den neutrale skattemodel vil give mindre provenu i nutidsværdi for hele perioden end den indgåede aftale, jf. tabel 3.

Tabel 3. Statens provenu i perioden 2004-42 ved aftalen og ved neutral skat, mia. kr. nutidsværdi i 2003, skattesats 52 pct.

	Statens provenu 2004 til 2042, mia. kr. nutidsværdi
<i>Aftalen</i>	133
Neutral skat (52 pct.), m. statsdeltagelse efter 2012 med aftale produktionsforløb	130
Neutral skat (70 pct.), u statsdeltagelse, med produktionsforløb uden aftale	122

Der er ikke kendskab til, at andre lande har anvendt neutral beskatning inden for oliebranchen. Der har været overvejelser fremme i Norge om neutral beskatning, uden man dog har valgt at følge modellen. Der er derfor tale om et uprøvet skattesystem, hvor der ikke er gjort erfaringer med virkningerne og administration. Dertil kommer at en neutral beskatningsmodel som fremlagt af kulbrinteudvalget vil give problemer i relation til EU's statsstøtteregler. Den nuværende kulbrintebeskatningsmodel er derimod kendt og gennemprøvet. Også det må naturligvis indgå i bedømmelsen af, om den neutrale beskatningsmodel er bedre end aftalen.

4. Følsomhedsanalyser

Aftalen skal sikre staten en højere og mere stabil andel af værdierne i Nordsøen. Derfor er der

foretaget en række følsomhedsberegninger, under forskellige forudsætninger om oliepris, dollarkurs og produktion, jf. nedenstående tabel 4.

Aftalen er skruet sådan sammen, at den effektive beskatning falder, hvis produktionen falder. Og omvendt stiger den effektive beskatning, hvis indtjeningen i Nordsøen stiger. Årsagen hertil er, at sikre et incitament til at fortsætte produktionen, selvom det mod forventning skulle vise sig, at der ikke er så meget olie at hente op, eller prisen på olie falder dramatisk.

Den laveste andel, staten får i de foretagne følsomhedsberegninger, er 56 pct. i gennemsnit over hele perioden ved en oliepris, der ligger 20 pct. under den pris som i beregningerne. Omvendt stiger statens andel til 63 pct., hvis olieprisen stiger med 20 pct.,

Tabel 4. Følsomhedsberegninger for statens provenu (statsandel i parentes)

Mia. kr.	2004	2005	2006	2007	2008	Årligt gns. 2004-2012	2004 -2012	2013 -2042	2004 -2042
	----- Mia. kr. 2003-priser -----						- Mia. kr. nutidsværdi -		
1. Aftale på statens middelscenarium*)	9,8	11,9	11,4	11,9	11,8	10,6 (57%)	80 (57%)	54 (66%)	133 (61%)
Følsomheder overfor ændret produktion									
2. Som 1 men lavt pro- duktionsscenarium	9,8	11,9	11,5	11,3	10,6	9,6 (56%)	73 (56%)	25 (65%)	98 (58%)
3. Som 1 men højt pro- duktionsscenarium	9,8	11,9	11,2	11,9	11,6	11,4 (58%)	85 (58%)	80 (67%)	165 (62%)
Følsomheder overfor oliepriser									
4. Som 1 men oliepris - 20% (2004-10: 17,9 USD/t)	6,2	7,9	7,5	8,0	8,0	7,1 (52%)	53 (52%)	40 (64%)	93 (56%)
5. Som 1 men oliepris - 10% (2004-10: 20,1 USD/t)	8,0	9,9	9,5	9,9	9,9	8,9 (55%)	66 (55%)	47 (65%)	113 (59%)
6. Som 1 men oliepris +10% (2004-10: 24,6 USD/t)	11,6	13,9	13,4	13,9	13,7	12,4 (59%)	93 (59%)	61 (67%)	154 (62%)
7. Som 1 men oliepris +20% (2004-10: 26,8 USD/t)	13,4	15,8	15,3	15,8	15,6	14,1 (61%)	106 (61%)	68 (67%)	174 (63%)
8. Som 1 men oliepris på 50 USD/t i 2004-10 (og herefter gradvist stigende)	31,9	36,5	35,5	36,2	35,3	32,5 (67%)	244 (67%)	140 (70%)	384 (68%)
9. Som 1 men oliepris på 100 USD/t i 2004- 10 (og herefter gradvist stigende)	71,9	80,9	79,1	80,1	77,7	71,9 (70%)	541 (70%)	297 (72%)	838 (71%)

Anm.: En 10 pct. ændring i dollarkursen har samme virkning på statens provenu som en 10 pct. ændring i olieprisen. En 10 pct. højere dollarkurs svarer til en dollarkurs på 7,65 (i stedet for 6,95). Historisk har olieprisen udvist langt større relative udsving end dollarkursen.

*) Statens middelforudsætninger, bl.a. oliepris: 22,355 USD/t i 2004-10 herefter gradvist stigende til 36 USD/t i 2042 (2003-priser); dollarkurs på 6,95; middel produktionsscenarium. Primo oktober 2003 er olieprisen over 27 USD/t.

5. Får staten en tilstrækkelig andel af værdierne

Ved indvinding af olien og gassen opnås et overskud, der er sammensat af et normalt afkast og en overnormal profit - ressourcerenten. Der er

forskellige modeller for, hvordan man mest hensigtsmæssigt kan beskatte ressourcerenter. Det kan ske ved fx statsdeltagelse, statslig udlicitering eller kulbrintebeskatning. I de olieproducerende lande i Nordsøen har man valgt forskellige

modeller. Danmark har, som i de fleste andre lande, valgt en »blandet model«, dvs. at de statslige indtægter inddrives ved hjælp af instrumenter, der retter sig direkte mod ressourcerenten (kulbrinteskot, statsdeltagelse, royalty), der supplerer de instrumenter, der retter sig mod generelt at beskutte aflønningen af kapitalen - selskabsskatten.

Med aftalen vil det statslige provenu fortsat blive inddrevet ved hjælp af forskellige instrumenter, hvor nogle retter sig mod beskatning af kapital og andre direkte mod beskatning af ressourcerenten. Sammenlignet med situationen før aftalen er der imidlertid den væsentlige ændring, at en langt større del af provenuet bliver inddrevet ved hjælp af instrumenter, der retter sig direkte mod ressourcerenten, fx statsdeltagelse og effektiv kulbrintebeskatning.

Med aftalen er der samtidig opnået enighed om, at ressourcerenten fremover skal fordeles således, at en væsentlig større andel skal tilfalde staten. Omvendt er det også klart, at DUC-selskaberne har krav på en normal aflønning inklusiv risikopræmie af den investerede kapital i Nordsøen.

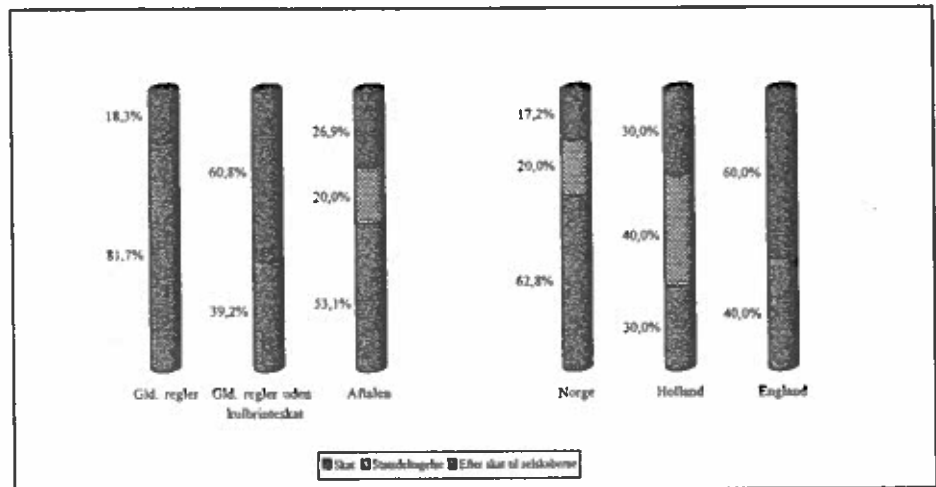
Det er en politisk vurdering om statens andel er tilstrækkelig stor. Som grundlag for denne vurdering kan det være relevant på den ene side at belyse A.P. Møller - Mærskes rentabilitet ved aftalen og på den anden side at se aftalen i et internationalt perspektiv. Det skal dog understreges, at der er meget betydelig usikkerhed forbundet med at vurdere den rentabiliteten.

5.1 Forholdene i de andre Nordsø-lande

Under de gældende regler udgør den samlede marginalbeskatning - dvs. de samlede skatter og afgifter m.v. til staten af en ekstra kroners indtægter - for eneretsbevillingen knap 82 pct., såfremt der betales kulbrinteskot. Betales der ikke kulbrinteskot, er den samlede marginalbeskatning derimod ca. 39 pct.

Aftalen indebærer en samlet marginalbeskatning på ca. 73 pct. inklusive overskudsandelen, når der betales kulbrinteskot. Internationalt kan det sammenlignes med en samlet marginalbeskatning i Norge på knap 83 pct., ca. 70 pct. i Holland og ca. 40 pct. i England, jf. nedenstående figur.

Figur 5. Marginalbeskatning for DUC efter gl.d. regler og aftalen samt for andre Nordsølande

Ann.: Statsdeltagelsesandelen indeholder også den skat, som statens selskab betaler til staten. Statsdeltagelsen i Norge tildeles ikke med en fast andel ved hver udbudsrunde. Der er derfor forudsat en statsdeltagelse på 20 pct.

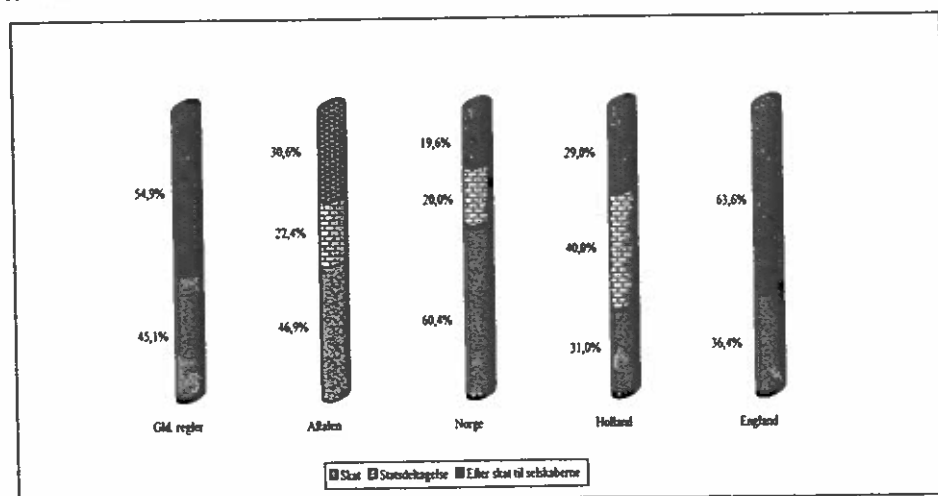
Ser man på gældende regler i det tilfælde, hvor der ikke betales kulbrinteskate er den danske samlede marginalbeskatning på niveau med den samlede engelske marginalbeskatning og væsentlig lavere end i Norge og Holland.

Med aftalen bliver den samlede marginalbeskatning noget lavere end det norske niveau, på linje med det hollandske og markant over det engelske.

Men marginalsatserne siger ikke noget om, hvor hård beskatningen rent faktisk er. Det gør gennemsnitsbeskatningen derimod. Gennem-

snitsskatten måler skatternes andel af indkomsten. Modelberegninger viser at gennemsnitsskatten for modelfelter i Danmark vil gå fra ca. 45 pct. efter gældende regler til ca. 70 pct. under aftalen, når overgangsregler er udfaset. Det ligger på niveau med Holland, hvor gennemsnitsskatten også udgør ca. 70 pct. og lidt under Norge, hvor gennemsnitsskatten udgør ca. 80 pct. Igen ligger England væsentlig lavere, idet gennemsnitsskatten her kun udgør ca. 36 pct., jf. nedenstående figur

Figur 6. Modelfeltberegning af gennemsnitsbeskatning for DUC efter gld. regler og aftalen samt for andre Nordsølande

Anm.: Modelfelterne afspejler sandsynlige fremtidige fund på dansk område.

Sammenlignet med de andre lande i Nordsøen synes aftalen altså at bringe den danske skat på niveau med den hollandske, men lidt under den norske. Det er i denne sammenhæng vigtigt at være opmærksom på, at i Norge er felterne typisk større samtidig med, at omkostningerne ved at bringe olien op er mindre. Derfor er det heller ikke unaturligt, at Norge kan tillade sig en lidt højere skat.

5.2 Rentabiliteten i Nordsøen

At beregne rentabiliteten er vanskeligt, og det er forbundet med betydelige usikkerheder. For perioden 1962 til 2003 viser analyserne, at det nominelle afkast har ligget på mellem 17 og 18 pct. afhængig af, hvilke antagelser der gøres om vær-

dien af DUC's aktiver ved udgangen af 2003. Realt (dvs. korrigeret for inflation) har afkastet ligget på ca. 11. pct. og den såkaldte risikopræmie på ca. 6 pct. Risikopræmien angiver det merafkast, der kommer fra given aktivitet, som ligger ud over, hvad der kan opnås ved fx at placere pengene sikkert i statsobligationer.

Det giver imidlertid et skævt billede at se på forrentningen for hele perioden 1962 til 2003. Således var de første 20 år præget af meget lav produktion og lave investeringer. Hertil kommer, at beskatningen i Nordsøen de første 20 år var markant anderledes, da kulbrintebeskatningen først blev indført i 1982. For at sammenligne den historiske forrentning med den fremtidige forrentning er det derfor nødvendigt at finde en

periode, hvor produktionsforløbet er nogenlunde sammenligneligt samtidig med, at beskatningen kan sammenlignes. Her synes perioden 1982 til 2003 derfor mest oplagt, jf. figur 1 i dette papir.

Fra 1982 til 2003 lå den nominelle forrentning på 18-19 pct., den reale forrentning på 15 til 16 pct., mens risikopræmien kan beregnes til ca. 8 pct.

For at beregne rentabiliteten er det nødvendigt at gøre en række antagelser om værdien af DUC's aktiver - den såkaldte terminalværdi. Dvs. værdien af udstyr, knowhow mv., som er grundlaget for produktionen i Nordsøen. Når der skal laves beregninger af det forventede fremtidige afkast af aktiviteterne i Nordsøen, får antagelserne om værdien af DUC's aktiver endog meget stor betydning for beregningerne. DUC's aktivmasse forventes at blive bogført til en værdi på ca. 30 mia. kr. ultimo 2003. Samtidig forventes de samlede investeringer ultimo 2003 at udgøre ca. 80 mia. kr. (2003-priser).

I DUC-selskabernes regnskabsmæssige opgørelser indgår ikke alle investeringer i forskning, efterforskning og udvikling. På samme måde indgår der heller ikke værdien af den knowhow om fx vandrette borer, som er udviklet samt de teknologiske fremskridt, der er foretaget i den sammenhæng. Hertil kommer, at værdien af aktiverne naturligvis må ses i forhold til, hvilken forventet fremtidig indtjening de kan generere.

På den anden side er det også klart, at værdien af aktiverne næppe er lig den samlede værdi af

de foretagne investeringer. Således er en række investeringer af ældre dato og har derfor næppe samme værdi i dag. Værdien af aktiverne må derfor ligge over de 30 mia. kr., men under 80 mia. kr. Det bedste skøn på baggrund af regnskabsoplysninger mv. er, at terminalværdien er ca. 60 mia. kr. Med denne terminalværdi vil det forventede nominelle afkast for perioden 2004 til 2042 ligge mellem 11 og 12 pct. og realt på mellem 9 og 10 pct. Altså en kraftig reduktion sammenlignet med perioden fra 1982 til 2003, jf. tabel 5.

Når den fremtidige risikopræmie skal vurderes, er der ud over usikkerhederne med terminalværdierne også en række usikkerheder knyttet til at fastlægge den risikofrie rente. Historisk har den risikofrie rente svinget mellem 5 og 20 pct. i perioden fra 1962 til 2003. Der er altså en vis sandsynlighed for, at den risikofrie rente også fremover vil variere betragteligt.

I økonomiske fremskrivninger forventes den risikofrie rente dog at ligge på omkring 5 pct. i gennemsnit set over hele perioden fra 2004 til 2042. Tages det som udgangspunkt, kan risikopræmien skønnes til lidt under 7 pct. Altså under den risikopræmie, som DUC-selskaberne har fået i perioden 1982 til 2003, hvor olieproduktionen for alvor har taget fart. Sammenlignes der med den risikopræmie, som ville blive opnået uden aftale er der også tale om et mærkbart fald. Uden en aftale forventes risikopræmien for perioden 2004-2042 at ligge på omkring 9 pct.

Tabel 5. Afkastgrader og risikopræmier for DUC for perioderne 1962-1981, 1982-2003, og 2004-2042

Periode	Afkast (nominelt)	Gennemsnitlig inflation	pct.	
			Afkast (real)	Risikopræmie
1962-1981	16-17	8	5-6	Ca. 3
1982-2003	18-19	3	15-16	Ca. 8
2004-2042	11-12	2	9-10	Ca. 7
2004-2042 (uden aftale)	12-13	2	10-11	Ca. 9

Anm.: Det forventede afkast for perioden 2004-2042 uden aftale er baseret på et forløb, hvor DUC fortsætter med de nuværende vilkår frem til 2012 og herefter efter et udbud fortsætter frem til 2042 på de samme vilkår, som gælder i de andre bevillinger. Beregningerne er gennemført for en terminalværdi ultimo 2003 på 60 mia. kr. Forventede afkast og risikopræmier for perioden 2004-2042 falder typisk 0,2-0,3 pct. point, når der ses bort fra de betalingsstrømme, der ligger senere end 2025. Der er for perioden 1962-1981 ikke en simpel sammenhæng mellem nominelt afkast, inflation og realt afkast på grund af tilbage-diskonteringsmetoden.

Det er vanskeligt at vurdere om en risikopræmie på 7 pct. svarer til, hvad der i øvrigt forventes i oliebranchen. Risikopræmierne varierer således betragteligt fra selskab til selskab og afspejler endvidere, hvilke forhold produktionen af olie foregår under. Er det fx vanskeligt at få olien op følger det, at risikopræmien skal være højere. Endvidere ligger der i den fremtidige risikopræmie, at DUC skal gøre et nyt fund samt sikre en effektiv teknologiudvikling. En risikopræmie på 7 pct. vurderes imidlertid at ligge inden for rammerne af, hvad der i øvrigt forventes i oliebranchen i fremtiden under antagelse af samme produktionsforhold.

DONG A/S har oplyst, at i de tilfælde, hvor DONG har købt eller har givet tilbud på at købe eller har anbefalet forøgelse af sin andel i oliefelter, har selskabet anvendt et kriterium om et afkast på 10 pct. reelt efter skat (nominelt ca. 12,2 pct.) for at vurdere, om købet eller forøgelsen var kommercielt interessant. Med antagelsen om en gennemsnitlig risikofri rente på knap 5 pct. for perioden 2004-2042 kan det således konkludere,

at DONG implicit ville kræve en risikopræmie på mindst 7 pct. for perioden 2004-2042.

Afslutning

Med aftalen går regeringen efter en balance mellem på den ene side at sikre staten en rimelig andel af overskuddet og på den anden side fastholde en indtjening til de selskaber, der efterforsker og producerer i Nordsøen, så der fortsat er interesse for at investere i efterforskning, teknologiudvikling og produktion. Således indebærer aftalen:

- at de tilbageværende ressourcer i Nordsøen udnyttes mere effektivt og dermed bidrager til at øge det samfundsøkonomiske afkast af investeringerne i Nordsøen
- at staten får et væsentligt større provenu - både sammenlignet med gældende regler og alternative skattemodeller
- at der skabt en robust løsning med et langt mere stabilt beskatningsgrundlag
- at den fremtidige forrentning af aktiviteterne i Nordsøen ikke adskiller sig fra, hvad der i øvrigt forventes i branchen

Bilag

Bilag 1A.
Olieproduktion, mio. m³, 2004-2042

År	Med aftale			Uden aftale		
	Lavt scenarie	Middel scenarie	Højt scenarie	Lavt scenarie	Middel scenarie	Højt scenarie
2004	20	20	20	20	20	20
2005	22	22	22	22	22	22
2006	22	22	22	22	22	22
2007	21	22	22	22	22	22
2008	19	21	21	21	21	21
2009	17	20	21	19	19	19
2010	15	18	22	17	17	17
2011	13	17	22	15	15	15
2012	12	18	22	11	12	12
2013	10	18	21	8	9	9
2014	9	17	21	6	8	8
2015	8	16	22	5	7	7
2016	7	14	20	4	6	6
2017	6	13	20	4	6	6
2018	5	12	19	4	6	8
2019	4	10	17	4	7	10
2020	4	9	16	3	8	10
2021	3	8	14	3	9	10
2022	3	7	13	2	8	11
2023	3	7	12	2	8	12
2024	2	6	11	2	8	12
2025	2	6	10	2	7	11
2026	1	5	9	1	6	10
2027	1	4	8	1	4	9
2028	1	3	7	1	4	8
2029	1	3	6	1	3	7
2030	1	2	5	1	3	6
2031	1	2	4	0	3	6
2032	1	2	4	0	2	5
2033	1	2	4	0	2	5
2034	0	2	3	0	1	4
2035	0	2	3	0	1	3
2036	0	1	3	0	1	3
2037	0	1	2	0	1	3
2038	0	1	2	0	1	3
2039	0	1	2	0	1	2
2040	0	1	2	0	1	2
2041	0	1	2	0	1	2
2042	0	1	1	0	1	2

Bilag 1B.

Investeringer, mio. kr., 2003-priser, 2004-2042

År	Med aftale			Uden aftale		
	Lavt scenarie	Middel scenarie	Højt scenarie	Lavt scenarie	Middel scenarie	Højt scenarie
2004	4260	4260	4260	4760	4760	4760
2005	3506	3506	3506	4756	4756	4756
2006	4633	4883	4883	5633	5633	5633
2007	2653	2903	2903	2903	2903	2903
2008	2000	2250	3600	1500	1500	1500
2009	1000	1500	2500	250	250	250
2010	500	1000	1250	0	0	0
2011	250	2600	1500	0	0	0
2012	0	1750	1500	0	0	0
2013	0	2000	3850	0	125	125
2014	0	2000	3750	0	125	125
2015	0	2000	3000	0	125	125
2016	0	1000	3000	0	250	250
2017	0	1000	3000	0	250	1600
2018	0	500	2500	0	500	1375
2019	0	500	1500	0	1850	625
2020	0	250	1250	0	1750	1125
2021	0	250	750	0	1000	2600
2022	0	250	750	0	1000	2000
2023	0	0	250	0	500	1000
2024	0	0	250	0	500	1000
2025	0	0	250	0	250	1250
2026	0	0	0	0	250	1250
2027	0	0	0	0	125	1125
2028	0	0	0	0	125	625
2029	0	0	0	0	125	625
2030	0	0	0	0	0	250
2031	0	0	0	0	0	250
2032	0	0	0	0	0	125
2033	0	0	0	0	0	125
2034	0	0	0	0	0	125
2035	0	0	0	0	0	0
2036	0	0	0	0	0	0
2037	0	0	0	0	0	0
2038	0	0	0	0	0	0
2039	0	0	0	0	0	0
2040	0	0	0	0	0	0
2041	0	0	0	0	0	0
2042	0	0	0	0	0	0

Bilag 1C.

Driftsomkostninger, DKK. pr. m³*, 2003-priser

År	Med aftale			Uden aftale		
	Lavt scenarie	Middel scenarie	Højt scenarie	Lavt scenarie	Middel scenarie	Højt scenarie
2004	97	97	97	98	98	98
2005	101	101	101	104	104	104
2006	110	110	110	113	113	113
2007	115	114	114	117	117	117
2008	121	119	121	121	121	121
2009	131	130	132	130	130	130
2010	145	144	144	143	143	143
2011	164	166	163	161	161	161
2012	191	194	191	191	190	190
2013	188	192	193	172	173	173
2014	186	194	196	174	175	175
2015	188	200	201	180	181	181
2016	192	206	209	187	189	189
2017	196	212	215	193	196	202
2018	201	218	222	199	205	211
2019	213	230	235	212	223	221
2020	229	244	250	229	243	240
2021	251	265	272	251	265	267
2022	282	294	300	282	298	298
2023	283	291	297	283	297	297
2024	284	291	296	284	298	298
2025	290	294	300	290	303	305
2026	297	300	304	297	310	312
2027	303	305	308	303	318	319
2028	310	311	313	310	321	325
2029	322	323	325	322	333	338
2030	339	339	341	339	346	353
2031	362	362	363	362	366	373
2032	392	392	393	392	397	402
2033	393	393	393	393	396	401
2034	394	394	395	394	398	402
2035	400	400	400	400	403	407
2036	407	407	407	407	408	411
2037	413	413	413	413	413	416
2038	420	420	420	420	420	421
2039	432	432	432	432	432	434
2040	449	449	449	449	449	450
2041	472	472	472	472	472	472
2042	502	502	502	502	502	502

*) Inkl. finansielle omkostninger. Når enhedsomkostningerne ganges på den producerede mængde gas, skal den oplyste gasproduktion divideres med 1000.

Bilag 2.**Hvor tæt er aftalen på at følge Kulbrintebeskatningsudvalgets anbefalinger?**

Formålet med Kulbrintebeskatningsudvalgets arbejde var at komme med forslag til at modernisere kulbrintebeskatningen med henblik på at minimere dennes forvridende virkninger.

Kulbrintebeskatningsudvalget anbefalede i 2001 en neutral skat. Udvalget fremlagde en principskitse, der kunne finde anvendelse på nye bevillinger. Derimod findes ikke i udvalgets rapport noget forslag, der uden videre kan anvendes på eksisterende bevillinger. Hvis principskitsen skulle bringes i anvendelse på eksisterende bevillinger, ville det kræve, at flere konkrete problemer blev løst.

For det første skulle der laves passende overgangsordninger, der sikrede, at bestående rettigheder, som for eksempel adgangen til at udnytte oparbejdede, men endnu uudnyttede skattemæssige fradrag, ikke blev antastet på en måde, der ville være i strid med andre hensyn fx forholdet til grundloven.

For det andet skulle kulbrinteskattesatsen fastsættes på et niveau, der stod i rimeligt forhold til udvidelsen af beskatningsgrundlaget. Kulbrintebeskatningsudvalget afstod eksplicit fra at tage stilling til dette politiske spørgsmål. I udvalgets regneeksempler er nødvendigvis gjort nogle rent beregningstekniske antagelser om blandt andet kulbrinteskattesatsen, men de har ikke karakter af et egentligt forslag.

For det tredje skulle det afklares, om der konkret ville opstå problemer i forhold til EU-regler, fx hvorvidt EU-Kommissionen ville tillade udbetaling af skatteværdien af fremførte underskud, eller om det ville blive anset for statsstøtte.

Selvom aftalen rummer elementer af neutral skat og derfor også reducerer det såkaldte forvridningstab betragteligt, er der dog ikke tale om en egentlig neutral skat. I nedenstående tabel er vist skatteelementerne under henholdsvis aftalen og den neutrale skat.

Tabel. Elementerne i aftalens kulbrintebeskatning og den neutrale kulbrintebeskatning

Aftalen	Neutral kulbrinteskate
<ul style="list-style-type: none"> • Det særlige kulbrintefradrag reduceres til i alt 30 pct. • Rørledningsafgift afskaffes i praksis ved modregning i kulbrinteskatten og formelt efter 2012. Royalty afskaffes fra og med 2004. Ikke længere fradrag i grundlaget for skatterne. • Kulbrinteskattesatsen nedsættes fra 70 pct. til 52 pct. • <i>Pay back</i>-regel afskaffes. • Tidsubegrænset underskudsfremførelse. • Feltafgrænsning afskaffes. • Overgangsregler for kulbrintefradrag og underskud. • Skatteværdien af fjernelsesomkostningerne vedr. de sidste felter udbetales ved ophør af produktion – dog maksimalt svarende til den betalte kulbrinteskate. • Kompensationsordning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Det særlige kulbrintefradrag på i alt 250 pct. afskaffes, og erstattes med et nyt fradrag for forrentning af egenkapital. • Bruttoafgifterne (rørlednings- og produktionsafgift) afskaffes i praksis ved modregning i kulbrinteskatten. Ikke længere fradrag i grundlaget for skatterne. • Kulbrinteskattesats? • <i>Pay back</i>-regel afskaffes. • Underskud kan fremføres med risikofri rente efter skat, og der kan handles med underskud. • Feltafgrænsning afskaffes. • Ikke fastlagt overgangsregler for kulbrintefradrag og underskud. • Skatteværdien af underskud udbetales i sidste ende. • Evt. en skatteovervæltningssklausul.

Forskellene mellem aftalen og den neutrale kulbrinteskatt består primært i 4 forhold.

For det første videreføres kulbrintefradraget i aftalen med i alt 30 pct., og erstattes ikke et fradrag for forrentningen af egenkapital. Her har hensynet til den fortsatte efterforskning vejet tungt i aftalen, fordi der hermed også er 30 pct. kulbrintefradrag for (aktiverede) efterforskningsudgifter til de selskaber, som endnu ikke har gjort fund.

Den anden forskel er, at under aftalen fremføres underskud ikke med risikofri rente. Dvs. underskud fortaber deres værdi over tid. Dette er dog ikke forskelligt fra den generelle skattemæssige behandling af underskud.

For det tredje indføres et fradrag for egenkapitalforrentningen under den neutrale kulbrinteskatt. Det er ikke tilfældet i forbindelse med aftalen.

Endelig udbetales skatteværdien af underskud i sidste ende under den neutrale kulbrinteskatt. I aftalen er udbetaling afgrænset til kun at omfatte skatteværdien af fjernelsesomkostningerne for de »sidste« felter ved ophør og maksimalt svarende til den betalte kulbrinteskatt.

Alt i alt er der således kun tale om tre nuanceforskelle, således at aftalens kulbrintebeskatning går langt i retning af en neutral skatt.

Skatteministeriets pressemeddelelse af 2. december 2003:
»Intet skattehul i Nordsø-lovgivningen«

Pressemeddelelsen er optrykt efter ønske fra S, SF og EL.

Intet skattehul i Nordsø-lovgivningen

I Jyllandsposten fra den 2. december 2003 kan man læse en artikel om, at Skatteministeriet har undladt at lukke et hul i forbindelse med lovforslaget om skatteforholdene i forbindelse med Nordsø-aftalen.

Det er ikke tilfældet. Spørgsmålet beror på en juridisk vurdering.

Diskussionen har sin baggrund i, at der i en betænkning fra Skatteministeriet (Betænkning nr. 1408 fra oktober 2001) findes en anbefaling af, at der i en eventuel ny lovgivning om kulbrintebeskatning indføres et supplerende værn mod misbrug af interne afregningspriser, som ellers er reguleret i Ligningslovens §2.

Det nye forslag om kulbrintebeskatning – L 62 fra i år – indeholder ikke et lignende forslag.

Forskellen beror på en ren juridisk vurdering, idet det supplerende værn allerede findes i henhold til domstolspraksis.

Ligningslovens §2 omhandler alene handel mellem parter, hvor der er kontrol via mere end 50 pct. af stemmerne eller kapitalen. I oliebranchen er det imidlertid kutyme, at investeringer og andre udgifter afholdes i fællesskab af uafhængige parter. To højesteretsdomme fastslår, at også i tilfælde, hvor der ikke er tale om koncernforbundne parter, men om parter med sammenfaldende interesser, er der hjemmel til at skride korrigerende ind overfor forkerte interne afregningspriser mellem sådanne parter.

Der er således alene tale om en juridisk vurdering af, om de eksisterende hjemler er tilstrækkelige eller ej. I forbindelse med L 62 er det vurderet, at det er de.

Efterfølgende har der været stillet spørgsmål herved. Derfor har Skatteministeriet – for at mane enhver tvivl og mytedannelse til jorden – valgt en særlig bestemmelse om disse forhold.

Dette skal også ses i lyset af debatten om hullukning generelt. Skatteministeriet ønsker at undgå tvivl om, hvorvidt der er tale om et hul eller en usikker retstilstand.

Nogle af Det Energitpolitiske Udvalgs spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren ad B 7 og ministerens svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra S, SF og EL.

Spørgsmål 1:

Hvad skønner ministeren det samlede overskud i DUC's felter til at være i 2004-42 – målt i faste 2003-kr. (altså ikke den såkaldte nutidsværdi) og under den forudsætning, at der vælges det høje scenarie for produktionen og tages udgangspunkt i den dagsaktuelle oliepris for perioden 2004-10 og fra 2011 stigende med 0,4 USD pr. år?

Svar:

Ved en oliepris på 28 USD pr. tønde i stedet for 22,35 USD pr. tønde i 2004-10 og fra 2011 stigende med 0,4 USD pr. år og en dollarkurs på 6,4 DKK pr. USD i stedet for 6,95 DKK pr. USD samt statens høje scenarium for produktion skønnes det samlede overskud med aftalen for perioden 2004-2042 at udgøre ca. 490 mia. kr. i 2003-priser. Heraf skønnes staten at få ca. 320 mia. kr. eller ca. 65 pct.

Spørgsmål 10:

Vil det være i overensstemmelse med principet om ikke at diskriminere gennem lovgivningen at øge beskatningen for øvrige bevillingshavere, men ikke for DUC?

Svar:

Der ligger ikke i aftalen af 29. september 2003 (mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshavere i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 2003) nogen diskriminering af selskaber.

Hvis det eksempelvis besluttet yderligere at stramme kulbrinteskatten, vil det gælde for alle – også for DUC-selskaberne. Men DUC-selskaberne vil kunne opnå kompensation i henhold til aftalen herom, hvilket skal ses i lyset af de skærpede vilkår for den fremtidige udnyttelse af eneretsbevillingen.

Som det fremgår af »Redegørelse til Folketinget om Nordsøen«, oktober 2003, og forslag til

ændring af kulbrinteskatteloven, vil andre selskaber med ret til efterforskning og indvinding af olie og gas i Danmark, have mulighed for at tilslutte sig de samme økonomiske/beskatningsmæssige vilkår som følger af aftalen af 29. september 2003.

Spørgsmål 21:

Ministeren bedes redegøre for, hvilken værdi forlængelsen af koncessionen forventes at have for DUC.

Svar:

For DUC forventes en forlængelse af koncessionen frem til 2042 at have en værdi på ca. 12 mia. kr. (i hele perioden 2004-2042, bedømt på de middelforudsætninger, der fremgår af redegørelsen) i nutidsværdi i forhold til situationen, hvor DUC's koncession udløber i 2012.

Spørgsmål 24:

Ministeren bedes redegøre for, hvilken rentabilitet der forventes for DUC's investeringer i perioderne 1962-2003 og 2004-2042 i de tre af Energistyrelsens opstillede scenarier.

Svar:

Økonomi- og Erhvervsministeriets beregninger af den historiske forrentning af aktiviteterne i Nordsøen er baseret på Handelshøjskolens rapport herom suppleret med oplysninger fra Energistyrelsen for regnskabsårene 2002 og 2003.

Som det fremgår af Handelshøjskolens rapport og notat vedrørende rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen (B7 - bilag 2), er det ikke helt enkelt at beregne rentabiliteten, bl.a. fordi, der må gøres nogle antagelser om værdien af de investeringer, der er foretaget i Nordsøen. For at vurdere rentabiliteten er der lavet en såkaldt pengestrømsanalyse og på den baggrund beregnet en gennemsnitligt nominal forrentning. Analyserne peger på, at den gennemsnitlige nominelle forrentning efter skat af aktiviteterne i Nordsøen for DUC har lig-

get mellem 16 og 18 pct. i perioden 1962 til 2003 afhængig af, hvilken værdi aktiverne i Nordsøen har i 2003, jf. notat vedrørende rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen (B7 – bilag 2).

Når det drejer sig om beregninger af de forventede fremtidige forrentninger, er der endog meget store usikkerheder. Disse knytter sig ikke mindst til at opgøre værdien af anlæg og andet udstyr i Nordsøen ved indgangen til 2004. Afhængig af, hvilken værdi disse aktiver gives svinger den forventede fremtidig forrentning betydeligt.

Derfor kan den fremtidige forrentning kun beregnes ved at ansætte aktiverne i Nordsøen til en skønmæssig værdi.

I DUC's regnskaber er værdien af aktiverne opgjort til 30 mia. kr. ved udgangen af 2003. Det er imidlertid ganske lavt sat. Således indeholder de regnskabsmæssige værdier ikke den forskning og udvikling, der er foretaget i Nordsøen. På samme måde indeholder regnskabsopgørelserne heller ikke den knowhow om f.eks. vandrette borer som er udviklet og de nye teknologier hertil. Endvidere må værdien af aktiverne naturligvis ses i forhold til, hvilken indtægt de ville kunne skaffe i fremtiden.

De investeringer, som DUC har foretaget i Nordsøen fra 1962 til 2003, kan eksklusiv udgifter til forskning og udvikling opgøres til samlet 80 mia. kr. i 2003 priser. Da nogle af investeringerne er gamle, er værdien af aktiverne ikke lig med værdien af de samlede investeringer. Så værdien af aktiverne i Nordsøen vurderes at ligge over 30 mia. kr. og under 80 mia. kr. i 2003 priser.

Hvis værdien af aktiverne sættes til 60 mia. kr., vil den forventede fremtidige nominelle forrentning efter skat i gennemsnit være ca. 9 pct. i statens lavscenarium, ca. 12 i statens middelscenarium og ca. 13 pct. i statens højscenarium i perioden 2004 til 2042 under aftalens forudsætninger. Altså en forrentning, der ligger et stykke under det, der er realiseret historisk og væsentligt under den forrentning, som er opnået de seneste år.

Det skal i øvrigt bemærkes, at set fra et samfundsøkonomisk synspunkt er det bedst, at staten opnår en større andel af det samlede overskud

samtidig med, at det fortsat er attraktivt at indvinde olie og gas fra Nordsøen for selskaberne, altså at de har en god forrentning. Beskatning, der direkte går efter at nedsætte afkastet, kan ikke undgå at virke forvridende og dermed reducere den samfundsøkonomiske værdi af værdierne i Nordsøen. Derfor har regeringen lagt vægt på:

- at aftalen giver en samfundsøkonomisk sund og robust løsning – dvs. et stabilt skattegrundlag i modsætning til de nuværende vilkår
- at staten får en betydelig større andel af det samlede overskud fra Eneretsbevillingen, end staten har opnået historisk, og end staten ellers ville have fået fremover.

Spørgsmål 25:

Ministerens bedes opstille en tabel – svarende til tabel 7 i redegørelsen til Folketinget vedrørende Nordsøen – der viser følsomhedsberegninger på de eksisterende skatteregler frem til 2042.

Svar:

En fremskrivning af statens provenu med de eksisterende skatteregler er behæftet med væsentlig usikkerhed. En sådan fremskrivning tager ikke hensyn til, at der med det nuværende kulbrinte-fradrag på 250 pct. er mulighed for skattetænkning i forbindelse med investeringerne. I praksis betyder det, at statens indtægter i fremskrivningen på uændrede vilkår og med et operatørskifte i 2012 overvurderer statens provenu. I perioden 2004 til 2012 indregnes således 12 mia. kr. i kulbrinteskatteindtægter. Det er højst usikkert, om disse indtægter vil kunne realiseres. Det giver derfor næsten ikke mening at foretage følsomhedsberegninger på fremskrivninger, som i forvejen er behæftet med så store usikkerheder.

Gøres det alligevel, tyder beregningerne på, at statens andel af overskuddet set over perioden som helhed i alle følsomhedsberegninger bliver væsentligt større med den nye aftale. I visse af følsomhedsberegningerne er der i perioden 2013-2042 tilfælde med lidt højere andel til staten med de nuværende regler. Men dette beror som omtalt på betydelige beregningsmæssige provenuer fra kulbrinteskatten, hvilket er urealistisk.

Tabel D. Følsomhedsberegninger for statens provenu efter gældende regler (statsandel i parentes)

Mia. kr. 2003-priser	Årligt gns. 2004-2012	2004 -2012	2013 -2042	2004 -2042	Heraf kul- brinteskot 2004-2042
		- Mia. kr. nutidsværdi -			
1. Basisscenarium*)	8,2 (45%)	62 (45%)	40 (72%)	102 (53%)	25
Følsomheder over for ændret produktion					
2. Som 1, men lavt produktionsscenarium	8,1 (45%)	61 (45%)	21 (75%)	83 (50%)	19
3. Som 1, men højt produktionsscenarium	8,2 (45%)	62 (45%)	54 (70%)	116 (54%)	28
Følsomheder over for oliepriser					
4. Som 1, men oliepris -20% (2004-10: 17,9 USD/t)	5,1 (38%)	39 (38%)	29 (68%)	68 (47%)	10
5. Som 1, men oliepris -10% (2004-10: 20,1 USD/t)	6,6 (42%)	50 (42%)	35 (71%)	85 (50%)	17
6. Som 1, men oliepris +10% (2004-10: 24,6 USD/t)	9,8 (48%)	74 (48%)	46 (73%)	120 (55%)	33
7. Som 1, men oliepris +20% (2004-10: 26,8 USD/t)	11,4 (50%)	87 (50%)	52 (74%)	138 (57%)	41

Anm.: En 10 pct. ændring i dollarkursen har samme virkning på statens provenu som en 10 pct. ændring i olieprisen. En 10 pct. højere dollarkurs svarer til en dollarkurs på 7,65 (i stedet for 6,95). Historisk har olieprisen udvist langt større relative udsving end dollarkursen.

*) Statens forudsætninger omfatter, bl.a. oliepris: 22,355 USD/t i 2004-10 herefter gradvist stigende til 36 USD/t i 2042 (2003-priser); dollarkurs på 6,95; middel produktionsscenarium uden en aftale. Primo oktober 2003 er olieprisen over 27 USD/t. Endvidere forudsættes det, at selskaberne bringer sig i fuld kulbrinteskatteposition og dermed ikke investere sig ud af kulbrinteskatten, som der ellers er mulighed for med fradraget på 250 pct. Således har der stort set ikke været indtægter fra kulbrinteskatten historisk.

Spørgsmål 28:

Der ønskes en tabel svarende til tabel 7 med to ekstra rækker: En oliepris på 50 USD/t og en på 100 USD/t. Desuden ønskes en tilsvarende udvidet tabel 7, hvor det er DUC's overskud, der fremgår.

Svar:

Tabel H og tabel I nedenfor viser følsomhedsberegninger for henholdsvis statens og DUC's provenu. Følsomhedsberegningerne under punkt

8 og 9 forudsætter en oliepris på henholdsvis 50 dollar pr tønde og 100 dollar pr tønde i 2004-10. I begge tilfælde stiger olieprisen med ca. 0,4 dollar pr. tønde årligt fra 2011 ligesom i grundberegningen.

Det skal samtidigt oplyses, at opgørelser af olieprisen helt tilbage til 1861 viser, at olieprisen ikke på noget tidspunkt har nået et niveau på 100 dollar pr tønde og alene har ligget over 50 dollar pr tønde i en kortere årrække i starten af 1980'erne.

Table H. Følsomhedsberegninger for statens provenu (statsandel i parentes)

Mia. kr. 2003-priser	2004	2005	2006	2007	2008	Årligt gns. 2004-2012	2004 -2012	2013 -2042	2004 -2042
	----- Mia. kr. 2003-priser -----						- Mia. kr. nutidsværdi -		
1. Aftale på statens middelscena- rium*)	9,8	11,9	11,4	11,9	11,8	10,6 (57%)	80 (57%)	54 (66%)	133 (61%)
<i>Følsomheder over- for ændret produktion</i>									
2. Som 1 men lavt produktionsscena- rium	9,8	11,9	11,5	11,3	10,6	9,6 (56%)	73 (56%)	25 (65%)	98 (58%)
3. Som 1 men højt produktionsscena- rium	9,8	11,9	11,2	11,9	11,6	11,4 (58%)	85 (58%)	80 (67%)	165 (62%)
<i>Følsomheder over- for oliepriser</i>									
4. Som 1 men olie- pris 20% (2004-10: 17,9 USD/t)	6,2	7,9	7,5	8,0	8,0	7,1 (52%)	53 (52%)	40 (64%)	93 (56%)
5. Som 1 men olie- pris -10% (2004-10: 20,1 USD/t)	8,0	9,9	9,5	9,9	9,9	8,9 (55%)	66 (55%)	47 (65%)	113 (59%)
6. Som 1 men olie- pris +10% (2004-10: 24,6 USD/t)	11,6	13,9	13,4	13,9	13,7	12,4 (59%)	93 (59%)	61 (67%)	154 (62%)
7. Som 1 men olie- pris +20% (2004-10: 26,8 USD/t)	13,4	15,8	15,3	15,8	15,6	14,1 (61%)	106 (61%)	68 (67%)	174 (63%)
8. Som 1 men olie- pris på 50 USD/t i 2004-10 (og herefter gradvist stigende)	31,9	36,5	35,5	36,2	35,3	32,5 (67%)	244 (67%)	140 (70%)	384 (68%)
9. Som 1 men olie- pris på 100 USD/t i 2004-10 (og herefter gradvist stigende)	71,9	80,9	79,1	80,1	77,7	71,9 (70%)	541 (70%)	297 (72%)	838 (71%)

Anm.: En 10 pct. ændring i dollarkursen har samme virkning på statens provenu som en 10 pct. ændring i olieprisen. En 10 pct. højere dollarkurs svarer til en dollarkurs på 7,65 (i stedet for 6,95). Historisk har olieprisen udvist langt større relative udsving end dollarkursen.

*) Statens middelforudsætninger, bl.a. oliepris: 22,355 USD/t i 2004-10 herefter gradvist stigende til 36 USD/t i 2042 (2003-priser); dollarkurs på 6,95; middelproduktionsscenario. Primo oktober 2003 er olieprisen over 27 USD/t.

Tabel I. Følsomhedsberegninger for DUC (DUCs andel i parentes)

Mia. kr. 2003-priser	2004	2005	2006	2007	2008	Årligt gns. 2004-2012	2004 -2012	2013 -2042	2004 -2042
	Mia. kr. 2003-priser					- Mia. kr. nutidsværdi -			
1. Aftale på statens middelscenarium*)	7,8	9,1	7,7	9,2	9,1	7,9 (43%)	59 (43%)	28 (34%)	87 (39%)
Følsomheder over- for ændret produ- ktion									
2. Som 1 men lavt produktionssceni- um	7,8	9,1	7,9	9,1	8,7	7,7 (44%)	58 (44%)	13 (35%)	72 (42%)
3. Som 1 men højt produktionssceni- um	7,8	9,1	7,6	9,2	7,9	8,2 (42%)	62 (42%)	39 (33%)	101 (38%)
Følsomheder overfor oliepriser									
4. Som 1 men olie- pris -20% (2004-10: 17,9 USD/ t)	6,4	7,6	6,2	7,7	7,7	6,5 (48%)	49 (48%)	23 (36%)	72 (44%)
5. Som 1 men olie- pris -10% (2004-10: 20,1 USD/ t)	7,1	8,4	7,0	8,5	8,4	7,2 (45%)	54 (45%)	25 (35%)	79 (41%)
6. Som 1 men olie- pris +10% (2004-10: 24,6 USD/ t)	8,4	9,9	8,4	9,9	9,8	8,5 (41%)	64 (41%)	30 (33%)	94 (38%)
7. Som 1 men olie- pris +20% (2004-10: 26,8 USD/ t)	9,1	10,6	9,2	10,7	10,5	9,2 (39%)	69 (39%)	33 (33%)	102 (37%)
8. Som 1 men olie- pris på 50 USD/t i 2004-10 (og herefter gradvist stigende)	16,0	18,3	16,7	18,2	17,8	16,0 (33%)	120 (33%)	60 (30%)	180 (32%)
9. Som 1 men olie- pris på 100 USD/t i 2004-10 (og herefter gradvist stigende)	30,9	34,8	32,9	34,6	33,6	30,7 (30%)	231 (30%)	117 (28%)	348 (29%)

Anm.: En 10 pct. ændring i dollarkursen har samme virkning på statens provenu som en 10 pct. ændring i olieprisen. En 10 pct. højere dollarkurs svarer til en dollarkurs på 7,65 (i stedet for 6,95). Historisk har olieprisen udvist langt større relative udsving end dollarkursen.

*) Statens middelforudsætninger, bl.a. oliepris: 22,355 USD/t i 2004-10 herefter gradvist stigende til 36 USD/t i 2042 (2003-priser); dollarkurs på 6,95; middel produktionsscenarium. Primo oktober 2003 er olieprisen over 27 USD/t.

Spørgsmål 36:

Hvor stor andel af overskuddet på olie- og gasindvinding modtager den norske henholdsvis den hollandske stat?

Svar:

Modelfeltsberegninger af gennemsnitsbeskatningen med norske og hollandske regler viser, at den norske stat modtager ca. 80 pct. af overskuddet fra olie- og gasindvinding, mens den hollandske stat modtager ca. 70 pct.

Tilsvarende beregninger med aftalens regler viser en andel til den danske stat på ca. 70 pct.

Den norske stats høje andel af overskuddet fra olie- og gasindvinding skal ses i lyset af, at Norge har meget større felter. Herudover er der bedre geologiske forhold end i Danmark, hvilket gør det lettere at hente olien op.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslag om ændring af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding (L 62).

Spørgsmål 39:

Ministerens bedes redegøre for vilkår, beskatningsforhold m.v. for henholdsvis DUC-selskaberne og de øvrige selskaber med tilladelser til efterforskning og indvinding af olie og gas i den danske del af Nordsøen. Redegørelsen bedes ledsaget af en oversigt, der punkt for punkt viser fordele og ulemper for de to grupper af selskaber.

Svar:

Nedenstående tabel giver en oversigt over vilkår og skatteforhold for Eneretsbevillingen og øvrige tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Tabel J. Oversigt over vilkår og skatteforhold for Eneretsbevillingen og øvrige tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter

	Eksisterende koncessioner	Nye eller forlængede koncessioner*
Royalty	Nej**	Nej
Overskudsdeling/statsdeltagelse***	20 pct.	20 pct.
Rørledningsafgift	5 pct. Med fradrag i grundlaget for skatterne.	5 pct. frem til 8. juli 2012 (modregnes i kulbrinteskatten). Herefter afskaffet.
Selskabsskat	30 pct.	30 pct.
Kulbrinteskattesats	70 pct.	52 pct.
Kulbrintefradrag	25 pct. i 10 år i alt 250 pct.	5 pct. i 6 år i alt 30 pct.
Feltafgrænsning	Opgørelse felt for felt vedr. grundlaget for kulbrinteskatten.	Samlet opgørelse for alle felter under ét vedr. grundlaget for kulbrinteskatten.
Fjernelsesomkostninger	Ingen carry back.	Carry back i kulbrinteskatten for afviklingsomkostninger
Tilladelser i produktionsfasen	Lulita, Syd Arne, Siri (1995), Nini (1995) og Cecilie (1998)	Eneretsbevillingen

* Med virkning fra 2004

** Der betales dog royalty i Lulita-tilladelsen (2. runde) og det efter en såkaldt glideskala, hvilket indebærer at afgiftssatsen vokser med produktionens størrelse efter nærmere fastsatte intervaller.

*** Frem til 8. juli 2012 er der for Eneretsbevillingen tale om overskudsdeling.

Med forslag om lov om ændring af kulbrinte-skat får de øvrige selskaber med tilladelser uden for eneretsbevillingen mulighed for overgang til de »nye« skatteregler. Det er derfor ikke relevant at diskutere fordele og ulemper for de to grupper af selskaber.

Spørgsmål 40:

Ministeren bedes oplyse, hvilke beregninger og opgørelser der ligger til grund for oplysningen om, at DUC's overskud vil falde med 5,8 mia. kr. i 2004 som følge af aftalen med A.P. Møller – Mærsk, jf. vedlagte artikel fra Reuters Finans den 3. november 2003: »APM og VK nær aftale om skattekompensation«.

Svar:

Det fremgår af tabel 2 i »Redegørelse til Folketinget vedrørende Nordsøen«, at DUC's overskud i 2003 forventes at udgøre 13,6 mia. kr. i 2003-priser. Under aftalen og med redegørelsens sædvanlige middelforudsætninger om produktion, oliepris, dollarkurs osv. skønnes DUC's overskud i 2004 at udgøre 7,8 mia. kr. i 2003-priser. Der er tale om skøn, som er underkastet en betydelig usikkerhed.

Det skønnede fald i overskuddet på 5,8 mia. kr. fra 2003 til 2004 afspejler ikke alene virknin-

gen af aftalen, men også at en række andre forhold påvirker udviklingen i de årlige overskud, der erfaringsmæssigt af samme grund kan svinge betydeligt fra år til år.

Spørgsmål 43:

Hvad indbringer kulbrintebeskatningen efter regeringens aftale, år for år, ved oliepriser som forudsat i tabel 7 i Redegørelse til Folketinget vedrørende Nordsøen, ved en produktion som prognosticeret af Energistyrelsen (bedes angivet år for år) og ved forskellige investeringsniveauer (bedes angivet)? Virkningen af de forskellige beskatnings- og fradragselementer bedes angivet.

Svar:

I tabel L er vist en oversigt over statens indtægter for indkomstårene 2004-2042 for forskellige oliepriser og produktionsscenerier. Der er i den forbindelse valgt et lavt, mellem og højt produktionsscenerie, som afspejler forskellige investeringsniveauer, jf. svarene på spørgsmål 42 og 67.

Virkningen af de enkelte beskatnings- og fradragselementer er angivet i form af en opdeling af statens samlede indtægter på indtægtskilder.

Tabel L. Statens indtægter ved forskellige oliepriser og produktionsscenarier, indkomstårene 2004-2042

Mia. kr. i nutidsværdi 2003-niveau		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aftalen på statens middele scenarium																					
Oliepris 22,35 USD/l.	I alt	9,4	11,0	10,2	10,2	9,7	8,5	7,7	6,7	6,3	6,5	5,6	5,0	4,6	4,2	3,7	3,1	2,9	2,5	2,1	1,9
	Rørledning	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	OD/SD	3,4	3,7	3,4	3,4	3,1	2,8	2,4	2,1	1,9	1,9	2,3	1,7	1,6	1,3	1,2	1,0	0,9	0,7	0,6	0,6
	Seiskabsskat	4,1	4,5	4,1	4,0	3,8	3,3	2,9	2,5	2,3	2,3	2,0	1,8	1,6	1,4	1,2	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7
Oliepris -20 pct.	Kulbrinteskatt	1,0	1,9	1,8	2,0	2,0	1,8	1,7	1,6	1,4	2,2	1,9	1,7	1,5	1,6	1,4	1,2	1,1	0,9	0,8	0,7
	I alt	6,0	7,3	6,7	6,8	6,6	5,7	5,2	4,6	4,2	4,6	3,9	3,5	3,3	3,1	2,8	2,3	2,2	1,9	1,6	1,5
	Rørledning	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	OD/SD	2,5	2,8	2,5	2,5	2,3	2,0	1,8	1,5	1,4	1,5	1,3	1,2	1,1	1,0	0,9	0,7	0,7	0,6	0,5	0,4
Oliepris -10 pct.	Seiskabsskat	3,0	3,2	2,9	2,9	2,7	2,4	2,1	1,8	1,6	1,6	1,4	1,3	1,1	1,0	0,9	0,7	0,7	0,6	0,5	0,5
	Kulbrinteskatt	0,0	0,6	0,5	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7	1,4	1,2	1,1	1,0	1,1	1,0	0,8	0,8	0,7	0,6	0,5
	I alt	7,7	9,1	8,4	8,5	8,2	7,1	6,5	5,6	5,2	5,6	4,7	4,3	3,9	3,7	3,3	2,7	2,5	2,2	1,8	1,7
	Rørledning	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oliepris +10 pct.	OD/SD	3,0	3,2	3,0	2,9	2,7	2,4	2,1	1,8	1,6	1,6	1,5	1,4	1,3	1,1	1,0	0,8	0,8	0,7	0,6	0,5
	Seiskabsskat	3,5	3,9	3,5	3,4	3,2	2,8	2,5	2,1	2,0	2,0	1,7	1,5	1,4	1,2	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5
	Kulbrinteskatt	0,4	1,2	1,2	1,4	1,5	1,3	1,3	1,2	1,1	1,8	1,6	1,4	1,3	1,3	1,2	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6
	I alt	11,1	12,8	11,9	11,9	11,3	9,9	8,9	7,8	7,3	7,5	6,5	5,8	5,3	4,8	4,2	3,5	3,2	2,8	2,3	2,1
Oliepris +20 pct.	Rørledning	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8	0,7	0,6	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	OD/SD	3,9	4,2	3,9	3,8	3,6	3,1	2,8	2,4	2,2	2,3	2,0	1,8	1,7	1,4	1,3	1,1	1,0	0,8	0,7	0,6
	Seiskabsskat	4,7	5,1	4,7	4,6	4,3	3,8	3,3	2,9	2,7	2,6	2,2	2,0	1,8	1,6	1,4	1,1	1,0	0,9	0,8	0,7
	Kulbrinteskatt	1,6	2,5	2,4	2,6	2,6	2,3	2,1	2,0	1,8	2,6	2,2	2,0	1,8	1,8	1,6	1,3	1,2	1,1	0,9	0,8
Andre scenarier	I alt	12,9	14,7	13,7	13,6	12,9	11,3	10,2	8,9	8,3	8,5	7,3	6,6	5,9	5,4	4,7	3,9	3,6	3,1	2,6	2,4
	Rørledning	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	OD/SD	4,3	4,7	4,4	4,2	4,0	3,5	3,1	2,6	2,5	2,6	2,2	2,0	1,9	1,6	1,4	1,2	1,1	0,9	0,8	0,7
	Seiskabsskat	5,3	5,7	5,2	5,1	4,8	4,2	3,7	3,2	3,0	2,9	2,5	2,3	2,0	1,8	1,5	1,3	1,1	1,0	0,8	0,8
Kulbrinteskatt	2,2	3,2	3,0	3,2	3,1	2,8	2,6	2,3	2,1	2,1	3,0	2,6	2,3	2,0	2,0	1,8	1,5	1,3	1,2	1,0	
Lavt	I alt	9,4	11,0	10,2	9,7	8,8	7,4	6,4	5,6	4,6	4,1	3,3	2,9	2,4	1,4	1,4	1,8	1,5	1,3	1,1	0,9
	Rørledning	0,9	0,9	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	OD/SD	3,4	3,7	3,5	3,2	2,9	2,4	2,1	1,8	1,4	1,4	1,1	0,9	0,8	0,4	0,5	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2
	Seiskabsskat	4,1	4,5	4,1	3,8	3,4	2,9	2,5	2,1	1,7	1,4	1,2	1,0	0,9	0,5	0,6	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3
Højt	Kulbrinteskatt	1,0	1,9	1,8	1,8	1,7	1,4	1,3	1,2	1,0	1,3	1,1	0,9	0,8	0,5	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,3
	I alt	9,4	11,0	10,0	10,2	9,6	9,0	9,2	8,6	8,1	7,7	6,9	7,0	6,1	5,9	5,4	4,7	4,3	3,8	3,3	3,2
	Rørledning	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	OD/SD	3,4	3,7	3,4	3,4	3,1	2,9	2,9	2,6	2,4	2,1	2,0	2,1	1,9	1,7	1,6	1,5	1,4	1,2	1,1	1,0
Kulbrinteskatt	1,0	1,9	1,9	1,7	2,0	3,7	3,5	3,2	2,9	2,7	2,5	2,4	2,1	2,0	2,0	1,8	1,5	1,4	1,2	1,1	

Må. kr. i nutidsværdi 2003-niveau	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042		
	År																				
Aftalen på statens middelscenarium																					
Oliepris 22,35 USD/t	I alt	1,7	1,7	1,4	1,1	0,8	0,7	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	
	Rørledning OD/SD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Selskabsskat	0,5	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	Kulbrinteskatt	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Oliepris -20 pct.	I alt	1,3	1,3	1,1	0,9	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	
	Rørledning OD/SD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Selskabsskat	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	Kulbrinteskatt	0,5	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Oliepris -10 pct.	I alt	1,5	1,5	1,3	1,0	0,7	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	
	Rørledning OD/SD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Selskabsskat	0,5	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	Kulbrinteskatt	0,6	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Oliepris +10 pct.	I alt	1,9	1,8	1,5	1,2	0,8	0,8	0,7	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	
	Rørledning OD/SD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Selskabsskat	0,6	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	Kulbrinteskatt	0,7	0,7	0,6	0,5	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Oliepris +20 pct.	I alt	2,1	2,0	1,7	1,3	0,9	0,8	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	
	Rørledning OD/SD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Selskabsskat	0,6	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	Kulbrinteskatt	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Andre scenarier																					
Lavt	I alt	0,6	0,6	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
	Rørledning OD/SD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Selskabsskat	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Kulbrinteskatt	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Højt	I alt	3,0	2,7	2,5	2,0	1,7	1,6	1,3	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	
	Rørledning OD/SD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Selskabsskat	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	Kulbrinteskatt	1,2	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1

Anm.: Der kan forekomme afvigelse fra totaler pga. afrundinger.

Tabel L. 1. Statens indtægter ved forskellige oliepriser og produktionsscenarier, i perioden 2004-2012 og 2004-2042

Mia. kr. i nutidsværdi 2003-niveau			
År		2004-2012	2004-2042
Aftalen på statens middelscenarium			
Oliepris 22,35 USD/t.	I alt	79,7	133,3
	Rørledning	6,9	6,9
	OD/SD	26,2	42,5
	Selskabsskat	31,5	49,6
	Kulbrinteskot	15,2	34,7
Oliepris - 20 pct.	I alt	53,1	92,8
	Rørledning	5,5	5,5
	OD/SD	19,3	31,8
	Selskabsskat	22,6	35,9
	Kulbrinteskot	5,9	19,5
Oliepris -10 pct.	I alt	66,3	113
	Rørledning	6,1	6,1
	OD/SD	22,7	37,1
	Selskabsskat	26,9	42,6
	Kulbrinteskot	10,6	27,4
Oliepris +10 pct.	I alt	92,9	153,5
	Rørledning	7,6	7,6
	OD/SD	29,9	48,1
	Selskabsskat	36,1	56,4
	Kulbrinteskot	19,9	42,2
Oliepris +20 pct.	I alt	106,5	177,9
	Rørledning	8,3	8,3
	OD/SD	33,3	53,7
	Selskabsskat	40,2	62,6
	Kulbrinteskot	24,5	49,7
Andre scenarier			
	I alt	73,1	98,1
	Rørledning	6,2	6,2
	OD/SD	24,4	31,9
	Selskabsskat	29,1	37,5
	Kulbrinteskot	13,1	21,7
Lavt	I alt	85,1	165,1
	Rørledning	7,5	7,5
	OD/SD	27,8	51,6
	Selskabsskat	33,4	60,1
Højt	Kulbrinteskot	16,7	46,3

Anm.: Der kan forekomme afvigelser fra totaler pga. afrundinger

I scenarierne med lav og høj produktion er der anvendt en oliepris og en dollarkurs som beskrevet i svaret på spørgsmål 42. Den aktuelle oliepris er knap 30 dollar pr. tønde, mens dollarkursen er 6,30.

Spørgsmål 56:

Vil ministeren oversende de formuleringer vedrørende konsekvenser af eventuelle ændringer af beskatning m.m., der indgår i gældende danske koncessioner i Nordsøen?

Svar:

Følgende bestemmelse indgår som et standardvilkår i de danske tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, der er udstedt siden afholdelsen af 1. udbudsrunde i 1984:

»§ 39

Stk. 1. Tilladelsen er undergivet de til enhver tid i Danmark gældende retsregler, herunder eventuelle fremtidige ændringer i lov om anvendelse af Danmarks undergrund, bekendtgørelser, anordninger og de til enhver tid gældende forpligtelser som følge af Danmarks medlemskab af Den Europæiske Union. Tilladelsen medfører således ingen begrænsninger i statens almindelige beskatningsret eller i adgangen til at fastsætte generelle bestemmelser om den nærmere udførelse af efterforsknings- og indvindingsvirksomheden.

Stk. 2. Tilladelsen fritager ikke rettighedshaveren for at indhente de i medfør af lov om anvendelse af Danmarks undergrund og lovgivningen i øvrigt nødvendige tilladelser og godkendelser.«

I A.P. Møllers eneretsbevilling fra 1962 nævnes ikke noget om ændringer i beskatningsforhold m.v. Dette skyldes formentlig, at man ikke i 1962 har fundet det nødvendigt at fremhæve generelle danske retsregler for et dansk selskab. Det er derfor en fastholdelse af den nuværende situation, når det af afsnit VI om kompensation i aftalen af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller fremgår, at »statens almindelige beskatningsret berøres ikke af denne bestemmelse«.

Spørgsmål 58:

Hvad vil de provenumæssige konsekvenser være, hvis et kommende Folketing indfører

strammere miljøregler vedrørende forurening fra boreslam?

Svar:

Der kan indføres strammere miljøregler vedrørende forurening fra boreslam, uden at det kan medføre krav om kompensation, jævnfør § 3 i kompensationsaftalen.

Der henvises desuden til svaret på spørgsmål 5 (B 7 – bilag 16).

Spørgsmål 59:

Hvorfor er statens andel af overskuddet faldet de senere år?

Svar:

I de seneste år har der været en stor produktion og store investeringer, og samtidig har kulbrinteskatten ikke virket efter hensigten og dermed ikke givet noget nævneværdigt provenu til staten. Endvidere er selskabsskatten blevet sænket – senest i 2001.

Spørgsmål 60:

Hvad vil den gennemsnitlige fordeling af overskuddet mellem DUC og staten være for hele perioden 1962 til 2042, hvis den foreliggende aftale godkendes?

Svar:

Den gennemsnitlige fordeling af overskuddet mellem DUC og staten for perioden 1962 til 2042 vil være 57 pct. til staten og 43 pct. til DUC.

Spørgsmål 61:

Har ministeren kendskab til andre lande, der har aftalt en klausul som den foreslåede i afsnit VI i den aftale, regeringen har indgået?

Svar:

Aftalen om Nordsøolien skal på den ene side skabe stabile rammer for en langsigtet tilrettelæggelse af produktionen af olie og gas, og dermed også rammer, der sikrer fortsatte investeringer og udvikling af ny teknologi i Nordsøen. På den anden side skal aftalen sikre, at staten får hovedparten af overskuddet fra Nordsøaktiviteterne.

Som bekendt har staten siden udstedelse af den oprindelige eneretsbevilling i 1962 taget initiativ

til en række reguleringer af bevillingen. I den forbindelse er der også sket regulering af de økonomiske vilkår for udnyttelsen af bevillingen. Jeg er ikke bekendt med lande, hvor en tilsvarende situation har foreligget, og hvor der derfor er indgået en tilsvarende aftale.

Spørgsmål 70:

Vil ministeren i forbindelse med kompensationsaftalens opgørelse af statens nettofordel ved aftalen oplyse, hvorfor statens tab som følge af ophævelse af olierørsafgiften ikke fradrages på samme måde som tabet af royalties? Vil ministeren samtidig oplyse, hvorledes det forholder sig med aftalens bestemmelse om, at DUC ikke må overvælte byrder på DONG, hvis DONG sælges, og denne fordel derfor ikke længere vil komme staten til gode?

Svar:

Statens nettofordel ved aftalen i henhold til kompensationsaftalen vedrører ikke ændringer i skatter og afgifter herunder olierørledningsafgiften, der ophører i 2012.

Værdien af ikke-anvendelse af muligheder for overvæltning på DONG er den samme uanset hvem der ejer DONG. I tilfælde af privatisering vil denne værdi indgå som en del af selskabets samlede værdi.

Spørgsmål 71:

Vil ministeren gøre rede for forskelle i betingelserne for tilbagelevering efter den gældende og den nye aftale?

Svar:

Det fremgår af aftalen af 29. september 2003, at de nuværende aftaler om tilbagelevering af arealer opretholdes, bortset fra tilbageleveringen i 2012.

Der skal således i 2005 gennemføres en tilbagelevering af arealer i overensstemmelse med bestemmelserne herom i 1981-aftalen. I denne sammenhæng skal der ske en afgrænsning af de felter, der endnu ikke er afgrænset i det sammenhængende område.

Der ændres således ikke i de hidtil gældende regler om tilbagelevering af arealer.

Aftalen af 29. september 2003 præciserer bestemmelser om tilbagelevering af de olie- og gasfelter, hvorfra der i dag foregår produktion,

eller er planer om at iværksætte produktion. Det fremgår således, at arealer tilbageleveres feltvis til staten, i den udstrækning produktionen indstilles, uanset om de tilhørende platforme, rørledninger m.v. fortsat skal være i drift (eksempelvis i forbindelse med behandling af olie og gas fra andre felter). Tilbageleveringen skal dog kun ske, hvis dette kan gøres uden at have negativ betydning for bevillingshavernes fortsættende aktiviteter.

Hvis al produktion ophører inden 8. juli 2042, ophører bevillingen samtidig. Samtidigt hermed tilbageleveres resterende arealer til staten.

Spørgsmål 72:

Vil ministeren gøre rede for konsekvenserne for staten, hvis øvrige koncessionshavere vælger at tage mod tilbuddet om at blive omfattet af samme aftaler som A.P. Møller – Mærsk? I ministerens svar på spørgsmål 29 og 30, jf. B 7 – bilag 21, gøres rede for vilkårene for tildeling af CO₂-kvoter. Vil ministeren supplere med oplysninger om, hvad der vil ske, hvis koncessionshavere pålægges at betale CO₂-afgifter i lighed med andre operatører i Nordsøen?

Svar:

Som det fremgår af regeringens forslag til ændring af kulbrinteskatteloven (L 62), kan andre selskaber vælge at overgå til beskatning på de samme vilkår som følger af aftalen af 29. september 2003. Selskaber kan frem til indlevering af deres selvangivelse for indkomståret 2004 vælge, om de vil overgå til beskatning efter de nye bestemmelser.

Det er den samlede vurdering, at andre selskabers eventuelle overgang til de samme vilkår som følger af aftalen vil have en positiv effekt for statens provenu. Det er dog først, når der er en afklaring af interessen fra de enkelte selskaber vedrørende overgang til de nye vilkår, at konsekvenserne kan vurderes nærmere. Under alle omstændigheder gælder dog, at alle selskaber ved forlængelse af eksisterende eller ved tildeling af nye tilladelser vil blive omfattet af de nye regler.

Den eksisterende lov om CO₂-afgifter omfatter ikke offshore-sektoren. Ophævelse af denne fritagelse kan medføre krav om kompensation.

Som det fremgår af svaret på spørgsmål 30, jf. B 7 – bilag 21, vil indførelse af CO₂-kvoter, der

er undervejs i medfør af EU-beslutninger, ikke kunne medføre krav om kompensation. Regulering af CO₂-udledning fra olie- og gasproduktionen i Nordsøen forventes håndteret gennem tildeling af CO₂-kvoter i overensstemmelse med kvotedirektivet.

Spørgsmål 74:

Vil ministeren i forlængelse af svaret på spørgsmål 2, jf. B 7 – bilag 16, oplyse, om en af aftalens parter, hvis denne finder en voldgiftsafgørelse åbenlyst urimelig, vil have mulighed for at forfølge sagen ved domstolene?

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Justitsministeriet, der har oplyst følgende, hvilket jeg kan henholde mig til:

»Det følger af aftalen af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962, at uenighed mellem parterne om indholdet af aftalen afgøres ved voldgift, jf. herved § 5, stk. 3, i tillægsaftalen om det tilfælde, hvor der måtte opstå uenighed i forhold til kompensationsbestemmelsen. Eventuelle tvister mellem aftalens parter, der omfattes af aftalens og tillægsaftalens voldgiftsbestemmelser, vil således efter aftalen ikke skulle indbringes for domstolene.

En kendelse afsagt af voldgiftsretten i en sag om uenighed om f.eks. kompensationsbestemmelsen vil endvidere være retligt bindende for aftalens parter og kan fuldbyrdes efter retsplejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse af domme, jf. § 9, stk. 1, 1. pkt., i lov nr. 181 af 24. maj 1972 om voldgift. Det gælder også i forhold til en kendelse, som en af parterne anser for »åbenlyst urimelig«.

Det bemærkes dog, at det ved domstolene kan prøves, om en voldgiftskendelse er ugyldig i medfør af § 7 i lov om voldgift, herunder fordi kendelsen strider mod ufravigelige retsgrundsatninger, jf. lovens § 7, nr. 4.

Jeg kan supplerende oplyse, at også i henhold til den gældende bevilling kan forskellige tvistsspørgsmål afgøres ved voldgift. Kan der ikke opnås enighed om, hvem der skal være formand for voldgiftsnævnet, udpeges formanden af Præsidenten for Højesteret blandt Højesterets dommere.

Spørgsmål 83:

Vil ministeren oplyse, hvilket beløb A.P. Møller – Mærsk får fra DUC i sin egenskab af operatør på felterne i Nordsøen, og vil ministeren oplyse, hvorledes dette beløb er indregnet i den nye Nordsøaftales opgørelse over fordelingen af overskuddet fra Nordsøen mellem staten og koncessionshaveren?

Svar:

Selskabet Mærsk Olie og Gas AS er operatør for selskaberne i DUC. Betaling for udførelse af operatøropgaver er, som normal praksis i olieindustrien, aftalt i en Joint Operating Agreement (JOA) mellem selskaberne i DUC.

Selskaberne, der indgår i DUC, betaler operatøren for faktisk udført arbejde, eksempelvis på timebasis. Sådanne udgifter indgår i regnskaberne på lige fod med andre omkostninger, der medgår til aktiviteterne i forbindelse med efterforskning og produktion af olie og gas. Oplysningerne om størrelsen af betaling for udførelse af operatøropgaverne er ikke tilgængelig for tredjepart.

Alle omkostninger i forbindelse med produktionen af olie og gas indgår i opgørelserne over fordelingen af overskuddet mellem staten og DUC.

Spørgsmål 84:

Vil ministeren oplyse i absolutte tal, hvilke konkrete beløb der er regnet med i kompensationsaftalens opgørelse af statens nettofordel ved aftalen? Der ønskes en opgørelse såvel år for år som samlet, således at det bliver klart, hvad statens nettofordel er, alt efter hvilket år det bliver aktuelt at opgøre denne nettofordel i hele aftalens forløb. Opgørelsen ønskes foretaget ud fra det sæt af forudsætninger, regeringen i øvrigt har lagt til grund for beregningerne vedrørende aftalens værdi for parterne.

Svar:

Skulle kompensation blive aktuel, vil statens nettofordel skulle opgøres på grundlag af faktiske tal og ikke på grundlag af nedenstående skøn i tabel 84-1.

Statens nettofordel beregnet på statens middelforudsætninger fra »Redegørelse til Folketinget vedrørende Nordsøen« er angivet i tabel 84-1. Til sammenligning er angivet statens merprovenu ved aftalen (inklusive alle skatter) og statens samlede provenu frem til 2042.

Tabel 84-1. Statens nettofordel, merprovenu og samlet provenu under aftalen beregnet på statens middelscenarium, mia. kr. nutidsværdi

	Statens årlige nettofordel ved aftalen	Statens nettofordel akkumuleret	Statens merprovenu akkumuleret*	Statens provenu under aftalen
2004	1,5	1,5	1,1**	9,4
2005	1,7	3,2	3,0	11,0
2006	1,5	4,8	4,6	10,2
2007	1,5	6,2	6,7	10,2
2008	1,5	7,7	8,7	9,7
2009	1,3	9,0	10,5	8,5
2010	1,2	10,2	12,4	7,7
2011	1,0	11,2	14,1	6,7
2012	0,8	12,0	17,7	6,3
2013	1,3	13,3	20,3	6,5
2014	1,0	14,3	22,5	5,6
2015	0,9	15,2	24,6	5,0
2016	0,9	16,1	26,6	4,6
2017	0,8	16,9	28,7	4,2
2018	0,8	17,7	30,2	3,7
2019	0,6	18,3	31,0	3,1
2020	0,6	18,9	31,7	2,9
2021	0,5	19,3	31,7	2,5
2022	0,4	19,7	31,8	2,1
2023	0,3	20,1	31,6	1,9
2024	0,3	20,3	31,4	1,7
2025	0,2	20,6	31,3	1,7
2026	0,2	20,8	31,4	1,4
2027	0,2	21,0	31,6	1,1
2028	0,1	21,1	31,5	0,8
2029	0,1	21,2	31,5	0,7
2030	0,1	21,2	31,4	0,6
2031	0,1	21,3	31,3	0,5
2032	0,1	21,4	31,2	0,5
2033	0,1	21,4	31,1	0,4
2034	0,0	21,5	31,1	0,4
2035	0,0	21,5	31,1	0,3
2036	0,0	21,5	31,1	0,3
2037	0,0	21,6	31,1	0,3
2038	0,0	21,6	31,1	0,2
2039	0,0	21,6	31,0	0,2
2040	0,0	21,6	31,0	0,2
2041	0,0	21,6	31,0	0,1
2042	0,0	21,7	31,0	0,1
I alt	21,7	-	-	133,4

*) Merprovenu ved aftalen i forhold til gældende regler, hvor gældende regler inkluderer et usikkert provenu fra kulbrinteskatten på akkumuleret ca. 25 mia. kr. frem til 2042.

**) For finansåret 2004 skønnes det samlede merprovenu ved aftalen nu at udgøre ca. 3,5 mia. kr. På finansloven anvendes en anden periodisering og andre budgetteringsforudsætninger om blandt andet oliepris og dollarkurs.

Spørgsmål 85:

Vil ministeren lave en følsomhedsberegning over fordelingen af overskuddet mellem staten og DUC i de tilfælde, hvor selskabsskatten fra 2004 og frem nedsættes til henholdsvis 25 pct., 20 pct. og 15 pct. (uden at erhvervslivet finansierer nedsættelsen helt eller delvis)?

Svar:

Tabel 85-1 viser, at statens andel af overskuddet ved aftalen for hele perioden 2004-42 er 133 mia. kr. (nutidsværdi) svarende til 61 pct. af det samlede overskud. Selskabsskatten bidrager

med 49 mia. kr., kulbrinteskatten med 35 mia. kr., overskudsdeling/statsdeltagelse bidrager med 43 mia. kr., og rørledningsafgiften bidrager med 7 mia. kr.

En nedsættelse af selskabsskatten får automatisk kun ca. halv værdi for DUC, fordi selskabsskatten er fradragsberettiget i grundlaget for kulbrinteskatten, og kulbrinteskattesatsen er ca. 52 pct. Hvis selskabsskatten fra 2004 nedsættes til 25 pct., falder provenuet af DUC's selskabsskat med 8 mia. kr. til 41 mia. kr. Samtidig stiger provenuet af DUC's kulbrinteskate med 4 mia. kr. til 39 mia. kr.

Tabel 85-1. Statens andel af overskuddet ved aftalen og ved forskellige alternative niveauer for selskabsskatten fra 2004

	Mia. kr. nutidsværdi i 2003			Pct.
	I alt	-heraf selskabsskat	-heraf kulbrinteskate	
Aftalen (30 pct. selskabsskat)	133	49	35	61
25 pct. selskabsskat	129	41	39	59
20 pct. selskabsskat	125	33	43	57
15 pct. selskabsskat	122	25	47	55

I det omfang, det øvrige erhvervsliv selv finansierer den generelle nedsættelse, kan staten hæve kulbrinteskattesatsen tilsvarende. Hvis det øvrige erhvervsliv ikke selv finansierer nedsættelsen, vil en nedsættelse af selskabsskatten til 25 pct. mindske statens samlede provener fra DUC i 2004-42 til 129 mia. kr. eller 59 pct. af overskuddet.

Spørgsmål 88:

Skal svaret på spørgsmål 9, jf. B 7 – bilag 16, om nettofordel forstås således, at hvis olieprisen stiger til 50 USD i 2019 og Folketinget på dette tidspunkt, f.eks. med baggrund i de stærkt stigende priser, finder, at man skal inddrage en større del af indtægterne fra Nordsøen, så vil DUC-selskaberne kunne kræve en kompensation, hvis maksimale ramme vil være den nettofordel, som staten har opnået ved aftalen i perioden 2004-2018, dvs. fordelene fra hvert år lagt sammen?

Svar:

Træffes der beslutning om at øge kulbrintebeskatningen i 2019, vil en sådan ekstra indtægt til staten kunne udløse krav om kompensation, såfremt betingelserne i kompensationsaftalen er opfyldt.

I 2019 vurderes statens samlede merprovenu ved aftalen i perioden fra 2004 at udgøre 31 mia. kr., og nettofordelen for samme periode, således som den beregnes i henhold til kompensationsaftalen, vurderes at udgøre ca. 18 mia. kr. I givet fald vil det naturligvis være de faktiske tal på tidspunktet for en evt. kompensation, der udgør maksimum for udbetaling af kompensation, og ikke som her de tal, der beregnes på nuværende tidspunkt.

Den maksimale kompensation i det opstillede eksempel vil udgøre 18 mia. kr. i 2019, og maksimum for kompensationen svarer altså til statens nettofordel for hele perioden fra 2004 frem til det tidspunkt, hvor der rejses krav om kompensation.

Giver en skærpelse af kulbrinteskatten også anledning til kompensation i de efterfølgende år, vil der til de 18 mia. kr., som i beregningseksemplet er maksimum for kompensationen, skulle lægges den yderligere nettofordel, som staten løbende opnår ved aftalen i hvert af de efterfølgende år, men der vil samtidig skulle ske fradrag for den kompensation, der tidligere er udbetalt.

Der henvises desuden til svaret på spørgsmål 89, jf. B 7 – bilag 61.

Det skal endvidere bemærkes, at i en situation hvor olieprisen stiger til 50 USD, og dette fører til stigende overskud, vil statens andel også stige forholdsmæssigt. Den marginale skatteprocent er således ca. 73 pct. ved den indgåede aftale.

Spørgsmål 89:

Til svaret på spørgsmål 9, jf. B 7 – bilag 16: Vil ministeren for at illustrere virkningen af kompensationsmaksimum beregne kompensationen, hvis staten med virkning fra 1. januar 2005 hæver kulbrinteskatten fra 52 pct. til 70 pct.?

Svar:

Det årlige provenu ved en forhøjelse af kulbrinteskatten fra 52 til 70 pct. fra 1. januar 2005 er ca. 0,8 mia. kr. i årets priser. Den maksimale kompensation fastlægges ud fra statens akkumulerede nettofordel ved aftalen siden 2004. Statens årlige nettofordel ved aftalen skønnes at være 1½ -2 mia. kr. i årets priser de første år.

Det årlige merprovenu af kulbrinteskatten er således mindre end statens årlige nettofordel ved aftalen og dermed også statens akkumulerede nettofordel siden 2004 fratrukket tidligere udbetalt kompensation. I den hypotetiske situation skulle staten derfor hvert år betale et beløb netop svarende til det ekstra provenu af kulbrinteskatten som kompensation. Staten ville derfor ikke i noget år opnå et merprovenu ved denne forhøjelse af kulbrinteskatten netto for udbetalt kompensation – opgjort under de sædvanlige middel beregningsforudsætninger om produktion, oliepris osv.

Spørgsmål 90:

I svaret på spørgsmål 63, jf. B 7 – bilag 30, antydes, at DUC under de givne forudsætninger (rentabilitetsanalysen) har opnået en forrentning i perioden, der har ligget lidt over, hvad der normalt forventes i branchen. Hvad anslås »lidt

over, hvad der normalt forventes i branchen« til at være – både i procent og i 2003-kr.?

Svar:

Kravene til de enkelte olieselskabers risikopræmie varierer ganske betydeligt og afhænger af en række forhold, herunder bl.a. hvor nemt det er at hente olien op. I »Rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen« vises en oversigt over forskellige olieselskabers såkaldte beta-værdier, der blandt andet påvirker disse virksomheders krav til risikopræmie. Tages der udgangspunkt i analysen i dette notat, har oliebranchen for perioden 1962-2003 i gennemsnit haft et krav til risikopræmien svarende til ca. 3 pct. DUC's historiske risikopræmie har i perioden ligget på ca. 5 pct. og således ca. 2 procentpoint over det gennemsnitlige krav til risikopræmien i oliebranchen.

Værdien i 2003-kr. af disse 2 procentpoint vil blandt andet afhænge af, hvilke antagelser der gøres med hensyn til, hvornår værdien af dette fiktive beløb falder. Således kan denne værdi opgøres til at ligge i intervallet 3-40 mia. kr.

Spørgsmål 93:

Tabel V i svaret på spørgsmål 67, jf. B 7 – bilag 31, viser, at den gennemsnitlige driftsomkostning pr. m³ er anslået til at være mindre uden end med aftale – derfor dette spørgsmål: Skal tabel V forstås sådan, at der uden en aftale kan forventes en mindre driftsomkostning pr. m³ end med en aftale?

Svar:

Driftsomkostningerne for en platform afhænger af en række forhold, hvoraf de vigtigste er platformens alder og produktionens størrelse. I driftsomkostningerne er medregnet finansieringsomkostninger. Ved sammenligning mellem forskellige forløb spiller det endvidere ind, at de enkelte platforme tages ud af drift på forskellige tidspunkter når det ikke længere er rentabelt at drive disse.

Det er derfor kun i nogle perioder, at driftsomkostningerne pr. m³ er anslået til at være mindre uden en aftale end med en aftale.

Spørgsmål 96:

Som uddybning af svar på spørgsmål 24, jf. B 7 – bilag 17, ønskes oplyst, hvad den nominelle

forrentning efter skat vil være, hvis værdien af aktiverne sættes til 30 mia. kr., således som de er opgjort i DUC's regnskaber.

Svar:

Som anført i blandt andet »Rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen« (B 7 - bilag 2), forventes værdien af DUC's aktiver at ligge i intervallet 30-80 mia. kr. Der er således en betydelig usikkerhed forbundet med opgørelse af værdien af disse aktiver.

DUC's aktivmasse forventes at blive bogført til en værdi på ca. 30 mia. kr. ultimo 2003. I de regnskabsmæssige opgørelser indgår ikke alle investeringer i forskning og udvikling. På samme måde indgår der heller ikke værdien af den viden om fx vandrette borer, som er udviklet samt de teknologiske fremskridt, der er foretaget i den sammenhæng. Hertil kommer, at værdien af aktiverne naturligvis må ses i forhold til, hvilken forventet fremtidig indtjening, de kan generere. De 30 mia. er derfor nok lavt sat.

Såfremt den forventede gennemsnitlige forrentning for perioden 2004 til 2042 baseres på en såkaldt terminalværdi på 30 mia. kr., kan den forventede forrentning opgøres til ca. 28 pct., jf. blandt andet svaret til spørgsmål 54 (L 62 - bilag 46).

Spørgsmål 98:

Vil ministeren besvare spørgsmål 27, jf. B 7 - bilag 18, således, at ordene »gældende aftale« i

spørgsmålet forstås som »gældende lovgivning«?

Svar:

Under gældende lovgivning er kulbrintefradraget for nye investeringer på 25 pct. årligt i 10 år eller i alt 250 pct.

En fuldstændig fjernelse af kulbrintefradraget for fremtidige investeringer under gældende lovgivning samtidig med, at kulbrinteskattesatsen blev fastholdt på 70 pct., ville have mærkbare negative virkninger for selskabernes efterforskning og investeringer og ville i løbet af kort tid medføre væsentlig lavere produktion og dermed beskatningsgrundlag.

Disse afledte negative virkninger på beskatningsgrundlaget indgår ikke i nedenstående beregninger. Statens provenu ville derfor i praksis blive væsentlig mindre end angivet i tabellerne.

Den første af de to nedenstående tabeller - tabel 98-1 - svarer til tabel 3 i Redegørelsen til Folketinget vedrørende Nordsøen, idet den dog er opstillet for det tilfælde, at gældende lovgivning blev videreført uændret.

I den anden tabel - tabel 98-2 - er vist, hvad statens provenu ville have været under gældende lovgivning, hvis kulbrintefradraget på 250 pct. for nye investeringer blev afskaffet fra 2004, mens kulbrintefradraget for allerede afholdte investeringer ligesom i aftalen blev nedsat til 100 pct. (10 pct. i 10 år) som en overgangsordning.

Tabel 98-1. Gældende lovgivning med 250 pct. kulbrinteafdrag (opgjort i nutidsværdi)

Mia. kr.	Historisk 1962 - 2003*	Gældende lovgivning med 250 pct. kulbrinteafdrag	
		2004-12	
	I alt	I alt	Årlig gns.
	----- mia. kr. -----		
Overskud i alt	166	137	15,2
Statens indtægter	78	62	6,9
Heraf			
- Selskabsskat	43	31	3,4
- Royalty	24	14	1,6
- Rørledningsafgift	10	7	0,8
- Kulbrinteskatt	1	10	1,1
		----- pct. -----	
Fordeling: Staten:DUC	47 : 53	45 : 55	

Anm.: Provenuet af kulbrinteskatten er højst usikkert som følge af incitamentet til skattemotiverede investeringer i kraft af kulbrinteafdraget.

Tabel 98-2. Gældende lovgivning, men uden kulbrinteafdrag**

Mia. kr.	Historisk 1962 - 2003*	Gældende lovgivning men uden kulbrinteafdrag**	
		2004-12	
	I alt	I alt	Årlig gns.
	----- mia. kr. -----		
Overskud i alt	166	137	15,2
Statens indtægter	78	84	9,3
Heraf			
- Selskabsskat	43	31	3,4
- Royalty	24	14	1,6
- Rørledningsafgift	10	7	0,8
- Kulbrinteskatt	1	32	3,6
		----- pct. -----	
Fordeling: Staten:DUC	47 : 53	61 : 39	

Anm.: Der kan forekomme afvigelser fra totaler som følge af afrunding.

*) 2003-priser

**) Kulbrinteafdraget på 250 pct. afskaffes for alle nye investeringer med virkning fra 2004 og nedsættes ligesom i aftalen til 100 pct. for allerede afholdte investeringer.

Begge tabeller er beregnet med de samme forudsætninger på baggrund af produktionsforløbet uden aftale, idet det må vurderes, at der ikke ville kunne indgås en aftale med fuldstændig fjernelse af kulbrintefradraget med overgangsordning som eneste element.

Som det fremgår ville statens andel af overskuddet selvsagt blive højere uden kulbrintefradrag for fremtidige investeringer som beregnet i tabel 98-2, end med kulbrintefradrag som beregnet i tabel 98-1.

Men som nævnt ovenfor ville statens provenu i praksis være tvivlsomt, hvis man tager højde for de afledte virkninger på aktiviteten, hvilket der beregningsteknisk ikke er gjort i tabel 98-2.

Spørgsmål 106:

Hvilke kommentarer har ministeren til vismandsrapportens bemærkninger om Nordsøaftalen?

Svar:

Jeg hæfter mig ved, at vismændene ser positivt på arkitekturen i aftalen.

For det første er vismændene enige i, at afklaring om situationen efter 2012 muliggør en mere hensigtsmæssig produktionsplanlægning i Nordsøen.

For det andet fremhæver vismændene mange positive elementer i selve indholdet af aftalen. Det gælder dels, at staten modtager 20 pct. overskudsdeling frem til 2012, og at staten herefter indtræder i DUC med en ejerandel på 20 pct., dels at oliebeskatningen omlægges, så den i højere grad kommer til at minde om den ordinære selskabsbeskatning. I denne forbindelse fremhæver vismændene som vigtigt, at kulbrintefradraget nedsættes fra 250 pct. til 30 pct., hvilket reducerer den økonomiske tilskyndelse til at overinvestere.

Vismændene bemærker, at det nye regelsæt for beskatning af olie- og gasaktiviteterne ikke svarer til den neutrale beskatningsmodel, der er foreslået i Rapport fra Kulbrintebeskatningsudvalget. Kulbrintebeskatningsudvalget fremlagde en principskitse, der kunne finde anvendelse på nye bevillinger. Derimod findes ikke i udvalgets rapport forslag, der uden videre kan anvendes på eksisterende bevillinger. Blandt andet forholdt udvalget sig ikke til de nødvendige overgangsordninger.

Kulbrintebeskatningsudvalgets principielle anbefalinger har bestemt påvirket aftalens indhold. Aftalens kulbrintebeskatning går således langt i retning af en neutral skat. Dertil kommer overskudsdeling fra 2004 og statsdeltagelse fra 2012. De tilbageværende forskelle er ikke så store og består primært i tre forhold:

For det første videreføres kulbrintefradraget i aftalen med i alt 30 pct. og erstattes ikke som i den neutrale skat af et fradrag for forrentningen af egenkapital. Her har hensynet til den fortsatte efterforskning også spillet ind i aftalen, fordi der hermed også er 30 pct. kulbrintefradrag for (aktiverede) efterforskningsudgifter til de selskaber, som endnu ikke har gjort fund. Aftalens kulbrintebeskatning skal også gælde for alle nye koncessioner.

Den anden forskel er, at under aftalen fremføres underskud ikke med risikofri rente. Dvs. værdien af underskud udhules over tid. Dette er dog ikke forskelligt fra den generelle skattemæssige behandling af underskud.

Endelig udbetales skatteværdien af underskud i sidste ende under den neutrale kulbrinteskate. I aftalen er udbetaling afgrænset til kun at omfatte skatteværdien af fjernelsesomkostningerne for de »sidste« felter ved ophør af produktionen og maksimalt svarende til den betalte kulbrinteskate.

Kulbrintebeskatningsudvalget var også inde på, at kompensationsordninger i form af skatteovervæltningssklausuler i nogle situationer kan være en fordel for staten, fordi de medfører, at koncessionshaverne kan disponere mere sikkert, hvilket øger overskuddet og dermed statens provenu.

Vismændene anfører endelig, at de oplysninger, der er blevet offentliggjort i forbindelse med indgåelsen af aftalen, ikke gør det muligt at vurdere, om aftalen indebærer en balanceret deling af det økonomiske overskud af olie- og gasreserverne mellem A. P. Møller – Mærsk A/S og samfundet. Vismændene lægger i den forbindelse vægt på rentabiliteten af olieselskabernes investeringer.

Jeg formoder, at vismændenes bemærkninger skyldes, at Vismandsrapporten blev færdiggjort inden, at Folketingets Energipolitiske Udvalg og Skatteudvalget har modtaget samtlige skriftlige svar på de over 200 spørgsmål om aftalen, som udvalgene indtil nu har stillet, og hvoraf mange jo meget detaljeret vedrører økonomien i aftalen,

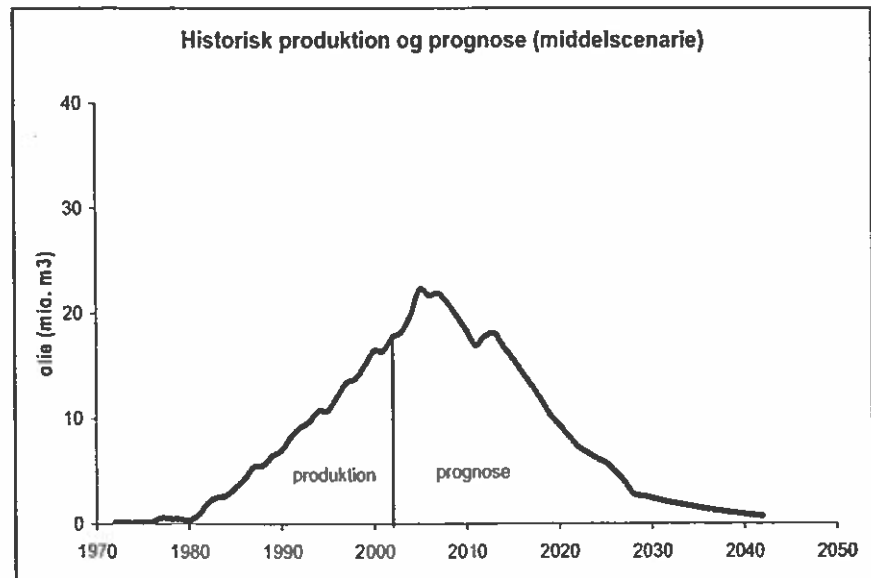
herunder den fremtidige rentabilitet i indvindingen.

Som også anført i »Rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen« har det ikke noget selvstændigt formål at forringe rentabiliteten på investeringerne i Nordsøen. Beskatning, der direkte går efter at nedsætte afkastet, kan således ikke undgå at virke forvridende og dermed reducere den samfundsøkonomiske værdi af aktiverne i Nordsøen. I stedet har regeringen lagt vægt på, at aftalen giver en samfundsøkonomisk sund og robust løsning - dvs. et stabilt skattegrundlag i modsætning til de nuværende vilkår, og at staten får en betydelig større andel af det samlede overskud fra Eneretsbevillingen, end staten har opnået historisk og ville have fået fremover under gældende regler.

I øvrigt viser beregningerne, at DUC-selskabernes forventede rentabilitet i fremtiden varierer meget alt efter de antagelser, der nødvendigvis må gøres om usikre forhold, jf. besvarelsen af spørgsmål 54 (L 62 - bilag 46). Beregningerne viser, at den reale forrentning for DUC (9-10 pct.) med aftalen bliver ca. 3-5 pct. point årligt lavere end den historiske forrentning og at den såkaldte risikopræmie også falder ved gennemregning af sammenlignelige produktionsperioder både, historisk og fremadrettet.

For at finde en sammenlignelig periode er der set på produktionen fra 1962 til 2003 og den forventede produktion fra 2004 til 2042. Som det fremgår af nedenstående figur er de perioder, der bedst svarer til hinanden perioden fra 1982 til 2003 og perioden fra 2004 til 2025.

Figur 1. Historisk produktion og forventet fremtidig produktion (statens middelscenarium)

Beregningerne viser således, at for perioden 1982 til 2003, hvor olieproduktionen for alvor tog fat, har risikopræmien ligget på ca. 8 pct. Til sammenligning er risikopræmien for perioden 2004 til 2025 beregnet til lidt under 7 pct.

Spørgsmål 113:

Vedrørende svaret på spørgsmål 102, jf. B 7 - bilag 77: Betyder dette svar, at ministeren me-

ner, bevillingshaverne ikke vil efterleve ånden og bogstavet i undergrundsloven, og er der eksempler på, at bevillingshaverne har handlet i modstrid med de intentioner, der er udtrykt i undergrundsloven?

Svar:

Jeg er ikke i tvivl om, at bevillingshaverne også fremover vil tilrettelægge deres arbejde

med henblik på, at alle krav i lovgivning og regler samt konkrete tilladelser bliver opfyldt.

Spørgsmål 116:

Hvilke sanktionsmuligheder har myndighederne, hvis DUC eller andre operatører ikke overholder påbud pålagt som følge af undergrundsloven, herunder undergrundslovens § 15?

Svar:

Såvel eneretsbevillingen som undergrundsloven indeholder bestemmelser om myndighedernes reaktionsmuligheder i tilfælde af, at en rettigehaver ikke overholder påbud eller vilkår i medfør af undergrundsloven.

Sanktionsmulighederne kan i sådanne tilfælde være bøde – eller fængselsstraf, ligesom økonomi- og erhvervsministeren kan tilbagekalde en tilladelse.

Bestemmelserne i undergrundsloven har virkning for alle operatører.

Spørgsmål 118:

Hvad er konsekvenserne i henhold til den nye aftale, hvis staten pålægger olie- og gasproducenterne et årligt produktionsloft af hensyn til f.eks. Danmarks forsyningssikkerhed?

Svar:

Aftalen af 29. september 2003 (mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller – Mærsk) medfører ikke ændringer i statens adgang til at regulere produktionen fra olie- og gasfelterne i Nordsøen. De eksisterende bestemmelser herom i undergrundsloven vil fortsat være gældende.

Spørgsmål 119:

Kan ministeren oplyse, om indførelse af et generelt arbejdsgiverbidrag på 10 pct., der opkræves af såvel lønsummen som virksomhedernes

kapitalafkast, som foreslået i Socialdemokratiets skatteudspil fra september 2002, vil øge skatteprovenuet fra kulbrintevirksomheder, og om det i givet fald vil udløse kompensation efter aftalen?

Svar:

Et generelt arbejdsgiverbidrag på 10 pct. opkrævet af lønsummen og virksomhedernes kapitalafkast vil øge statens skatteprovenu både fra kulbrintevirksomhed i den danske del af Nordsøen og andre virksomheder.

Et arbejdsgiverbidrag, der har en generel karakter vil ikke føre til kompensation. Får en generel beskatning større økonomisk betydning for bevillingshaverne og deres partnere i DUC, giver det ikke ret til kompensation, jf. kompensationsaftalen § 2.

Spørgsmål 120:

Kan ministeren oplyse, om indførelse af et generelt arbejdsgiverbidrag på 5 pct. af kapitalafkastet i virksomhederne, som foreslået i Socialdemokratiets skatteudspil fra marts 2003, vil øge skatteprovenuet fra kulbrintevirksomheder, og om det i givet fald vil udløse kompensation efter aftalen?

Svar:

Et generelt arbejdsgiverbidrag på 5 pct. opkrævet af virksomhedernes kapitalafkast vil øge statens skatteprovenu både fra kulbrintevirksomhed i den danske del af Nordsøen og andre virksomheder.

Et arbejdsgiverbidrag, der har en generel karakter vil ikke føre til kompensation. Får en generel beskatning større økonomisk betydning for bevillingshaverne og deres partnere i DUC, giver det ikke ret til kompensation, jf. kompensationsaftalen § 2.

Nogle af Skatteudvalgets spørgsmål til skatteministeren ad L 62 og ministerens svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra S, SF og EL.

Spørgsmål 1:

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger side 18, 2. spalte, og af tabel 1, side 19, at 21,3 mia. kr. af det samlede merprovenu ved aftalen på 31,0 mia. kr. kan henføres til »den øgede kontinuitet og stabilitet i de fremtidige koncessionsvilkår som følge af koncessionsforlængelsen«.

- a) På den baggrund ønskes bekræftet, at kun 9,7 mia. kr. af det forventede merprovenu frem til år 2042 kan henføres til de ændrede skatteregler, overskudsdeling m.v., som indgår i aftalen, under de forudsætninger, som er lagt til grund i lovforslagets bemærkninger.
- b) Der ønskes en beregning, hvor tabel 1 udvides til at omfatte alle årene (år for år) frem til og med 2012 under uændrede forudsætninger.
- c) Der ønskes en specifikation af de mellemregninger, der fører frem til nettobeløbene for overskudsandel/statsdeltagelse på 20 pct. i tabel 1, for hvert af årene 2004-2012 og for årene derefter under ét.
- d) Der ønskes en ny tabel under de samme beskatningsforudsætninger som tabel 1, men hvor der forudsættes den samme produktion ved beregningen efter gældende regler (altså med indregning af de 21,3 mia. kr., som begrundes med »højere produktion som følge af aftalen«), og med fordeling af de 21,3 mia. kr. i den efterfølgende specifikation.
- e) Der ønskes en udtømmende og pædagogisk forklaring på fodnoten til tabel 1 om, at »for finansåret 2004 skønnes aftalen at medføre et merprovenu på ca. 3,5 mia. kr.«, holdt op imod »merprovenu ved aftalen på 1,1 mia. kr.« i tabel 1.
- f) Det i fodnoterne til tabel 1 angiveligt usikre skøn på 25 mia. kr. fra »den gamle kulbrinteskate« er af økonomi- og erhvervsministeren anført som en teknisk beregning/frem-

skrivning, som med stor sandsynlighed kan blive mindre som følge af kulbrintefradraget på 250 pct. På den baggrund ønskes oplyst, om der i den tekniske beregning/fremskrivning er taget højde for de investeringer, der må anses at være nødvendige og rentable for at opnå det forudsatte produktionsniveau. Såfremt provenuet bliver lavere end det forudsatte, ønskes oplyst, om det skyldes investeringer, som næppe kan anses for at være rentable, men primært bliver foretaget med det hovedformål at undgå kulbrintebeskatning. I bekræftende fald ønskes oplyst, om Energistyrelsen har adgang til at nægte sådanne investeringer med ret til kulbrintefradrag. Endvidere ønskes oplyst, om ikke en sådan anvendelse af kulbrintefradraget må anses for at være et »hul i loven« og en klar omgåelse og utilsigtet virkning af gældende lovgivning, som regering og Folketing kan forhindre gennem en lovændring.

- g) Overgangsreglen med 10 pct. kulbrintefradrag i 10 år for investeringer gennemført før 1. januar 2004 bedes oplyst år for år de kommende 10 år med de beløb, som er indgået i beregningerne af tabel 1.

Der anmodes om, at de enkelte underspørgsmål besvares enkeltvis, for at sikre en så konkret og forståelig besvarelse som muligt.

Svar:

I det følgende er underspørgsmålene besvaret enkeltvis.

Ad 1 a): Provenuvirkningerne i tabel 1 i lovforslaget er belyst med udgangspunkt i teknisk bestemte investerings- og produktionsforløb med henblik på at sikre konsistens mellem scenarierne. Følgen heraf er, at der er indregnet et provenu på ca. 25 mia. kr. i nutidsværdi fra den eksisterende kulbrinteskate, der er højst usikre som følge af incitamenterne til skattemotiverede investeringer med et kulbrintefradrag på i alt 250 pct. af investeringerne.

Det reelle merprovenu fra skatter er således ikke kun 9,7 mia. kr. i nutidsværdi frem til 2042,

men snarere de 9,7 mia. kr. med tillæg af en meget betydelig andel af de 25 mia. kr., der beregningsmæssigt skulle komme fra den eksisterende kulbrinteskate.

Ad 1 b): Nedenfor er vist en udvidet tabel 1 fra lovforslaget med provenuvirkninger for årene 2008-12.

Tabel 1. Provenuvirkning af aftalen for indkomstårene 2004-2012

Mia. kr., 2003-priser	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Nutidsværdi 2004-2042
Gældende regler ¹⁾	8,7	9,8	9,6	9,5	9,4	8,5	7,6	6,9	3,7	102,4
Afskaffelse af royaltys og rørlædningsafgift (netto) ²⁾	-0,9	-1,0	-1,0	-1,0	-0,9	-0,8	-0,7	-0,6	-1,2	-7,5
Overskudsandel/ statsdeltagelse på 20 pct. (netto)	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6	1,1	5,8
Nedsættelse af kulbrintefradrag til 5 pct. i 6 år m.v. ³⁾	2,4	2,9	3,1	3,3	3,2	3,1	2,9	2,8	0,0	23,5
Ophævelse af feltafgrænsning m.v. ⁴⁾	-0,6	0,0	-0,2	-0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,0	-0,3
Nedsættelse af kulbrinteskattesats til 52 pct.	-0,7	-1,0	-1,0	-1,1	-1,1	-1,1	-1,0	-1,0	0,0	-11,8
Højere produktion som følge af aftalen	0,1	0,4	0,1	0,5	0,2	0,1	0,4	0,4	5,3	21,3
I alt	9,8	11,9	11,4	11,9	11,8	10,7	10,1	9,1	8,9	133,4
Merprovenu ved aftalen	1,1	2,1	1,8	2,4	2,4	2,3	2,5	2,3	5,2	31,0

Anm.: - = provenutab. Der kan forekomme afvigelser fra totaler pga. afrundinger. Provenuvirkningen af de enkelte elementer er beregnet i den anførte rækkefølge. Dette er afgørende for elementernes isolerede provenuvirkning. For finansåret 2004 skønnes aftalen samlet at medføre et merprovenu på ca. 3,5 mia. kr.

- 1) Skønnet på baggrund af statens basisscenario med operatørskifte og indførelse af statsdeltagelse på 20 pct. samt afskaffelse af royaltys i 2012. Den gældende beskatning opretholdes i hele perioden frem til 2042. I perioden 2004-2042 er der indregnet ca. 25 mia. kr. kulbrinteskate i nutidsværdi, som vurderes at være højst usikre som følge af incitamenter til skattemotiverede investeringer.
- 2) Rørlædningsafgiften afskaffes reelt ved modregning i selve kulbrinteskatten frem til 2012, hvorefter betaling af rørlædningsafgift ophører.
- 3) Inklusiv overgangsregel med 10 pct. kulbrintefradrag i 10 år for investeringer gennemført før 1. januar 2004.
- 4) Inklusiv overgangsregel for uudnyttede feltunderskud. For hvert af indkomstårene 2004 og 2005 kan 2,5 pct. af uudnyttede feltunderskud pr. 31. december 2003 fradrages, mens 6 pct. kan fradrages for hvert af indkomstårene 2006-2016.

Provenuvirkningerne for 2012 skal ses i lyset af, at der ikke betales kulbrinteskate i 2012 som følge af muligt operatørskifte og nedlukning af felter.

Ad 1 c): Nettobeløbene for overskudsandel/ statsdeltagelse på 20 pct. i tabel 1 i lovforslaget er fremkommet ved at beregne forskellen mellem

statens samlede årlige provenu med udgangspunkt i gældende regler og derved succesivt tilføje de enkelte elementer i den anførte rækkefølge.

Til illustration kan oplyses, at beløbene vedrørende fx 2005 fremkommer som anført i tabel 2.

Tabel 2. Illustration af provenubeløb i tabel 1 i lovforslaget for indkomståret 2005

Mia. kr. 2003-priser	Provenu
1. Royalty og rørledningsafgift af produktionsværdi i basisscenariet	-2,2
2. Øget selskabsskat pga. bortfald af fradrag for royalty og rørledningsafgift	1,0
3. Øget kulbrinteskot fratrukket rørledningsafgift	0,2
4. I alt afskaffelse af royalty og rørledningsafgift (netto)	-1,0
5. Overskudsandel af overskud i basisscenariet	3,9
6. Reduceret selskabsskat pga. fradrag for overskudsandel	-1,2
7. Reduceret kulbrinteskot pga. fradrag for overskudsandel mv.	-1,9
8. I alt overskudsandel/statsdeltagelse på 20 pct. (netto)	0,8

Anm.: - = provenutab.

I tabel 3 er vist statens samlede årlige provenu overskudsandel/statsdeltagelse. Tallene i tabel 1 ved: 1) gældende regler, 2) gældende regler uden i lovforslaget fremkommer som forskellen mellem bruttoafgifter (royalty og rørledningsafgift) samt de i tabel 3 angivne provenuer for de enkelte 3) gældende regler uden bruttoafgifter og med år.

Tabel 3. Provenuvirkning gld. regler, uden bruttoafgifter og med overskudsandel, indkomstårene 2004-2012

Mia. kr., 2003-priser	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013-2042
1. Gældende regler ¹⁾	8,7	9,8	9,6	9,5	9,4	8,5	7,6	6,9	3,7	83,3
2. Afskaffelse af royalty og rørledningsafgift (netto) ²⁾	7,7	8,8	8,6	8,5	8,5	7,7	6,9	6,3	2,4	81,7
3. Overskudsandel/statsdeltagelse på 20 pct. (netto)	8,5	9,6	9,4	9,3	9,3	8,4	7,6	6,8	3,5	81,7

Anm.: - = provenutab. Der kan forekomme afvigelse fra totaler pga. afrundinger. Provenuvirkningen af de enkelte elementer er beregnet i den anførte rækkefølge. Dette er afgørende for elementernes isolerede provenuvirkning. For finansåret 2004 skønnes aftalen samlet at medføre et merprovenu på ca. 3,5 mia. kr.

- 1) Skønnet på baggrund af statens basisscenarium med operatørskifte og indførelse af statsdeltagelse på 20 pct. samt afskaffelse af royalty i 2012. Den gældende beskatning opretholdes i hele perioden frem til 2042. I perioden 2004-2042 er der indregnet ca. 25 mia. kr. kulbrinteskot i nutidsværdi, som vurderes at være højst usikre som følge af incitament til skattemotiverede investeringer.
- 2) Rørledningsafgiften afskaffes reelt ved modregning i selve kulbrinteskatten frem til 2012, hvorefter betaling af rørledningsafgift ophører.

Ad 1 d): I tabel 4 er vist provenuvirkningen af højere produktionsforløb med aftalen er ikke vist aftalen, hvor de enkelte elementer er beregnet på isoleret grundlaget for aftalescenariet. Dvs. effekten af et

Tabel 4. Provenuvirkning af aftalen for indkomstårene 2004-2007

Mia. kr., 2003-priser	2004	2005	2006	2007	Nutidsværdi 2004-2042
Gældende regler (aftalescenariet)					
- med kulbrinteskatt	8,9	10,5	10,2	10,4	116,7
- uden kulbrinteskatt	7,4	8,3	8,0	8,1	92,2
Afskaffelse af royalty og rørledningsafgift (netto) ²⁾	-0,9	-1,0	-1,0	-1,0	-7,6
Overskudsandel/statsdeltagelse på 20 pct. (netto)	0,7	0,8	0,8	0,8	5,5
Nedsættelse af kulbrintefradrag til 5 pct. i 6 år m.v. ³⁾	2,4	2,6	2,7	3,0	34,7
Ophævelse af feltafgrænsning m.v. ⁴⁾	-0,6	0,0	-0,3	-0,1	-1,6
Nedsættelse af kulbrinteskattesats til 52 pct.	-0,7	-1,0	-1,0	-1,2	-14,4
I alt aftale (aftalescenariet)	9,8	11,9	11,4	11,9	133,4

Anm.: - = provenutab. Der kan forekomme afvigelser fra totaler pga. afrundinger. Provenuvirkningen af de enkelte elementer er beregnet i den anførte rækkefølge. Dette er afgørende for elementernes isolerede provenuvirkning. For finansåret 2004 skønnes aftalen samlet at medføre et merprovenu på ca. 3,5 mia. kr.

- 1) Skønnet på baggrund af muligt operatørskifte og indførelse af statsdeltagelse på 20 pct. samt afskaffelse af royalty i 2012. Den gældende beskatning opretholdes i hele perioden frem til 2042.
- 2) Rørledningsafgiften afskaffes reelt ved modregning i selve kulbrinteskatten frem til 2012, hvorefter betaling af rørledningsafgift ophører.
- 3) Inklusiv overgangsregel med 10 pct. kulbrintefradrag i 10 år for investeringer gennemført før 1. januar 2004.
- 4) Inklusiv overgangsregel for uudnyttede feltunderskud. For hvert af indkomstårene 2004 og 2005 kan 2,5 pct. af uudnyttede feltunderskud pr. 31. december 2003 fradrages, mens 6 pct. kan fradrages for hvert af indkomstårene 2006-2016.

Det skal bemærkes, at statens provenu under gældende regler i tabel 4 kun kan sammenlignes med statens provenu ved aftalen, hvis gældende regler (aftalescenariet) opfattes som en ny aftale med A.P. Møller - Mærsk på vilkår som gældende regler.

Ad l e): Som anført i provenubemærkningerne til lovforslaget er finansårsvirkningen skønnet på baggrund af en aktuel oliepris og dollarkurs svarende til forudsætningerne i finanslovforslaget for 2004. Det vil med andre ord sige en oliepris på 25 dollar pr. tønde og en dollarkurs på 6,6 kr. pr. dollar for 2004. I tabel 5 er vist en oversigt over aftalens finansårsvirkning for 2004.

Tabel 5. Aftalens ændringer i statens provenu for finansåret 2004

Mia. kr.	2004
Rørledningsafgift	0,0
Royalty	0,0
Selskabsskat	-0,2
Kulbrinteskatt	-0,1
Overskudsandel	3,8
I alt	3,5

Anm.: - = provenutab. Skønnet på baggrund af forudsætning om oliepris og dollarkurs som i finanslovforslaget for 2004.

Det bemærkes, at aftalen for finansåret 2004 indebærer et samlet provenutab på ca. 0,3 mia. kr. for selskabs- og kulbrinteskatten. Det skyldes, at grundlaget for begge skatter reduceres med overskudsandelen, som mere end opvejer effekten af, at fradraget for bruttoafgifterne (royalty og rørledningsafgift) afskaffes. Hertil kommer, at grundlaget for kulbrinteskatten øges som følge af det reducerede kulbrintefradrag, der

dog modvirkes af overgangsreglen for gamle feltunderskud. Endelig reduceres selve kulbrinteskattesatsen og der sker modregning af rørlødningsafgiften i kulbrinteskatten.

Tabel 1 i lovforslaget er baseret på Det Internationale Energiagenturs aktuelle prognose for olieprisen på 22,35 dollar pr. tønde fra 2004 til 2010, hvorefter den forudsættes at stige med 0,4 dollar pr. tønde pr. år. Dollarkursen er forudsat at være 6,95 kr. pr. dollar pr. år.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 42, jf. L 62 – bilag 36.

Ad 1 f): De investeringer som er lagt til grund for beregningerne af statens provenu med og uden aftalen er fastlagt ud fra tekniske hensyn, om at der erfaringsmæssigt skal investeres så og så meget for at kunne hente den anslåede mængde olie op af undergrunden. Investeringerne er således ikke fastlagt ud fra økonomiske kriterier

om maksimering af selskabernes overskud efter skat, men ud fra tekniske hensyn.

I henhold til undergrundlovens § 10 kan det bekræftes, at der »forinden indvinding og dertil sigtende foranstaltninger iværksættes, skal en plan for virksomheden, herunder produktionens tilrettelæggelse samt anlæggende hertil (indvindingsforanstaltninger m.m.), være godkendt af økonomi- og erhvervsministeren«. Det er dog i praksis vanskeligt at adskille, om en ansøgning er forretningsmæssigt eller skattemæssigt motiveret.

Med de ændringer af kulbrintebeskatningen, som aftalen indebærer, vil al tvivl og incitamenter til skattemotiverede investeringer være fjernet.

Ad 1 g): I tabel 6 er vist størrelsen af overgangsreglen vedrørende kulbrintefradrag med 10 pct. i 10 år for investeringer gennemført før 1. januar 2004.

Tabel 6. Aftalens overgangsregel vedr. kulbrintefradrag

Mia. kr., løbende priser	2003 ^{*)}	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kulbrintefradraget med overgangsreglen	7,7	2,8	2,6	2,2	1,7	1,5	1,4	1,1	0,9	0,5
Skatteværdien af overgangsreglen (52 pct.)	5,4	1,5	1,4	1,2	0,9	0,8	0,7	0,6	0,4	0,3
Kulbrintefradraget efter gældende regler	7,7	7,1	6,6	5,6	4,2	3,7	3,4	2,8	2,2	1,3
Skatteværdien efter gældende regler (70 pct.)	5,4	4,9	4,6	3,9	3,0	2,6	2,4	2,0	1,5	0,9

Anm.: Kulbrintefradraget tildeles i indkomståret, hvor investeringen foretages og i de efterfølgende 9 indkomstår. Dvs. en investering i 2003 giver kulbrintefradrag efter gældende regler i 2003 og frem til og med 2012.

*) Beregnet efter gældende regler med 25 pct. kulbrintefradrag.

Overgangsordningen for kulbrintefradrag af investeringer gennemført før 1. januar 2004 ville som anført i tabel 6 have medført et langt højere skattemæssigt fradrag som følge af en kulbrintefradragssats på 25 pct. og en højere kulbrinteskattesats på 70 pct.

Overgangsordningen er desuden en nødvendig hensyntagen til virkningen af de gældende reg-

ler, hvor investeringerne utvivlsomt er gennemført i tillid hertil.

Spørgsmål 2:

Med hvilken begrundelse forudsætter regeringen i sine beregninger, at et evt. udbud med sikkerhed vil blive vundet af en anden end den nuværende bevillingshaver i betragtning af, at re-

geringen i sine egne forudsætninger lægger til grund, at en ny bevillingshaver vil kunne opnå et langt ringere resultat end den nuværende bevillingshaver. Taler denne antagelse ikke tværtimod for, at den nuværende bevillingshaver vil være alle øvrige interesserede langt overlegen, og vil kunne fortsætte sin virksomhed efter en evt. udbudsrunde.

Svar:

Der er opstillet produktionsscenerier, som afspejler den produktion, der kan forudses i en situation med en aftale med A.P. Møller. Der er ligeledes opstillet produktionsscenerier, som afspejler den situation, at der ikke på nuværende tidspunkt indgås en aftale med A.P. Møller om fortsættelse af aktiviteterne efter 2012. Der henvises til svaret på spørgsmål nr. 67 (B 7 – bilag 14).

Det forudses, at indgåelse af en aftale på nuværende tidspunkt vil betyde, at investeringer og produktionen kan tilrettelægges på en mere optimal måde, således at der samlet set vil kunne ske en større produktion. Der henvises til svaret på spørgsmål nr. 50 (B 7 – bilag 11).

De opstillede scenarier er udformet for at give et billede af den mulige udvikling af produktionen fra 1962-bevillingens områder. Der er hermed ikke, som forudsat i spørgsmålet, taget stilling til, hvem der skal stå for aktiviteterne efter et eventuelt udbud.

De opstillede scenarier er derfor realistiske uanset, hvem der måtte vinde et udbud.

I forbindelse med en vurdering af de fremtidige muligheder for tilrettelæggelse af investeringerne og produktionen er det vigtigt, at der er de nødvendige langsigtede rammer at arbejde under. Dette er netop opnået ved at indgå aftalen af 29. september 2003.

Spørgsmål 3:

Hvorfor lægger regeringen til grund i sine forudsætninger, at et evt. udbud først skal foretages meget tæt på 2012, når der tværtimod i den eksisterende eneretsbevilling er lagt op til, at der under alle omstændigheder skal findes en afklaring i god tid inden 2012?

Svar:

Ifølge protokollen til eneretsbevillingen fra 1962 er det aftalt, at der i god tid inden bevillin-

gens ophør i 2012 optages forhandling om en eventuel fortsættelse og vilkårene herfor.

Det er ikke realistisk, at der på nuværende tidspunkt, og heller ikke inden for de nærmeste år, ville kunne tiltrækkes attraktive tilbud fra selskaber om overtagelse af aktiviteter op til 9 år før den reelle overtagelse ville finde sted. Gennemførelse af et udbud, hvor man ville tiltrække attraktive tilbud fra andre interesserede selskaber, måtte vente til man kom væsentligt nærmere på 2012.

Spørgsmål 4:

Hvorfor lægger regeringen i alle sine forudsætninger til grund for sine sammenligninger, at de nuværende skatteregler, som er brudt sammen, ellers ville fortsætte uændret frem til 2012, når et enigt Folketing i februar 2003 vedtog, at regeringen skal »sikre, at staten får en større andel af værdierne i forbindelse med den nuværende og fremtidige udnyttelse af olie- og gasresourcerne i Nordsøen«?

Svar:

Skatteministeriet anvender i belysning af lovforslags effekter og i provenubemærkninger konsekvent »gældende regler« som sammenligningsgrundlag. Det har hidtil været anset for både et relevant og let forståeligt sammenligningsgrundlag, som jeg ikke finder anledning til at fravige. Det gælder også, selv om jeg er enig med spørgeren i, at de gældende kulbrinteskatteregler er brudt sammen – i al fald i den forstand, at der i praksis kun undtagelsesvist kan påregnes at blive betalt kulbrinteskat.

Spørgsmål 7:

For at vurdere realismen i de forskellige scenarier, som regeringen anvender i sine sammenligninger med og uden aftale, og dermed realismen i det merprovenu, som i bemærkningerne tilskrives som et resultat af aftalen, ønskes en redegørelse for, i hvilket omfang den nuværende bevillingshaver vil opnå betaling for de eksisterende anlæg – herunder de investeringer, der foretages frem til 2012 – såfremt bevillingen i 2012 overdrages til en ny bevillingshaver efter udbud.

Svar:

Det fremgår af § 12, stk. 5, i eneretsbevillingen af 8. juli 1962, at »Såfremt bevillingen udløber uden at være blevet forlænget eller bortfalder af

anden grund, er staten berettiget til at overtage de bevillingshaverne tilhørende og til selve indvindingsvirksomheden tilvejebragte anlæg til en pris, der i mangel af enighed fastsættes af det i § 14 omhandlede voldgiftsnævn ved vurdering.

Videre fremgår det af § 12, stk. 6, at »I det omfang staten ikke overtager de til selve indvindingsvirksomheden hørende anlæg, er bevillingshaverne berettiget til at fjerne disse, og de er pligtige på ministerens forlangende at fjerne sådanne, hvis forbliven efter ministerens skøn er til ulempe for det offentlige eller private«.

Staten har således ret til at overtage anlæggene i Nordsøen, såfremt eneretsbevillingen udløber uden at være blevet forlænget. Anlæg, som staten ikke ønsker at overtage, kan kræves fjernet. Der er ikke nærmere regler for, hvorledes prisen for en statslig overtagelse af anlæg skal fastlægges. Spørgsmål om prisfastsættelse vil i givet fald skulle forhandles med bevillingshaverne.

Spørgsmål 9:

Har regeringen ingen principielle betænkeligheder ved reelt at sætte Folketinget og dermed vælgerne og demokratiet ud af kraft de kommende 39 år i forhold til kommende lovændringer og deres virkninger på samfundsøkonomien. I den forbindelse ønskes oplyst, om aftalen er retligt bindende for alle fremtidige regeringer og Folketing i de kommende 39 år, uanset om de partier, som måtte tilslutte sig aftalen, kommer i mindretal efter et demokratisk valg frem til 2042.

Svar:

Af aftalen om kompensation fremgår det udtrykkeligt, at statens almindelige beskatningsret ikke berøres af kompensationsbestemmelserne.

Omkring aftalens retlige bindinger henvises til Justitsministeriets notits af 7. november 2003, L 62 – bilag 19.

Spørgsmål 10:

Der ønskes en beregning af det samlede beløb i kompensation, som staten maksimalt kan risikere at skulle betale frem til 2042, jf. fortolkningaftalens § 4, L 62 – bilag 18, såfremt man lægger de samme forudsætninger til grund, som er anvendt i bemærkningerne til L 62 i aftaleforløbet.

Svar:

Det samlede kompensationsbeløb opgøres som forskellen mellem overskudsandelen/statsdeltagelse og summen af den royalty, som DUC faktisk skulle have betalt frem over, og værdien af DUC's gasovervæltningssklausul på DONG.

Givet de samme forudsætninger, som er lagt til grund for aftaleforløbet i lovforslaget med hensyn til oliepris, dollarkurs, produktion m.v., anslås det samlede kompensationsbeløb for staten med betydelig usikkerhed at udgøre i størrelsesordenen 40 mia. kr. i løbende priser (ca. 22 mia. kr. i nutidsværdi) for perioden 2004-2042. Dette er kompensationen, hvis beskatningen først øges i 2042 eller senere. Strammes vilkårene tidligere, vil DUC's merbetaling være mindre og kompensationsbeløbet tilsvarende mindre. Der henvises i øvrigt til svaret på spørgsmål 84 vedrørende B 7, jf. L 62 – bilag 67.

Spørgsmål 12:

Under henvisning til bestemmelserne i § 3 i fortolkningsaftalen om kompensation ønskes oplyst:

- Såfremt en selskabsskattenedsættelse for halvdelens vedkommende bliver finansieret gennem øvrige byrder på erhvervslivet, vil det da åbne mulighed for, at der vil kunne vedtages en forhøjelse af kulbrinteskatten, der ligeledes inddrager halvdelens af den fordel, som selskabsskattenedsættelsen medfører for bevillingshaverne, uden ret til kompensation?
- Såfremt en selskabsskattenedsættelse finansieres fuldt ud gennem øvrige byrder på erhvervslivet, men ikke fordeler sig »gennemsnitligt«, f.eks. ved en større belastning af de finansielle virksomheder end af det øvrige erhvervsliv, vil man da kunne inddrage hele gevinsten ved selskabsskattenedsættelsen gennem en forhøjelse af kulbrinteskatten uden ret til kompensation?
- Såfremt man på kortere sigt fuldt ud finansierer en selskabsskattenedsættelse gennem ændringer af afskrivningsreglerne (som det sidst skete i 2000), vil man da kunne inddrage hele gevinsten gennem en forhøjelse af kulbrinteskatten, eller vil kun rentevirkningen kunne indregnes?
- Såfremt man ikke i første omgang finansierer en selskabsskattenedsættelse gennem

nye byrder på erhvervslivet, men f.eks. et år senere bliver nødt til at pålægge erhvervslivet yderligere byrder for at sikre den samfundsmæssige finansiering, vil man da på det tidspunkt kunne øge kulbrintebeskatningen uden kompensation?

Svar:

Der henvises til svarene på spørgsmål 2 og 3 (L 62 – bilag 24).

Spørgsmål 13:

Findes der nogen begrænsning i aftalen om, hvornår bevillingshaveren kan forlange eller »true« Folketinget med kravet om kompensation eller indbringelse af sagen for en voldgiftsret?

Svar:

Det fremgår af § 5 i aftalen om kompensation, at DUC-selskaberne skal rejse krav om kompensation senest 3 måneder efter offentliggørelse af en ændring af retstilstanden, jf. aftalens § 2, som selskaberne vil påberåbe sig, for at bevare retten til kompensation i anledning heraf.

Videre fremgår det af § 5, at såfremt der ikke opnås enighed om, hvorvidt kompensation kan kræves, kompensationens størrelse og/eller formen for kompensation, afgøres uenigheden ved voldgift efter bevillingens regler herom.

Spørgsmål 14:

Hvori består statens rettigheder og fordele i kompensationsaftalen og/eller fortolkningen heraf, eller er kompensationsaftalen ensidigt til fordel for bevillingshaveren?

Svar:

Baggrunden for kompensationsbestemmelsen er, at DUC-selskaberne nu er underlagt skærpede vilkår for den fremtidige udnyttelse af den gældende eneretsbevilling. Det er sket ud fra en forudsætning om, at staten ikke ved indgreb i form af gennemførelse af lovgivning og andre regler af specifik betydning for DUC-selskaberne forringer de økonomiske vilkår, der danner baggrund for aftalen af 29. september 2003.

Kompensationsbestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at der gennem aftalen af 29. september 2003 er skabt en ordening, som fortsat sikrer langsigtede investeringer og udvikling af ny teknologi, og som samtidigt sikrer staten væsent-

lig større indtægter fra olie- og gasproduktionen i Nordsøen. Også frem til 2012 under den nuværende bevilling, hvor DUC-selskabernes indtjening er stor.

Spørgsmål 15:

Der ønskes en redegørelse for grundlovsproblemet med kompensationsaftalen. Kan man kræfte, at den eneste begrundelse for, at regeringen og dens jurister ikke anser aftalen for grundlovsstridig, skyldes fortolkningsaftalens § 4, og at aftalen uden § 4 ville være åbenbart grundlovsstridig.

Svar:

Der henvises til »Notits om forholdet mellem grundloven og en kompensationsbestemmelse i aftalen af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962«, dateret 7. november 2003. Notitsen er udarbejdet af Justitsministeriet og fremsendt til udvalgets orientering (L 62 – bilag 19).

Spørgsmål 17:

Er det ministerens opfattelse, at A.P. Møller – Mærsk i fremtiden må forventes at foretage uhensigtsmæssige investeringer for at få store kulbrinteafdrag for dermed at mindske eller helt undslippe at skulle betale kulbrinteskatt, jf. bemærkningerne i tabel 1, note 1?

Svar:

Det er min opfattelse, at det gældende kulbrinteafdrag er så stort, at alle operatører vil gennemføre investeringer i et sådant omfang, at man i det store og hele undgår kulbrinteskatt. Jeg kan således tilslutte mig konklusionen i Skatteministeriets notat af 25. oktober 2000 om kulbrinteskatten: »De meget fordelagtige kulbrinteafdrag i kombination med den meget høje sats gør, at en rationel virksomhed næppe vil komme til at betale kulbrinteskatt andet end i enkelte år, hvor oliepriserne midlertidig er overraskende høje.«

Spørgsmål 18:

Ministeren bedes kommentere følgende synspunkter, som kontorchef i Energistyrelsen Søren Enevoldsen giver udtryk for i vedlagte artikel af 5. september 2001 fra Jyllands-Postens »Modspil til vismands-kritik«: »Ifølge Søren Enevoldsen er det en myte, at Mærsk Olie og Gas og

dermed Dansk Undergrunds Consortium, DUC, skulle være parat til at overinvestere blot for at undgå beskatning«, og »Vi har givet dem en masse tal, som de så har regnet videre på. Men når man når dertil, at vismændene taler om, at kulbrinteskatten virker stærkt forvridende, eller at selskaberne overinvesterer, så er det ikke noget der baserer sig på oplysninger fra os«, herunder om ministeren ikke har tillid til, at Energistyrelsen som ansvarlig tilsynsmyndighed hidtil har nægtet og i fremtiden også vil nægte at give tilladelse til, at APM/DUC foretager uhensigtsmæssige investeringer for at få store kulbrintefradrag for dermed at mindske eller helt undslippe at skulle betale kulbrinteskate.

Svar:

Jeg hæfter mig ved udtalelsen »Det kan altid bedre betale sig at investere i noget, som giver indtægter. Derfor kan vi ikke genkende det billede, at selskaberne skulle investere i noget, der ikke er fornuft i«. Energistyrelsens erfaring er således, at der hidtil ikke er gennemført investeringer, som ikke – så vidt det kan skønnes – har været velbegrundede teknisk som forretningsmæssigt. Dette er glædeligt, men ændrer ikke ved, at det tilhørende kulbrintefradrag kan sikre, at der ikke betales kulbrinteskate. Jeg har usvækket tillid til, at Energistyrelsen fører det fornødne tilsyn og i forlængelse heraf vil nægte tilladelse til uhensigtsmæssige investeringer for at få store kulbrintefradrag. Men jeg har ingen tiltro til, at det vil kunne sikre, at der fremover vil blive betalt kulbrinteskate. Det kan kun en drastisk reduktion af kulbrintefradraget.

Spørgsmål 20:

Er ministeren enig i, at det skøn, der danner grundlag for beregningerne i tabel 1 og 2 i bemærkningerne til L 62, er realistisk, jf. ministerens udtalelse i vedlagte artikel fra Jyllands-Posten den 12. november 2003: »Bendtsen langer ud efter S«? I benægtende fald bedes ministeren tilstille udvalget nogle nye beregninger, der er foretaget på baggrund af et efter ministerens opfattelse realistisk skøn.

Svar:

Det er min opfattelse, at »de meget fordelagtige kulbrintefradrag i kombination med den høje sats gør, at en rationel virksomhed næppe vil komme til at betale kulbrinteskate andet end i en-

kelte år, hvor oliepriserne midlertidigt er overraskende høje«. Som omtalt i fodnoter og i bemærkningerne til tabel 1 og 2 i lovforslaget finder jeg, at det beregningsmæssige provenu på 25 mia. kr. fra kulbrinteskatten efter gældende regler er meget usikkert, hvorfor merprovenuet efter aftalens regler er tilsvarende større. Det vil ikke være i strid med ovennævnte opfattelse, hvis provenuerne efter gældende regler i tabel 1 og 2 i det store og hele opgøres uden indregning af kulbrinteskate.

Spørgsmål 21:

Ministeren bedes oplyse, hvor stor en del af merprovenuet ved aftalen der skyldes ændrede og strammere skatteregler, og hvor stor en del af merprovenuet der skyldes forskelle i forudsat produktionsforløb med en aftale og uden en aftale.

Svar:

Under de forudsætninger, der er lagt til grund ved beregningerne, og som er anført i bemærkningerne til L 62, Provenumæssige konsekvenser, afsnit 3, kan den del af merprovenuet, der skyldes forskelle i forudsat produktionsforløb efter indgåelse af en aftale sammenlignet med den situation, hvor der ikke var indgået nogen aftale, anslås til ca. 21,3 mia. kr. som anført i tabel 1 i bemærkningerne til lovforslaget. Som det bl.a. fremgår af tabel 1 i bemærkningerne til lovforslaget, kan den resterende del af merprovenuet svarende til ca. 9,7 mia. kr. henføres til de strammere skatteregler. Hertil kommer, at skattereglerne yderligere sikrer kulbrinteskate på 25 mia. kr., som er indregnet i sammenligningsgrundlaget, jf. svaret på spørgsmål 20. I den forbindelse skal opmærksomheden henledes på, at provenugevinsten på de nævnte 21,3 mia. kr. kun kan realiseres ved nu at indgå aftalen med bevilingshavere.

Spørgsmål 22:

I bemærkningerne til L 62, Provenumæssige konsekvenser, afsnit 2 om de beregningsmæssige forudsætninger, oplyses det om det anvendte basisscenario: »Udstedelsen af en ny koncession i 2012 i basissceneriet indebærer en profil for den anslåede olieproduktion, der falder fra 2006 indtil 2016, idet en ny operatør antages først at skulle have opbygget et kendskab til området.« Ministeren bedes på denne baggrund redegøre

for, hvorfor det ved beregningen af statens provenu under gældende regler er forudsat, at Mærsk Olie og Gas ikke fortsætter som operatør efter 2012, men at det i stedet er forudsat, at det er en ny operatør, der kommer til i perioden 2012-42, og som antages først at skulle opbygge et kendskab til området, herunder om ministeren vurderer, at det er mest sandsynligt at forudsætte i basisscenariet, at APM/DUC fortsætter som operatør efter 2012, eller at det er en ny operatør, som antages først at skulle opbygge et kendskab til området, som er operatør efter 2012.

Svar:

Der er opstillet produktionsscenarier, som afspejler den produktion, der kan forudses i en situation med en aftale med A.P. Møller – Mærsk. Der er ligeledes opstillet produktionsscenarier, som afspejler den situation, at der ikke på nuværende tidspunkt indgås en aftale med A.P. Møller – Mærsk om fortsættelse af aktiviteterne efter 2012. Der henvises til svaret på spørgsmål nr. 67 (B7 – bilag 14) stillet af Energipolitisk Udvalg i relation til beslutningsforslag B 7.

I regeringens beregninger er det forudsat, at den afgørende forskel på aftalescenariet og scenariet uden aftale er investeringstakten. I aftalescenariet forudsættes det, at der sker en langsigtet planlægning, så investeringerne foretages på det mest optimale tidspunkt. Såfremt der ikke opnås en aftale, men i stedet gennemføres et udbud af rettighederne efter 2012. Det er derfor forudsat, at der vil være en række investeringer i årene op til 2012, der ikke bliver foretaget, fordi de ikke kan retfærdiggøres alene af de indtægter, de medfører før 2012. Disse udsatte eller manglende investeringer medfører et væsentligt afbræk i produktionen i årene efter 2012.

Det skønnes ikke at være af væsentlig betydning for størrelsen af dette afbræk, om det er A.P. Møller – Mærsk eller en anden selskabsgruppe, der vinder udbuddet, idet det under alle omstændigheder vil vare nogle år før det ophobede »investeringsefterslæb« er indhentet.

Der er derfor ikke, som forudsat i spørgsmålet, taget stilling til, hvem der skal stå for aktiviteterne efter et eventuelt udbud. De opstillede scenarier er derfor realistiske uanset, hvem der måtte vinde et udbud.

Spørgsmål 23:

Er ministeren enig i, at de til beregningen af merprovenu ved aftalen forudsatte produktionsforløb i basisscenariet uden en aftale henholdsvis produktionsforløbet med en aftale bør skønnes så realistiske og konsistent, som det er muligt?

Svar:

Det er jeg enig i.

Spørgsmål 24:

Kan staten give en koncessionsforlængelse frem til 2042 til A.P. Møller – Mærsk med virkning fra 2004 uden udbud?

Svar:

Forlængelse af eksisterende olie/gas koncessioner kræver ikke udbud. Undergrundsloven har hidtil ikke givet mulighed for at forlænge koncessioner ud over 50 år. Det fremlagte ændringsforslag til undergrundsloven åbner mulighed herfor.

Spørgsmål 26:

Er ministeren enig i, at det er mere sandsynligt, at APM/DUC ville fortsætte efter 2012, hvis man fortsatte med de gældende regler frem til 2042, end at APM/DUC ikke ville fortsætte, set i lyset af, at regeringens aftale indebærer hårdere vilkår end de gældende regler?

Svar:

Det er formentlig rigtigt, at DUC-selskaberne ved et udbud af licensrettighederne efter 2012 ville have en vis fordel i forhold til andre selskabsgrupper på grund af selskabets grundige kendskab til området. Dette gælder uanset udbudsbetingelserne. Dette medfører imidlertid ikke, at der er sikkerhed for, at DUC-selskaberne vil afgive det tilbud, der er mest fordelagtigt for samfundet.

Spørgsmål 32:

Ministeren bedes redegøre for DUC-selskabernes forventede fremtidige overnormale afkast under regeringens aftale med A.P. Møller – Mærsk. Om muligt bedes redegørelsen følge de linjer, ministeriet har anvendt i notatet »Rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen«.

Svar:

I svaret på spørgsmål nr. 62 (B 7 – bilag 12) stillet af Det Enerkipolitiske Udvalg den 10. november 2003 blev det anført, at der for perioden 2004-2042 forventes et afkast på ca. 12 pct. under antagelse af, at den såkaldte terminalværdi for DUC's aktiver udgør 60 mia. kr. Hvorvidt denne forrentning er stor eller lille afhænger af en række faktorer, herunder:

- Udviklingen i den risikofri rente.
- Den gennemsnitlige risikopræmie for alle virksomheder i Danmark i perioden 2004-2042.
- DUCs risikoprofil for 2004-2042.

Da disse størrelser af naturlige årsager ikke kendes, er det vanskeligt at vurdere det forventede overnormale afkast. Fx har den risikofri rente i perioden 1962-2003 svinget i intervallet fra ca. 5 pct. til ca. 20 pct. Under visse antagelser af udviklingen i den risikofri rente, kan DUC's risikopræmie for perioden 2004-2042 beregnes til at ligge i omegnen af 7 pct. Under andre antagelser vedrørende den risikofri rente kan risikopræmien således afvige fra de 7 pct. Den fundne risikopræmie må så som nævnt vurderes i forhold til den gennemsnitlige risikopræmie for alle virksomheder i Danmark samt DUCs risikoprofil.

Spørgsmål 34:

Er ministeren enig i, at kompensationsbestemelsen kun vender den ene vej – i den forstand, at i den udstrækning man i de næste 39 år laver en skatteomlægning, som rammer DUC hårdere end gennemsnittet af dansk erhvervsliv, så skal DUC kompenseres (jf. § 3, stk. 2), mens hvis man laver en skatteomlægning, som rammer DUC mindre hårdt end gennemsnittet af dansk erhvervsliv, så får staten ikke kompensation fra DUC (og kan heller ikke i den forbindelse indføre særskatter på DUC for på den måde at sikre sig, at balancen i aftalen genoprettes)?

Svar:

Jeg henviser til økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål 3 (L62 – bilag 24), hvad angår spørgsmålet om mulighederne for at give DUC kompensation ved skatteomlægninger, der rammer DUC hårdere end gennemsnittet af dansk erhvervsliv.

Det er rigtigt, at en skatteomlægning, som rammer DUC mindre hårdt end gennemsnittet af

dansk erhvervsliv, ikke giver staten kompensation fra DUC.

Spørgsmål 36:

Under henvisning til svaret på spørgsmål 12 og 13, jf. L 62 – bilag 25, kan ministeren bekræfte, at svaret på spørgsmål 12 skal forstås på den måde, at reduktionen i de ophobede kulbrinteafdrag i den aftalte overgangsordning alene er udtryk for det tab (fradrag, der ikke vil kunne udnyttes), som DUC under alle omstændigheder måtte forvente ved en fortsættelse af den gamle ordning med feltafgrænsninger, og at der derfor ikke ligger nogen reel indrømmelse til staten i den del af aftalen, men at der alene er tale om en neutral løsning ved afskaffelse af feltafgrænsningerne?

Svar:

Det vurderes, at overgangsordningen for feltunderskud på rimelig vis afspejler, hvor stor en del af disse underskud selskaberne skønsomt ville have kunnet udnytte efter gældende regler, og der er som omtalt i spørgsmålet sigtet på en økonomisk neutral løsning. Det bør dog nævnes, at en sådan løsning med skematisk afvikling og beskæring af de samlede fradrag kun kan ske som led i en aftaleløsning.

Spørgsmål 39:

De bagvedliggende forudsætninger og beregninger for svaret på spørgsmål 21, jf. L 62 – bilag 25, bedes oplyst i en form, så det er muligt at vurdere det realistiske heri. Svaret bedes forholde sig til bemærkningerne i L 62 side 18, hvor det fremgår, at nettogevinsten (grundrente/overnormal profit) alene for perioden fra 2012 til 2042 vil udgøre 28 mia. kr. opgjort i nutidsværdi efter statsbidrag (statsdeltagelse, skat m.v.) for DUC. Dertil kommer den ekstra gevinst frem til 2012 ved et aftalescenarium for DUC, som bedes oplyst efter de samme forudsætninger. På denne baggrund ønskes en vurdering af svaret på spørgsmål 21, hvor den samlede værdi for DUC frem til 2042 er angivet til 12 mia. kr.

Svar:

Tabel 1 viser skøn for DUC's overskud efter skat under henholdsvis aftalen og under gældende regler. For hele perioden 2004-42 anslås DUC's overskud efter skat at blive 87 mia. kr. (nutidsværdi) under aftalen eller 4 mia. kr. min-

dre end under gældende regler. For 2004-12 anslås DUC's overskud efter skat at formindskes med 16 mia. kr. som følge af aftalen. For 2013-42 anslås DUC's overskud efter skat at forhøjes med 12 mia. kr. som følge af aftalen, hvilket dog forudsætter, at DUC ville vinde en udbudsrunde i 2012 og under gældende regler rent faktisk ville have betalt 15 mia. kr. i kulbrinteskate i 2013-42,

hvilket utvivlsomt er udtryk for en overvurdering.

Den samlede værdi af aftalen for DUC på 12 mia. kr. fremkommer som forskellen mellem DUC's overskud i 2004-42 ved aftalen (87 mia. kr.) og DUC's overskud i 2004-12 under gældende regler (75 mia. kr.), idet der uden en aftale forudsættes at ske operatørskifte ved udbud i 2012.

Tabel 1. DUC's overskud efter skat i nutidsværdi, mia. kr.

	2004-12	2013-42	2004-42
Aftalen	59	28	87
Gældende regler*	75	16	91
Forskel	-16	12	-4

* Med operatørskifte i 2012, hvor 8,5 pct. royalty afløses af 20 pct. statsdeltagelse. Forskellen mellem aftalen og gældende regler er utvivlsomt endnu mere negativ end beregnet. Det skyldes, at under gældende regler forudsættes DUC at betale 25 mia. kr. i kulbrinteskate i 2004-42, heraf 15 mia. kr. i 2013-42. Dette provenu er særdeles usikkert og utvivlsomt udtryk for en overvurdering, således at DUC's overskud efter skat under gældende regler utvivlsomt er undervurderet.

Spørgsmål 40:

Under henvisning til svaret på spørgsmål 25, jf. L 62 – bilag 25, kan ministeren da bekræfte, at den usikkerhed, som efter svaret gør det »næsten uden mening at foretage følsomhedsberegninger på fremskrivninger«, skyldes de muligheder, som ifølge svaret angiveligt eksisterer for skattetænkning med kulbrintefradraget på 250 pct., og kan ministeren bekræfte, at et sådant skattehul med risiko for milliardtab til følge for statskassen bevidst bliver holdt åbent af den ansvarlige regering, hvor man ellers i alle andre situationer ville fremsætte forslag til ændringer, som tilstræber at lukke for den form for skattetænkning? Endelig bedes ministeren oplyse, om det vil være i strid med regeringens skattestop at lukke det åbenbare hul i loven, som påpeges af ministeren.

Svar:

Jeg kan bekræfte, at det er den nævnte usikkerhed om provenuet af kulbrinteskate efter gældende regler, der har affødt de skeptiske bemærkninger om værdien af følsomhedsberegninger på fremskrivninger.

Nærværende lovforslag vil – i modsætning til de gældende regler – sikre et meget betydeligt og meget robust provenu fra kulbrinteskatten.

Det er regeringens ønske, at lovforslaget og aftalen med DUC opnår bredest mulig støtte.

Spørgsmål 41:

Kan ministeren bekræfte, at statsandelen i en række realistiske scenarier i perioder vil blive højere med den eksisterende beskatning m.v., såfremt der lykkes for incitamentet til skattemotiverede investeringer, som ministeren i besvarelsen af spørgsmål 25 betegner som skattetænkning.

Svar:

Det kan ikke bekræftes, da det efter regeringens opfattelse ikke er muligt at lukke for incitamentet til skattemotiverede investeringer i den eksisterende beskatning. Det kan kun ske ved en drastisk reduktion af kulbrintefradraget som i nærværende lovforslag.

Spørgsmål 42:

Under henvisning til svaret på spørgsmål 2, jf. L 62 – bilag 24, bedes ministeren oplyse, om statens gevinst ved en forlængelse af bevillingen med øget gevinst til følge ikke vil medføre en samlet set mindre gevinst for bevillingshaveren og DUC, men tværtimod en væsentlig mergevinst i forhold til, at kontrakten ikke bliver forlænget, jf. regeringens egne beregninger og for-

udsætninger. På den baggrund ønskes en begrundelse for, at denne »win-win«-situation nødvendigvis, at bevillingshaveren skal have helt usædvanlige garantier, som på væsentlige områder reelt sætter virkningen af Folketingets beslutninger ud af kraft indtil 2042.

Svar:

Jeg kan bekræfte, at der er tale om en »win-win«-situation i den forstand, at samfundet med aftalen med DUC har opnået en større gevinst, end det ville have været tilfældet uden en aftale. Uden sikkerheden i form af en kompensationsaftale ville DUC ikke have påtaget sig så byrdefulde vilkår, som aftalen om forlængelse af eneretsbevillingen indebærer.

Spørgsmål 43:

Hvorfor er den samlede kompensation aftalt til maksimalt at udgøre den nettofordel, som staten opnår ved aftalen af 29. september 2003, og ikke til maksimalt at udgøre den merbelastning, som bevillingshaveren (DUC) påføres ved aftalen? I bemærkningerne til L 62 side 18 opgøres den samlede gevinst som følge af en aftale i forhold til en situation uden en aftale til 27 mia. kr. i nutidsværdi. Statens samlede merprovenu opgøres i tabel 1 side 19 til 31 mia. kr. i hele perioden frem til 2042. Merbelastningen for bevillingshaveren (DUC) må på denne baggrund kunne opgøres til 4 mia. kr. I denne opgørelse er der ikke medregnet den gevinst, som bevillingshaveren yderligere vil opnå som følge af aftalen, og som samlet set vil medføre betydelig milliardgevinst ved en fortsættelse af bevillingen frem til 2042.

Svar:

Statens nettofordel ved aftalen i henhold til kompensationsaftalen vedrører ikke ændringer i skatter og afgifter, fordi det formentlig ville stride mod EU's statsstøtteregler. Statens nettofordel ved aftalen i henhold til kompensationsaftalen må endvidere nødvendigvis opgøres på basis af det rent faktisk realiserede produktionsforløb i den relevante periode.

Spørgsmål 44:

Under henvisning til besvarelsen af spørgsmål 5, jf. L 62 – bilag 24, bedes ministeren oplyse, hvordan »fiskalt sigte« fortolkes. Vil en afgift med et adfærdsregulerende miljømæssigt sigte, men som også har et fiskalt indhold, være til-

strækkeligt grundlag for, at bevillingshaveren vil kunne rejse krav om kompensation? I bekræftende fald ønskes oplyst, om ordene »fiskalt sigte« reelt skal læses som »fiskalt indhold«.

Svar:

Ved forbud eller påbud med adfærdsregulerende sigte, der ikke er fiskalt begrundet, gælder efter aftalen, at de kun udløser kompensation, hvis de er diskriminerende. Det gælder både, når regelsættet er generelt, og når det er specifikt rettet mod kulbrinteproducenter, forudsat at reglerne dog er led i en mere generel regulering, f.eks. miljøpolitisk begrundede tiltag.

Med ordet »fiskalt« tænkes der på skatter og afgifter. Gebyrer, der modsvarer statens udgifter ved kontrol m.v., er ikke fiskale, og for sådanne gælder altså det samme som om forbud og påbud i øvrigt.

Hvis adfærdsregulering sker via afgiftsbetalinger til det offentlige, således at f.eks. højere priser på forbrug skal afholde forbrugerne fra at bruge så meget af det afgiftsbelagte produkt (»grønne afgifter«), kan hensyn til at skaffe staten indtægter være grunden til, at der er valgt en afgiftsordning i stedet for direkte forbud eller påbud. I så fald må sigtet anses for fiskalt.

Hvis sådanne afgifter pålægges erhvervslivet ved en generel lov og uden diskrimination over for bevillingshaverne, kan bevillingshaverne ikke forlange kompensation.

Er den pågældende lov imidlertid formuleret således, at den kun vedrører kulbrinteproducenter, har bevillingshaverne en mulighed for at få kompensation.

Det må afgøres konkret, om statens indtægtsmulighed har spillet en sådan rolle for indgrebet, at bevillingshaverne kan forlange kompensation.

Spørgsmål 49:

Kan det i relation til det samlede aftalekompleks sikres, at eventuelle nuværende (indbyggede) fejl eller fremtidige mangler eller uhensigtsmæssigheder i aftalerne kan rettes, og derved sikres, at staten ikke på noget tidspunkt i aftalens løbetid stilles ringere end forudsat ved aftalens indgåelse? I bekræftende fald bedes ministeren redegøre for, hvordan dette kan sikres på nuværende tidspunkt.

Svar:

Risikoen for at der er fejl, mangler eller uhenigtsmæssigheder i aftalen er lille. De økonomiske parametre, der er indeholdt i aftalen, tager i sigt væsentlige afsæt i den selskabsskattepligtige indkomst, der er et veldefineret begreb. Skulle fejl, »huller« eller uhenigtsmæssigheder i disse regler føre til, at der tabes provenu i forhold til DUC, kan sådanne huller lukkes uden ret til kompensation, da der i så fald er tale om ændring af generelle regler m.v. Det er endvidere præciseret i § 2, stk. 6 i kompensationsaftalen, at en række kommende lovforslag om tynd kapitalisering m.v. ikke vil udløse kompensation. Og sidst men ikke mindst er der ikke i de nye regler en usikkerhedsfaktor som det hidtidige kulbrintefradrag.

Skulle situationen imidlertid opstå, har staten mulighed for at gribe ind efter kompensationsaftalens § 6 om, at statens almindelige beskatningsret ikke berøres af aftalen, i forening med bestemmelserne om maksimering af kompensationen i § 4.

Efter § 4 kan kompensation aldrig overstige statens nettofordel ved aftalen. Og denne nettofordel er i § 4, stk. 3, defineret som statens overskudsandel/netto-afkast af statsdeltagelse med tillæg af værdien af ikke-anvendelse af overvæltning på DONG og med fradrag af sparet royalti.

Lovgivningsmagten kan således på ethvert tidspunkt gennemføre beskatningsændringer med fremtidig virkning af samme type som dem, der kunne være bragt i anvendelse, hvis ikke der var opnået enighed med A.P. Møller – Mærsk om en aftale. En sådan skærpelse af den specifikke beskatning vil ganske vist udløse kompensation, men denne er begrænset til, at staten skal afgive, hvad staten har opnået i kraft af aftalen, eksklusiv skat.

Spørgsmål 57:

På baggrund af de indkomne høringssvar til L 62 bedes ministeren oplyse, om det ikke vil være hensigtsmæssigt at foretage en generel opdatering af kulbrinteskatteloven, bl.a. med hensyn til regler for anvendelse af finansielle instrumenter til sikring af salgspriser på indvundne kulbrinter.

Svar:

Som det fremgår af den supplerende høringsoversigt med kommentarer (L 62 – bilag 30), er sigtet med lovforslag nr. L 62 ikke en generel modernisering af kulbrinteskatteloven.

En generel opdatering af kulbrinteskatteloven kan være hensigtsmæssig, når tiden er inde til det. Det vil være naturligt at overveje et generelt eftersyn af kulbrinteskatteloven, når de nye regler efter lovforslag nr. L 62 har virket i nogen tid. Det kan i den forbindelse være hensigtsmæssigt først at danne sig et billede af, i hvilket omfang bevillingshavere med nuværende koncessioner, der som udgangspunkt er omfattet af kapitel 3, vil vælge at anvende de nye regler i kapitel 3 A.

Spørgsmål 65:

Idet der henvises til ministerens svar på spørgsmål 4 og 5, hvoraf det fremgår, at ministeren mener (i svaret på spørgsmål 4), at »de gældende kulbrinteskatteregler er brudt sammen«, og anfører i svaret på spørgsmål 5 »de alt for generøse kulbrintefradrag«, ligesom ministeren i svaret på spm. 1 f) taler om vanskeligheder ved at kontrollere, om de gældende regler vedrørende kulbrinteskatten overholdes. Er ministeren ikke enig i, at en regering normalt vil gribe ind, når det konstateres, at en lov ikke virker efter hensigten, og at den kan omgås, og kan ministeren bekræfte, at der her og nu kan indføres en ændring af kulbrinteskatten uden at indgå en aftale om olierettighederne, der rækker 39 år frem?

Svar:

Dette lovforslag reparerer den systemfejl, som indebærer, at den gældende kulbrinteskatt kun undtagelsesvist kan forventes at give provenu. Systemfejlen består ikke i, at regelsættet kan omgås, men i at der ydes et kulbrintefradrag på 250 pct.

Jeg kan bekræfte, at et flertal i Folketinget her og nu kan vedtage en isoleret reduktion af kulbrintefradraget, men vil dog anbefale, at L 62 og de øvrige dele af aftalen med A.P. Møller – Mærsk om eneretten m.v. gennemføres fuldt ud, således at den aftaleløsning som Folketinget opfordrede til gennemføres.

Spørgsmål 66:

Kan ministeren bekræfte, at de beregninger af kulbrinteskatten, der er fremlagt i sammenlig-

ningerne mellem forløb med og uden aftale, er baseret på investeringer af et omfang, der er nødvendigt for at opnå den produktion, der indgår i beregningerne – og at en investering, der skal eliminere eller nedbringe kulbrinteskatten, skal være ud over dem, der er forudsat i beregningerne?

Svar:

Det kan bekræftes.

Spørgsmål 67:

Hvor store overinvesteringer skal der til for at eliminere den anslåede kulbrinteskate på 25 mia. kr. i scenariet »gældende regler«?

Svar:

Det kan næppe opgøres med særlig præcision, da det bl.a. vil afhænge af hvilket afkast investeringerne genererer. Et groft skøn ville være investeringer i størrelsesorden 12 – 15 mia. kr. i nutidsværdi.

Spørgsmål 68:

I forlængelse af foregående spørgsmål ønskes oplyst, om ikke ministeren mener, at Energistyrelsen vil være i stand til at konstatere og dermed afvise overinvesteringer i en størrelsesorden, der skal til for at eliminere den beregnede kulbrinteskate.

Svar:

Nej, det tror jeg ikke i almindelighed vil være praktisk muligt, da investeringerne utvivlsomt vil være et led i perspektivrige og dristige forsøg på for eksempel at øge indvindingsgraden osv.

Sådanne satsninger vil der kun i ekstreme tilfælde være baggrund for at give afslag på, uanset satsningen senere måtte vise sig resultatløs og derfor kunne hævdes alene at have et skattemæssigt sigte.

Som omtalt udløser også de succesrige investeringer kulbrintefradrag i et sådant omfang at kulbrinteskate kan tænkes at bortfalde.

Problemet i kulbrinteskatten er ikke, at der gives kulbrintefradrag til alle investeringer. Det er derimod, at fradraget er så stort. Rimelig sikkerhed for opnåelse af et kulbrinteskateprovenu kan kun opnås ved en markant reduktion af kulbrintefradraget – således som det er foreslået i nærværende forslag.

Spørgsmål 71:

Kan ministeren bekræfte, at staten som følge af krav om kompensation kan få et mindre provenu ud af aftalen sammenlignet med de gældende regler? Vil ministeren lave en tabel over konsekvenserne af en sænkning af selskabsskatten på 5, 10, 15 og 20 pct. fra 2004, hvor det er forudsat, at erhvervslivet ikke pålægges at finansiere en del af omkostningerne ved en sådan nedsættelse?

Svar:

Det kan jeg ikke bekræfte, da krav om kompensation kun kan fremsættes ved øgede byrder i forhold til aftalen og da kompensationen maksimalt kan neutralisere den øgede byrde.

I tabel 1 er vist virkningerne for statens provenu ved nedsættelse af selskabsskatten med henholdsvis 5, 10, 15 og 20 pct. fra 2004.

Tabel 1. Statens andel af overskuddet ved aftalen og ved forskellige alternative niveauer for selskabsskatten fra 2004

Mia. kr. nutidsværdi i 2003	I alt	heraf selskabsskat	heraf kulbrinteskate	Pct.
Aftalen (30 pct. selskabsskat)	133	49	35	61
25 pct. Selskabsskat	129	41	39	59
20 pct. Selskabsskat	125	33	43	57
15 pct. Selskabsskat	122	25	47	55
10 pct. Selskabsskat	118	16	52	53

Der henvises i øvrigt til svaret på spørgsmål 85, jf. B 7 – bilag 74.

Spørgsmål 83:

Under henvisning til økonomi- og erhvervsministerens svar på spørgsmål 61 på B 7 – bilag 40, jf. L 62 – bilag 58, ønskes oplyst, om der ikke er sket ændringer i beskatningsforholdene i f.eks. Norge for de selskaber, som udvinder kulbrinter, og i bekræftende fald, om disse ændringer har givet anledning til at udstede tilsvarende »garantier«, som er indeholdt i kompensationsaftalen.

Svar:

Jeg kan bekræfte, at såvel Norge som Holland og Storbritannien har ændret beskatning af kulbrintevirksomhed i de seneste to årtier. Blandt andet har Norge i både 1986 og i 1992 ændret kulbrintebeskatningen. Desuden har Storbritannien i 2002 indført en ny skat af kulbrintevirksomhed i tillæg til selskabsskatten.

Jeg er ikke bekendt med, at der skulle være nogen af de nævnte landene, som har indført en kompensationsordning svarende til den foreslåede.

Spørgsmål 85:

Er der i tabel 1 i svaret på spørgsmål 47, jf. L 62 – bilag 54, taget højde for begge overgangs-

ordninger, altså det fremførte uudnyttede kulbrintefradrag og 10 pct.-fradraget, hvilket ikke fremgår klart af besvarelsen? I benægtende fald ønskes en ny tabel 1, hvori indgår indregning af begge overgangsordninger.

Svar:

Der er i tabel 1 i svaret på spørgsmål 47, jf. L 62 – bilag 54, som gengives nedenfor, taget højde for begge overgangsordninger. Dvs. både overgangsordningen vedrørende uudnyttede feltunderskud, og vedrørende kulbrintefradrag af investeringer foretaget før 1. januar 2004.

Overgangsordningen for uudnyttede feltunderskud er udformet således, at der for hvert af indkomstårene 2004 og 2005 kan fradrages 2,5 pct. af de uudnyttede feltunderskud pr. 31. december 2003, og for hvert af indkomstårene 2006-2016 kan der fradrages 6 pct. af uudnyttede feltunderskud pr. 31. december 2003.

Som overgangsordning for kulbrintefradrag af investeringer gennemført før 1. januar 2004 er der i tabel 1 anvendt et fradrag på i alt 30 pct. for investeringer fra før 1. januar 2004. I aftalen gives der derimod et fradrag på 10 pct. pr. år i resten af 10-årsperioden.

Tabel 1. Aftalen men anden overgangsregel for kulbrintefradrag

Mia. kr. nutidsværdi	Aftalen, men anden overgangsregel for kulbrintefradrag ^{*)} , 2004-12	
	I alt	Årlig gns.
Overskud i alt	139	15,4
Statens indtægter	85	9,4
Heraf		
- Overskudsdeling/statsdeltagelse	26	2,9
- Selskabsskat	32	3,5
- Royalty	0	0,0
- Rørledningsafgift	7	0,8
- Kulbrinteskate	21	2,3
Fordeling Staten : DUC (Pct.)	61 : 39	

Anm.: Der kan forekomme afvigelse fra totaler som følge af afrunding.

*) Overgangsordning for kulbrintefradrag på i alt maksimalt 30 pct. for investeringer før 1. januar 2004 og ellers med de samme elementer som i aftalen mht. overgangsregel vedr. uudnyttede feltunderskud, skattesatser, overskudsandel/statsdeltagelse mv.

Spørgsmål 86:

Den sidste del af spørgsmål 40 om regeringens skatkestop bedes besvaret, jf. L 62 – bilag 53. Endvidere ønskes oplyst, om ministeren finder det forsvarligt at holde et sådant åbenbart skattehul åbent i lyset af sine egne besvarelser, og hvordan denne holdning harmonerer med statsministerens forsikringer om, at alle skattehuller skal lukkes uden nogen tøven.

Svar:

Skatkestoppet er ikke til hinder for at lukke reelle skattehuller. Kulbrintefradraget på 250 pct. er ikke et skattehul, men derimod et velkendt uhensigtsmæssigt stort fradrag, som har eksisteret i mange år. Denne uhensigtsmæssighed fjernes som omtalt ikke ved at forsøge at begrænse kredsen af investeringer, der kan berettige hertil, men ved en drastisk reduktion, som foreslået.

Spørgsmål 87:

Under henvisning til svaret på spørgsmål 41, jf. L 62 – bilag 53, ønskes der indhentet en udtalelse fra Energistyrelsen, der hidtil har benægtet, at der er foretaget skattebegrundede investeringer, og om også de nu er nået til den erkendelse, at det er umuligt at forhindre skattemotiverede investeringer. I bekræftende fald ønskes regeringens forslag til en lukning af et åbenbart og erkendt skattehul, og om dette skattehul vil blive lukket uden tøven.

Svar:

Energistyrelsen skal sørge for, at efterforskning og indvinding af olie og gas sker i overensstemmelse med undergrundslovens bestemmelser. Ved godkendelse af projekter i medfør af undergrundslovens bestemmelser skal det påses, at aktiviteterne finder sted på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde, og således at spild af råstoffer undgås (undergrundslovens § 10).

Loven giver således mulighed for at regulere projekter af hensyn til en forsvarlig og hensigtsmæssig produktion af olie og gas. Projekter, som er ressourcemæssigt velbegrundede, kan således godkendes og gennemføres i takt med de godkendelser, der kan meddeles efter lovens bestemmelser.

Der henvises desuden til skatteministerens besvarelse af spørgsmål 68 (L 62 – bilag 93).

Spørgsmål 88:

Ministeren bekræfter i sin besvarelse af spørgsmål 42, jf. L 62 – bilag 53, at såvel DUC som staten tjener på den indgåede aftale – en såkaldt »win-win«-situation – i forhold til en situation uden en aftale. Hvordan kan ministeren på den baggrund beskrive aftalen for DUC, som at man påtager sig »så byrdefulde vilkår«, at det begrunder en kompensationsaftale, når nettoresultatet for DUC er en betydelig milliardgevinst? Hvori består det specielt byrdefulde ved at indtjene denne milliardgevinst?

Svar:

Regeringen finder, at en aftale hvor det effektive marginale bidrag til staten ved udnyttelse af eventuelle forekomster i undergrunden på 73 pct., er et godt resultat. Ikke mindst i lyset af, at den effektive marginale sats – da kulbrinteskatten ikke giver provenu – i øjeblikket kun er knap 40 pct. Hvis det lykkes at udvinde for ekstra 10 mia. kr. efter de gældende regler, får DUC de ca. 6 mia. kr. og staten små 4 mia. kr. Efter aftalens vilkår bliver DUC's andel knap 3 mia. kr. og statens andel over 7 mia. kr. Det er bedre for staten og ringere for DUC end gældende regler. Og det sker med virkning før udløbet af den eksisterende koncession. Nu er der beklageligvis ingen sikkerhed for, at der gøres nye fund. Denne risiko bæres af DUC. Så der er ikke tvivl om, at DUC har påtaget sig mere byrdefulde vilkår. På den baggrund har regeringen forståelse for bevilningshaverens krav om en kompensationsaftale.

Spørgsmål 90:

Kan ministeren bekræfte, at svaret på spørgsmål 44, jf. L 62 – bilag 53, skal forstås på den måde, at DUC vil kunne rejse krav om kompensation, såfremt en miljøbegrundet foranstaltning, der kun vedrører kulbrinteproducenter, også indeholder et fiskalt element.

Svar:

En konkret foranstaltning rettet mod kulbrinteproducenter på dansk område, som er led i en mere generel og ikke-diskriminerende regulering med et adfærdsregulerende ikke-fiskalt sigte, udløser ikke ret til kompensation. Derimod vil afgiftsindgreb, som alene er rettet mod kulbrinteproducenter på dansk område, udløse kompensation.

Det må bero på en konkret vurdering, om statens indtægtsmulighed har spillet en sådan rolle or indgrebet, at bevillingshaverne kan forlange kompensation.

Hvis aftaleparterne ikke er enige om, hvorvidt der i en konkret situation er adgang til kompensation, afgøres spørgsmålet ved voldgift.

Hvis man ønsker at undgå enhver tvivl om, hvorvidt der kan blive tale om kompensation, kan man i stedet - f.eks. som led i en generel politik til beskyttelse af miljøet - gennemføre et indgreb i form af forbud eller påbud. I den situation vil der ikke være adgang til kompensation.

Spørgsmål 91:

Der ønskes en præcis og grundig uddybning til forståelse af sidste sætning i besvarelsen af spørgsmål 10, jf. L 62 – bilag 50. Indebærer besvarelsen, at kompensationsbeløbet kun kan udgøre det beløb, som staten hidtil har opnået efter den aftalte opgørelsesmetode, indtil de ændringer vedtages, som udløser kompensationsbeløbet? Hvor stort vil kompensationsbeløbet eksempelvis højst kunne blive (under de samme forudsætninger som i svaret på spørgsmål 10), såfremt der f.eks. vedtages en forhøjelse af kulbrinteskattesprocenten i 2004, 2007, 2012 og 2020? Er det en fejlfortolkning af kompensationsaftalen, at loftet over kompensationsbeløbet til enhver tid vil udgøre det samlede loftsbeløb for hele perioden (de i spørgsmål 10 nævnte 40 mia. kr.), uanset hvornår de ændringer vedtages, som udløser kompensation? Vil ministeren anmode kammeradvokaten om at bistå med denne helt centrale besvarelse til forståelse af kompensationsaftalens reelle indhold set i lyset af, at kammeradvokaten har været juridisk rådgiver for økonomi- og erhvervsministeren ved indgåelse af kompensationsaftalen?

Svar:

Ifølge kompensationsaftalen opgøres statens nettofordel som summen af overskudsdeling/nettoafkast af statsdeltagelse og værdien af gasovervæltningssklausulen på DONG med fradrag af royalty. Den samlede kompensation til DUC kan maksimalt udgøre summen af statens nettofordel fra 2004 og frem til 2042. Kompensation gives hvert år frem til 2042 for så vidt, at den kan rummes i statens akkumulerede nettofordel opgjort fra 2004 og frem til og med det ak-

tuelle år nedsat med ydet kompensation. Kompensationen gives således både i statens nettofordel indtil ændringen vedtages og i statens nettofordel indtil udløb af koncessionsperioden.

Det maksimale kompensationsbeløb er i alle tilfælde det samme, uanset hvornår et kompensationskrav udløses – med beregningsforudsætninger som i svaret på spørgsmål 10 er loftet knap 22 mia. kr. i nutidsværdi eller ca. 40 mia. kr. i løbende priser jf. besvarelsen af spørgsmål 89 ovenfor. Loftet udgøres af de faktiske og ikke af de beregnede beløb.

Spørgsmål 92:

Vil et evt. kompensationsbeløb være skattepligtigt hos DUC og i bekræftende fald efter hvilke regler?

Svar:

I kompensationsaftalen er der ikke taget stilling til, hvorledes en eventuel kompensation skal ske, men et udgangspunkt kunne være kontant afregning. En sådan kontant betaling vil være selskabsskattepligtig. Sigtet med kompensationsaftalen er, at DUC skal stilles som om, en given skattestigning ikke er sket. Dette indebærer, at DUC skal kompenseres under hensyntagen til skattepligten. En ekstra beskatning på 1 kr. kompenseres således ved udbetaling af ca. 1,43 kr., som efter 30 pct. selskabsskat udgør 1 kr. (afrundede beløb). Også staten vil i den situation være stillet som om, at skattestigningen ikke var gennemført, idet kompensationen modsvarer af skattestigningen og den øgede selskabsskat som følge af den udbetalte kompensation.

Spørgsmål 93:

Der ønskes foretaget konkrete regneeksempler, som viser konsekvenserne af kompensationsaftalen i forskellige scenarier under de samme forudsætninger, som er anvendt ved besvarelse af spørgsmål 10. Hvor meget skal kulbrintebeskatningsprocenten ansættes til, for at forhøjelsen alene kan dække kompensationsbeløbet, såfremt forhøjelsen foretages med virkning fra og med henholdsvis 2006, 2012, 2018, 2024, 2030 og 2036?

Svar:

Vedrørende konkrete beregningseksempler henvises der til svaret på spørgsmål 91. I tabel 2 er vist, hvor meget kulbrinteskattesatsen skal

forhøjes for netop at modsvarer kompensationsbeløbet.

Tablet 2. Eksempel på kulbrinteskatteprocenter, hvor merprovenu netop modsvarer kompensationsbeløbet

År	Kulbrinteskattesats, pct.
2005	80
2006	82
2012	104
2018	159
2020	192
2024	301
2030	733
2036	2.059
2040	6.559

I beregningen er lagt til grund, at kompensatio- nen udbetales kontant, og kompensationsmaksimum reduceres hermed, jf. besvarelsen af spørgsmål 92 ovenfor.

Kulbrinteskattesatsen skal forhøjes mere og mere, jo senere forhøjelsen foretages, hvis merprovenuet skal modsvarer kompensationsbeløbet. Det skyldes – ud over at den resterende del af koncessionsperioden bliver kortere – også den kraftigt faldende produktion og indtjening især efter 2012 jf. svaret på spørgsmål 67 (B 7 – bilag 31). Hvis man måtte ønske at øge beskatningen, er instrumenterne ikke nødvendigvis begrænset til ændring af kulbrinteskattesatsen jf. svaret på spørgsmål 98 nedenfor.

Spørgsmål 94:

Idet det stillede spørgsmål under spørgsmål 12 ikke på nogen måde er konkret besvaret i svaret på spørgsmål 2 og 3, som der alene er henvist til i besvarelsen, jf. L 62 – bilag 50, udbedes en konkret og specifik besvarelse af de enkelte spørgsmål 12 a-d, da besvarelsen af disse spørgsmål er centrale for forståelsen af kompensationsaftalens konsekvenser og den fremtidige fortolkning heraf.

Svar:

I det følgende er underspørgsmålene i spørgsmål 12, jf. L 62 – bilag 31 besvaret enkeltvis.

Spørgsmål 12 a) var formuleret således: »Såfremt en selskabsskattenedsættelse for halvdelens vedkommende bliver finansieret gennem øvrige byrder på erhvervslivet, vil det da åbne mulighed for, at der vil kunne vedtages en forhøjelse af kulbrinteskatten, der ligeledes inddrager halvdelen af den fordel, som selskabsskattenedsættelsen medfører for bevillingshaverne uden ret til kompensation?«

Ad 12 a) Nej, hvis der i den situation sker forhøjelse af kulbrinteskatten, vil der kunne rejses krav om kompensation, jf. Kompensationsaftalens § 3, stk. 2. Det skyldes, at lavere selskabsskat udløser en højere kulbrinteskate, hvorfor bevillingshaverne i eksemplet næppe vil få nogen større fordel end gennemsnittet af erhvervslivet, og der kan i så fald ikke ske forhøjelse af kulbrinteskatten uden kompensation.

Spørgsmål 12 b) var formuleret således: »Såfremt en selskabsskattenedsættelse finansieres fuldt ud gennem øvrige byrder på erhvervslivet, men som ikke fordeler sig »gennemsnitligt« f.eks. ved en større belastning af de finansielle virksomheder end af det øvrige erhvervsliv, vil man da kunne inddrage hele gevinsten ved selskabsskattenedsættelsen gennem en forhøjelse af kulbrinteskatten uden ret til kompensation?«

Ad 12 b) Ja, sammenligningsgrundlaget i § 3, stk. 2, er gennemsnittet af alle danske erhvervs- virksomheder. I en fuldt finansieret omlægning vil et sådant gennemsnit definatorisk ingen lempelse opnå.

Spørgsmål 12 c) var formuleret således: »Såfremt man på kortere sigt fuldt ud finansierer en selskabsskattenedsættelse gennem ændringer af afskrivningsreglerne, (som det sidst skete i 2000), vil man da kunne inddrage hele gevinsten gennem en forhøjelse af kulbrinteskatten, eller vil kun rentevirkningen kunne indregnes?«

Ad 12 c) Afskrivningsreglerne er generelle regler, der også berører partnerne i DUC, og stramninger heraf vil derfor også belaste DUC. For så vidt det alligevel måtte være relevant, er udgangspunktet den reelle virkning, dvs. rentevirkningen.

Spørgsmål 12 d) var formuleret således: »Såfremt man ikke i første omgang finansierer en selskabsskattenedsættelse gennem nye byrder på erhvervslivet, men f.eks. et år senere bliver nødt til at pålægge erhvervslivet yderligere byrder for at sikre den samfundsmæssige finansiering, vil

man da på det tidspunkt kunne øge kulbrintebeskatningen uden kompensation?»

Ad 12 d) Ifølge aftalens § 3, stk. 2, skal de generelle skattelempelser og forhøjelsen af kulbrinteskatten være led i en samlet lovgivningspakke. Det må bero på en konkret vurdering af den konkrete situation, om den vil være omfattet af § 3, stk. 2, herunder i hvilket omfang de yderligere byrder på erhvervslivet belaster DUC.

Spørgsmål 96:

Skal svaret på spørgsmål 1 e), jf. L 62 – bilag 50, forstås på den måde, at hele forklaringen på forskellen på 2,4 mia. kr. kan henføres til ændrede forudsætninger i pris og dollarkurs. Altså at en pris, der er 11,85 pct. højere, og en kurs, der er 5,3 pct. lavere end forudsat, alene udløser en mergevinst til staten på de angivne 2,4 mia. kr. i 2004? I bekræftende fald ønskes oplyst, om der i sammenligningssceneriet er forudsat den samme pris og den samme kurs, således at den forudsatte gevinst på 3,5 mia. kr. er en reel mergevinst i forhold til et uændret forløb. Hvor meget er der forudsat i kulbrinteskatteindtægt i et uændret forløb?

Svar:

Forklaringen på, at finansårsvirkningen af aftalen i 2004 er anslået til ca. 3,5 mia. kr., mens beregningen for indkomståret 2004 i lovforslaget viser 1,1 mia. kr. skyldes flere forhold.

For det første er der forskel i oliepris og dollarkurs. I beregningen i lovforslaget er der forudsat en oliepris på 22,35 dollar pr. tønde og en dollarkurs på 6,95 kr. pr. dollar, mens der i skønnet over finansårsvirkningen er anvendt en oliepris på 25 dollar pr. tønde og en dollarkurs på 6,6 kr. pr. dollar.

For det andet er der forskel på, om beløbet er opgjort som udtryk for de skatter og afgifter mv., der vedrører det enkelte år – dvs. indkomstårsbasis, eller om beløbet er opgjort med den periodisering, som anvendes i finansloven. Om opgørelsen på finanslovsbasis kan fx nævnes, at royaltien for 2003 forfalder og betales medio 2004. Kulbrinteskatten forfalder og betales i to rater, således at kulbrinteskatten for indkomståret 2003 betales med halvdelen i 2003 og halvdelen i 2004. I tabel 3 er vist en opgørelse på både indkomstårsbasis og finansårsbasis.

Tabel 3. Statens provenu af aftalen for indkomståret og finansåret 2004

Mia. kr.	Indkomstår ^{*)}			Finansår ^{**)}		
	Aftalen	Gældende regler	Merprovenu	Aftalen	Gældende regler	Merprovenu
Rørledningsafgift	0,9	0,9	0,0	1,0	1,0	0,0
Royalty	0,0	2,0	-2,0	2,1	2,1	0,0
Selskabsskat	4,3	4,4	-0,1	4,9	5,1	-0,2
Kulbrinteskate	1,0	1,4	-0,4	1,3	1,4	-0,1
Overskudsandel	3,6	-	3,6	3,8	-	3,8
I alt	9,8	8,7	1,1	13,1	9,6	3,5

Anm.: - = provenutab.

*) Som i lovforslaget med en oliepris på 22,35 dollar pr. tønde og en dollarkurs på 6,95 kroner pr. dollar.

***) Med en oliepris på 25 dollar pr. tønde og en dollarkurs på 6,6 kroner pr. dollar.

Som det fremgår af tabellen er finansårsvirkningen af aftalen målt som ændringen i finansårsvirkningen efter gældende regler.

ste besvarelse, idet besvarelsen er helt central til forståelse af kompensationsaftalens konsekvenser.

Spørgsmål 97:

Spørgsmål 11 bedes besvaret konkret, hvilket ikke er sket i svarene på spørgsmål 2 og 3, jf. L 62 – bilag 50, som der henvises til som den ene-

Svar:

Det kan bekræftes, at en ændring af kulbrinteskatten for DUC, må forventes at medføre et krav om kompensation, uanset begrundelsen

herfor, medmindre ændringen falder inden for mulighederne i § 3, stk. 2, i forbindelse med en lempelse af selskabsskatten.

Spørgsmål 98:

Under henvisning til svaret på spørgsmål 50, jf. L 62 – bilag 52, ønskes oplyst, om ministeren vil benægte, at det er helt tilsigtet, at kompensationsaftalens reelle virkning bliver at forhindre Folketinget i at forhøje de specifikke skatter på DUC, og at såfremt Folketingets flertal alligevel gennemfører skatteforhøjelser, vil det kunne udløse kompensation krone for krone med op til 40 mia. kr. ifølge svaret på spørgsmål 10. Er ministeren på denne baggrund enig i, at stort set alle realistiske skatteforhøjelser, der specifikt rammer kulbrinteudvindingen, vil ende i et stort nul for staten, når der er betalt kompensation til DUC? I benægtende fald ønskes opstillet et konkret regneeksempel med baggrund i de almindelige forudsætninger i L 62 på, hvordan en specifik skatteforhøjelse på kulbrinteudvinding kan yde et positivt merbidrag til staten efter kompensation til DUC. Vil ministeren på denne bag-

grund fastholde, at aftalen ikke lægger bindinger på Folketinget og på »hvad fremtidige lovgivere kan træffe bestemmelse om«?

Svar:

Med kompensationsaftalen sikres DUC kompensation for øget skattebelastning i deres egen- skab af kulbrinteproducenter. Kompensationen ydes op til et veldefineret maksimum.

Især hvis beslutninger om skærpet beskatning træffes inden for en kortere årrække, kan statens provenu forøges. I vedlagte tabel er vist virkningerne under de almindelige forudsætninger, såfremt det med virkning fra 2006 blev vedtaget at ophæve fradragsretten for selskabsskat i kulbrinteskatten, at ophæve kulbrintefradraget på 30 pct. og at ændre kulbrinteskattesatsen til 50 pct., jf. tabel 4 nedenfor.

Hvad angår spørgsmål om forholdet til grundloven, kan jeg henholde mig til Justitsministeriets vurdering heraf i notits af 7. november 2003, jf. L 62 – bilag 19.

Tabel 4. Eksempel på kompensation ved ændring af kulbrintebeskatningen med virkning fra 2006

Mia. kr. i nutidsværdi	Statens årlige nettofordel ved aftalen	Statens nettofordel akkumuleret	Kompensation til DUC	Statens akkumulerede nettofordel efter kompensation (ultimo)	Merprovenu i forhold til aftalen ved ophævelse af fradragsretten for selskabsskat i kulbrinteskatten, afskaffelse af kulbrintefradrag på 30 pct. samt kulbrinteskattesats på 50 pct.
2004	1,5	1,5	0,0	1,5	0,0
2005	1,7	3,2	0,0	3,2	0,0
2006	1,5	4,8	0,3	4,4	0,2
2007	1,5	6,2	3,2	2,7	2,3
2008	1,5	7,7	3,1	1,1	2,2
2009	1,3	9,0	2,4	0,0	1,9
2010	1,2	10,2	1,2	0,0	1,7
2011	1,0	11,2	1,0	0,0	1,4
2012	0,8	12,0	0,8	0,0	1,3
2013	1,3	13,3	1,3	0,0	1,3
2014	1,0	14,3	1,0	0,0	1,1
2015	0,9	15,2	0,9	0,0	1,0
2016	0,9	16,1	0,9	0,0	0,9
2017	0,8	16,9	0,8	0,0	0,8
2018	0,8	17,7	0,8	0,0	0,7
2019	0,6	18,3	0,6	0,0	0,5
2020	0,6	18,9	0,6	0,0	0,5
2021	0,5	19,3	0,5	0,0	0,4
2022	0,4	19,7	0,4	0,0	0,3
2023	0,3	20,1	0,3	0,0	0,3
2024	0,3	20,3	0,3	0,0	0,3
2025	0,2	20,6	0,2	0,0	0,3
2026	0,2	20,8	0,2	0,0	0,2
2027	0,2	21,0	0,2	0,0	0,2
2028	0,1	21,1	0,1	0,0	0,1
2029	0,1	21,2	0,1	0,0	0,1
2030	0,1	21,2	0,1	0,0	0,1
2031	0,1	21,3	0,1	0,0	0,1
2032	0,1	21,4	0,1	0,0	0,1
2033	0,1	21,4	0,1	0,0	0,1
2034	0,0	21,5	0,0	0,0	0,1
2035	0,0	21,5	0,0	0,0	0,1
2036	0,0	21,5	0,0	0,0	0,0
2037	0,0	21,6	0,0	0,0	0,0
2038	0,0	21,6	0,0	0,0	0,0
2039	0,0	21,6	0,0	0,0	0,0
2040	0,0	21,6	0,0	0,0	0,0
2041	0,0	21,6	0,0	0,0	0,0
2042	0,0	21,7	0,0	0,0	0,0
I alt	21,7	-	21,7 ^{*)}		20,5

Anm.: - = provenutab. Der kan forekomme afvigelser fra totaler pga. afrundinger.

*) Kompensationsbeløbet efter skat er 15,2 mia. kr. i nutidsværdi. Dvs. netto efter kompensation opnår staten et merprovenu på ca. 5,3 mia. kr. (20,5 - 15,2) i nutidsværdi for perioden 2004-2042.

Spørgsmål 99:

Vil ministeren redegøre for, hvordan der frem til 2003 er ført kontrol med overholdelse af lovgivningen om transfer pricing, herunder hvordan der er ført kontrol med de priser, olien er solgt til, og kontrol med arten og størrelsen af de udgifter, der kan trækkes fra i kulbrintebeskatningen?

Svar:

Der er løbende foretaget en ligningsmæssig vurdering af selvangivelserne fra de selskaber, der er skattepligtige efter kulbrinteskatteloven. Ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko er der gennemført yderligere undersøgelser. Kontrol af interne afregningspriser (transfer pricing) indgår som et element i det løbende kontrolarbejde.

Kontrollen omfatter også vurdering af de omkostninger, der afholdes i forbindelse med den kulbrinteskattepligtige aktivitet, herunder periodisering og den korrekte klassificering af omkostningerne. Der er fokus på investeringer, der berettiger til kulbrintefradrag.

Spørgsmål 102:

Hvordan vil man kunne opgøre »statens nettofordel« for øvrige koncessionshavere efter samme principper som for DUC, når der angiveligt ikke må indgå skat i opgørelsesmodellen, idet de øvrige koncessionshavere allerede har en statsdeltagelse på 20 pct. som et vilkår i deres koncession? Af hensyn til rækkevidden af den indgåede aftale, som skal/kan danne model for øvrige operatører – inkl. en kompensationsaftale – ønskes oplyst, hvordan ministeren forestiller sig, at en sådan model kan se ud. Vil det eksempelvis være muligt at indregne fordele i beregningsmodellen for opgørelse af »statens nettofordel«, som staten allerede i dag har opnået? Vil det være muligt at indregne skatteprovenuer i beregningsmodellen for »statens nettofordel« (jf. bl.a. svaret på spørgsmål 72 på B 7, jf. L 62 – bilag 101)?

Svar:

Det er hensigten, at økonomi- og erhvervsministeren vil tilbyde de selskaber, der frivilligt overgår fra beskatning efter kulbrinteskattelovens kapitel 3 til beskatning efter kapitel 3A en kompensationsordning, der er baseret på samme principper som den aftale, der er indgået

for DUC-partnerne og gældende for den resterende del af koncessionsperioden. Det indebærer, at en eventuel kompensation som udgangspunkt vil blive beregnet som i aftalen. En eventuel kompensation vil dog højst kunne udgøre den nettofordel, som staten har opnået i form af forøgede skatteindtægter som følge af den frivillige overgang.

Spørgsmål 103:

Under henvisning til svaret på spørgsmål 83 på B 7, jf. L 62 - bilag 102, ønskes bekræftet, at selskabet Mærsk Olie og Gas A/S som operatør for selskaberne i DUC alene bliver selskabsbeskattet af sit overskud med 30 pct., hvorimod skattebesparelsen m.v. i DUC vil være på 73 pct. Hvordan kontrollerer man, at DUC køber operatørydelser på markedsvilkår hos Mærsk Olie og Gas A/S, som ejes af enebevillingshaveren? Hvad og hvordan betaler DUC-selskaberne til A.P. Møller – Mærsk til enebevillingshaveren for deres deltagelse i udvindingen – og underlægges overskuddet for denne betaling alene 30 pct.'s selskabsskat men med en skattebesparelse m.v. på 73 pct. hos DUC?

Svar:

ToldSkat Selskabsrevisionen har oplyst følgende: »Det kan bekræftes, at Mærsk Olie og Gas A/S er skattepligtig til Danmark efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, og dermed betaler en selskabsskat på 30 pct. af sin skattepligtige indkomst. Det kan bekræftes, at fradragsværdien for parterne i DUC vil være op til 73 pct.

Det vil indgå i den løbende ligningsmæssige kontrol at sikre, at sådanne afregninger sker på arms længde vilkår, altså at parterne fastsætter priser og vilkår i sådanne aftaler i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var afsluttet mellem uafhængige parter.

Spørgsmålet om betalinger mellem parterne kan ikke besvares, da sådanne oplysninger er omfattet af skattemyndighedernes tavshedspligt, jf. skattestyrelseslovens § 37.4.

Jeg må derfor afstå fra at besvare denne del af spørgsmålet.

Jeg kan dog oplyse, at det fremgår af bemærkningerne til L 38 (folketingsåret 1981/1982) side 19, at »eventuelle vederlag, som bevillingshave-

ren modtager af partneren for deltagelse i kulbrinteindvindingen og den dermed forbundne mulighed for fortjeneste, være omfattet af indkomsten efter § 4. En sådan aftale vil i skattemæssig henseende være en indirekte overdragel-

se af en del af den rettighed, som bevillingen giver.« Det betyder, at eventuelle vederlag indgår i kulbrinteindkomsten og beskattes med såvel selskabsskat og kulbrinteskat.

Tilføjelse til betænkning afgivet af Det Energipolitiske Udvalg den 18. december 2003

Tilføjelse til betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om indgåelse af aftale mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund

[af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 8. oktober 2003 og var til 1. behandling den 23. oktober 2003. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Det Energipolitiske Udvalg. Udvalget afgav betænkning den 11. december 2003. Udvalget har efter afgivelse af betænkning genoptaget behandlingen af beslutningsforslaget.

Møder

Udvalget har efter afgivelse af betænkning behandlet beslutningsforslaget i 1 møde.

Sammenhæng med andre forslag

Beslutningsforslaget skal ses i sammenhæng med lovforslag nr. L 48 om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund (Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller – Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund) og med lovforslag nr. L 62 om ændring af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding. (Ændringer af skattelovgivningen, som er lagt til grund for aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillings-

haverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund). Lovforslag nr. L 62 har været behandlet i Skatteudvalget. En række bilag til forslagene er parallelomdelt.

Spørgsmål

Udvalget har efter afgivelse af betænkning stillet 7 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Optryk af bilag fra beslutningsforslag nr. B 7 og lovforslag nr. L 48 og L 62

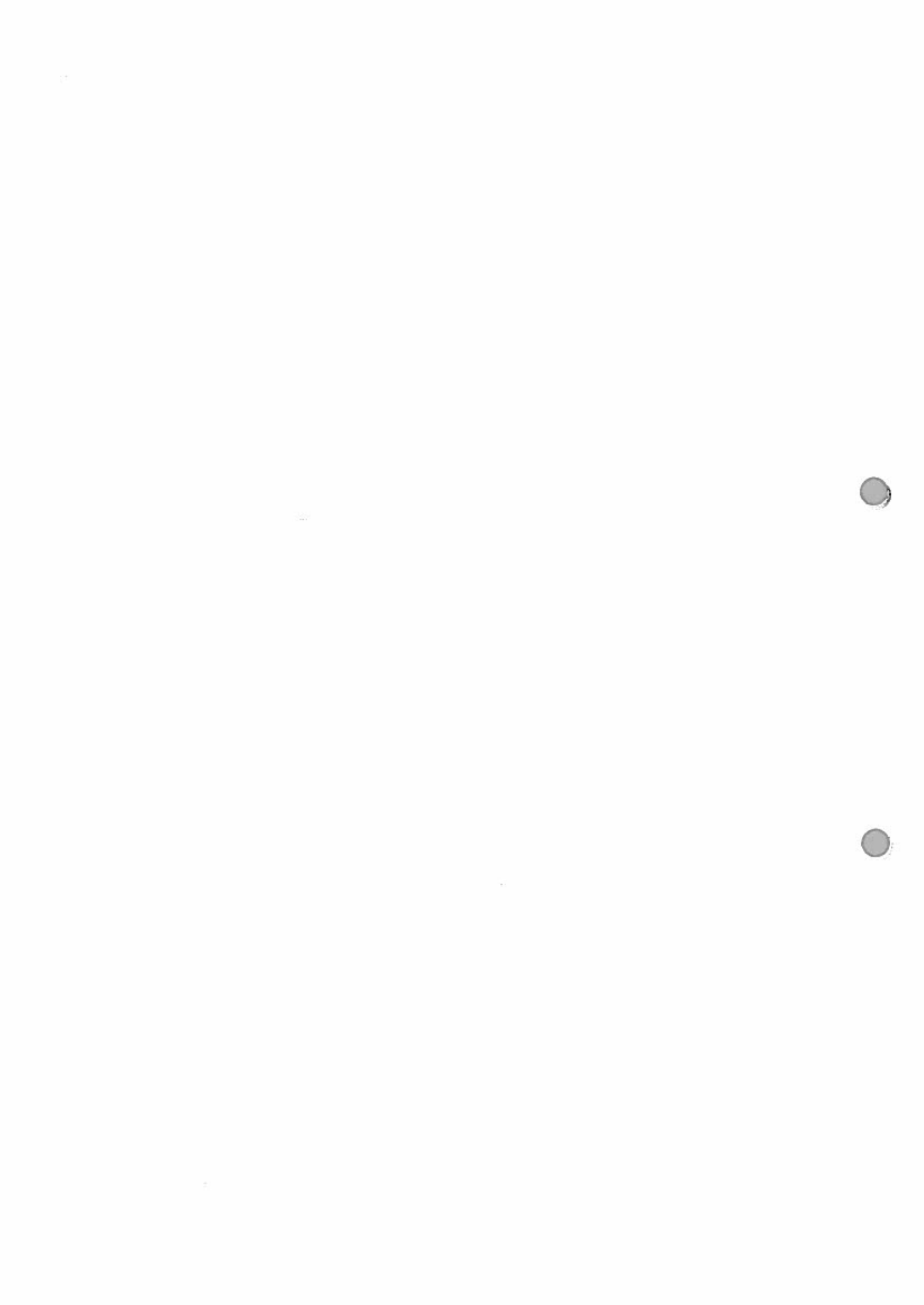
Der har været ønske om optryk af spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå samt et notat fra økonomi- og erhvervsministeren. Spørgsmålet, svaret og notatet er på grund af de tre forslags indbyrdes sammenhæng optrykt samlet som bilag til tilføjelsen til betænkning over B 7. Det drejer sig om:

Bilag 2: Notat om kompensationsbestemmelsen i aftalen mellem A. P. Møller – Mærsk og staten om forlængelse af eneretsbevillingen i Nordsøen.

Bilag 3: Et af Det Energipolitiske Udvalgs spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren ad L 48 og dennes svar herpå.

AX005976

Schultz Grafisk

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Indstillinger

Partierne henviser til deres indstillinger i udvalgets betænkning over beslutningsforslaget.

Politiske bemærkninger

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at økonomi- og erhvervsministeren siden indgåelsen af aftale af 29. september 2003 med bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund har fremlagt detaljerede oplysninger om aftalen, herunder ikke mindst om økonomien i aftalen.

I forbindelse med udvalgsbehandlingen af beslutningsforslag nr. B 7 og lovforslagene nr. L 48 og L 62 er der indtil videre besvaret mere end 250 spørgsmål fra henholdsvis Det Energipolitiske Udvalg og Skatteudvalget. En stor del af disse spørgsmål har drejet sig om økonomien i aftalen. I lyset af bl.a. vismændenes tidligere bemærkninger om økonomien i Nordsøaftalen har økonomi- og erhvervsministeren fremlagt et samlet notat om samfundsøkonomien i Nordsøaftalen, som også er oversendt til Folketinget. Vismænd Jørgen Birk Mortensen har siden udtalt til Ritzau: »Det er en nyttig sammenfatning, som bidrager til et forbedret overblik med henblik på den politiske vurdering,...«.

Herudover har økonomi- og erhvervsministeren oversendt et notat, »Rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen«, til Folketinget. Økonomi- og erhvervsministeren har ligeledes i »Redegørelse til Folketinget vedrørende Nordsøen« præsenteret aftalens hovedelementer samt vurderinger af aftalens økonomiske virkninger. Endelig har økonomi- og erhvervsministeren og skatteministeren i forbindelse med samråd besvaret spørgsmål vedrørende bl.a. økonomien i aftalen.

For så vidt angår de detaljerede, skriftlige besvarelser til udvalgene, har økonomi- og erhvervsministeren bl.a. fremlagt grundoplysninger om rentabilitet samt forudsætninger vedrørende olieproduktion, gasproduktion, driftsomkostninger, investeringer, inflation, oliepris, gas-

pris, dollarkurs og diskonteringsrente i hvert år 2004-42, jf. bl.a. økonomi- og erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål 15, 42 og 67 fra Det Energipolitiske Udvalg. Disse oplysninger kan benyttes i beregninger af økonomien i aftalen.

Herudover har økonomi- og erhvervsministeren i de mange besvarelser til Det Energipolitiske Udvalg og Skatteudvalget vist detaljerede beregningsresultater for økonomien i aftalen også under alternative forudsætninger. Det er ikke muligt at udlevere fortrolige skatteoplysninger om de enkelte selskaber. Disse oplysninger indgår i det regneark, der er brugt til at beregne de økonomiske konsekvenser af aftalen. Derfor har regnearket ikke kunnet udleveres, men Folketinget har modtaget alle de relevante samlede resultater for staten og DUC.

Det er på den baggrund Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis vurdering, at den samlede mængde oplysninger og grunddata stillet til rådighed for Folketinget giver et godt grundlag for at vurdere konsekvenserne af aftalen. Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti finder derfor Socialdemokratiets bemærkninger om manglende økonomiske baggrundsoplysninger urimelige.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget vil herudover pointere, at beslutningsforslaget om aftalen af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller – Mærsk (B 7), undergrundsloven (L 48) og kulbrinteskatteloven (L 62) skal ses i sammenhæng, både med hensyn til det politiske indhold og det merprovevenu, som komplekset indebærer.

Dansk Folkeparti lægger i den forbindelse vægt på økonomi- og erhvervsministerens udtalelse om, at »Det ville næppe være muligt gennem en aftale, at opnå en så væsentlig ændring i fordelingen af overskuddet fra aktiviteterne i Nordsøen mellem staten og DUC uden kompensationsbestemmelsen«, jf. B 7 – bilag 148.

Det vil sige, at uden kompensationsbestemmelsen ville der ingen aftale (B 7) være, og dermed intet merprovevenu til staten i en uoverskuelig tid fremover, hvilket ville have haft store negative samfundsøkonomiske konsekvenser til følge.

Det skal derfor stå helt klart, at Dansk Folkeparti finder, at en politisk tilslutning til beslutningsforslag nr. B 7 er en forudsætning for at tage et ansvar for og få indflydelse på de aktivi-

teter, der fremover skal være i Nordsøen på olie- og gasområdet.

Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at udvalgsarbejdet mellem 2. og 3. behandling af lovforslag nr. L 48 og L 62 ikke har ændret, men bestyrket de to partiers beslutning om at sige nej til Nordsøaftalen: Det vil sige, at Socialdemokratiet stemmer nej til B 7, men ja til L 48 og L 62, og at Socialistisk Folkeparti stemmer nej til både B 7, L 48 og L 62.

Økonomi- og erhvervsministeren har afleveret en redegørelse om den særlige kompensationsbestemmelse i den forlængede koncessionsbevilling. Til den redegørelse har Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti følgende kommentarer:

Regeringens notat af 17. december 2003 om kompensationsbestemmelsen efterlader på flere områder læseren med et uklart billede af aftalens konsekvenser i forhold til det, der er afdækket gennem de mange besvarelser i udvalgene.

Det fremgår ikke på nogen måde, at aftalen er så ekstraordinær, at der ikke kan findes noget fortilfælde i noget andet vestligt land, hvilket ellers klart fremgik af eksperthøringen i Folketinget den 9. december 2003.

Det fremgår ikke, at Folketinget gennem ændringer i gældende skatteregler kunne opnå tilsvarende samfundsmæssige gevinster frem til 2012 uden en kompensationsaftale. Regeringen har under udvalgsbehandlingen bekræftet, at vore olieproducerende nabolande – Norge, England og Holland – flere gange har ændret deres skatteregler med virkning for eksisterende koncessionshavere. På den baggrund forekommer regeringens påstand om, at: »Det næppe ville være muligt gennem en aftale at opnå en så væsentlig ændring i fordeling af overskuddet fra aktiviteterne i Nordsøen mellem staten og DUC uden kompensationsbestemmelsen« at være en forkert påstand. Regeringen havde et massivt flertal bag sig i Folketinget til at sikre det danske samfund sin rimelige andel af værdierne fra Danmarks undergrund – et flertal, som også var indstillet på at gennemføre skatteændringer med omgående virkning, såfremt det ikke var muligt at opnå et tilfredsstillende forhandlingsresultat.

Bestemmelsen om, at DUC skattemæssigt skal »behandles som gennemsnittet af erhvervslivet«, indebærer, at det er højest usikkert, om det danske samfund vil opnå at få sin forudsatte del af værdierne i den danske undergrund. DUC er ikke en gennemsnitlig virksomhed, men den »entreprenør«, som har fået koncession på at indvinde de værdier, som findes i dele af den danske undergrund. Regeringens egne forudsætninger er eksempelvis, at DUC vil opnå en nettogevinst på 59 mia. kr. efter omkostninger og skat frem til 2012 ved at forestå denne indvinding for det danske samfund. Det forekommer ikke rimeligt, hvis denne nettogevinst yderligere skal øges, såfremt Danmark bliver »tvunget« til at sænke den generelle selskabsbeskatning.

Det fremgår ikke på nogen tydelig måde af notatet, at selv lukning af huller eller opretning af utilsigtede virkninger af kulbrintebeskatningen kan medføre krav om kompensation, som det klart fremgik af et åbent samråd med skatteministeren under udvalgsbehandlingen. Notatet efterlader et direkte misvisende billede af de ekspertudtalelser, der fremkom under Folketingets høring den 9. december 2003. Alle de indbudte skatteeksperter udtrykte – endog meget klart – at ingen kunne forudse udviklingen på skatteområdet de næsten 40 år ud i fremtiden, og advarede direkte imod en bestemmelse, som bandt Folketinget på den måde, som kompensationsbestemmelsen vil gøre i de kommende mange år.

Notatet er direkte misvisende, når man sammenligner kompensationsbestemmelsen med »tilbageføring af CO₂-afgiften og pesticidafgiften til erhvervslivet«. Disse afgifter tilbageføres ikke til de konkrete virksomheder, som har betalt afgiften. Der er heller ikke tale om juridiske bindinger på kommende Folketing i forhold til at ændre på afgifterne eller den generelle tilbageføring til erhvervslivet.

Det er direkte forkert, når det fremgår af notatet, »...at det blev aftalt under den tidligere regering, at off-shore sektoren specifikt er undtaget fra CO₂-afgift«. Der eksisterer ikke nogen former for aftalemæssige eller juridiske bindinger for CO₂-afgiften i forhold til koncessionshavere i Nordsøen.

Det er misvisende, når man i notatet indikerer, at der kun kan blive tale om kompensation, såfremt »marginalskatten bliver større end 73 pct.«. Kompensationsbestemmelsen, som den er

afdækket under udvalgsbehandlingen, vil i en række situationer kunne medføre krav om kompensation, selv om formålet alene er at fastholde den forudsatte marginalbeskatning på 73 pct.

Det fremgår derimod ret tydeligt af notatet, at de juridisk/tekniske muligheder for at foretage ændringer uden at blive mødt med krav om kompensation er næsten ikkeeksisterende. Aftalen indeholder ingen genforhandlingsklausul, men alene muligheden for at spørgsmål og problemer kan »gøres til genstand for forhandlinger mellem parterne«. Kompensationsbestemmelsen indebærer, at staten vil være den svage part i sådanne forhandlinger, da DUC hver gang kan svare med kravet om, at staten skal betale kompensation.

Endelig er det meget betænkeligt, at det ikke under udvalgsbehandlingen har været muligt at få nogen form for billede af, hvilke konsekvenser aftalen vil få for øvrige koncessionshavere, hvis de vælger at benytte muligheden for en lignende løsning. Herunder har det især været umuligt at få et billede af, hvordan kompensationsaftalen vil virke for øvrige koncessionshavere. Det er på denne baggrund ekstra betænkeligt, at forhandlinger med den ene store koncessionshaver skal danne grundlag for alle øvrige, som ikke har haft lejlighed til egne forhandlinger. Helt uacceptabelt bliver det, når regeringen under udvalgsbehandlingen har meddelt, at de eksisterende skatteregler for øvrige koncessionshavere er gennenhullede og åbne for skattetænkning. Derfor vil et flertal blive nødsaget til at ændre disse regler, såfremt ikke alle frivilligt vælger at tilslutte sig det nye regelsæt for kulbrintebeskatning.

Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne

Det Radikale Venstres og Kristendemokraternes medlemmer af udvalget bemærker, at der med regeringens redegørelse om Nordsøaftalen, de 250 spørgsmål fra Det Enerkipolitiske Udvalg og Skatteudvalget, den offentlige høring, de to opfølgende notater om henholdsvis samfundsøkonomien og kompensationsbestemmelsen i Nordsøaftalen samt diverse samråd og debatter i Folketinget er opnået en god platform for den endelige politiske stillingtagen om Nordsøaftalen.

Det tilgængelige materiale og den medfølgende debat har bekræftet Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne i, at der er tale om en god

aftale, der sikrer en stabil indvinding af ressourcerne i den danske del af Nordsøen, og som giver staten en betydeligt større og mere robust del af overskuddet. Partiernes hæfter sig særligt ved, at det under debatten er blevet bekræftet, at staten med kompensationsaftalen ikke har fraskrevet sig sin ret til generel beskatning, og at staten har flere muligheder for at åbne for en genforhandling af aftalen, hvis forudsætningerne for aftalen skulle ændre sig væsentligt. På denne baggrund kan Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne fortsat støtte den indgåede aftale og de medfølgende love.

Enhedslisten

Enhedslistens medlem af udvalget må konstatere, at det efter en gennemgang af de sidste besvarelser og af notatet om kompensationsbestemmelsen i regeringens aftale med A.P. Møller – Mærsk fortsat er uforsvarligt at sige ja til aftalen og de dertil hørende lovændringer. Det er ikke blevet tydeligere, hvad rækkevidden af den såkaldte kompensationsbestemmelse er, og dermed er det heller ikke tydeligt, hvad rækkevidden af aftalen er. Ikke mindst er det uklart, hvordan det nuværende eller et fremtidigt Folketings muligheder for at beskatte DUC vil være – selv i situationer, hvor et generelt skatteinstrument anvendes for at kompensere for nedsat selskabskat.

Det forhold, at økonomi- og erhvervsministeren og skatteministeren i svar på henholdsvis spm. 8 til L 48 og spm. 111 til L 62 har oplyst, at A.P. Møller – Mærsk ikke har været konsulteret omkring svar på spørgsmål vedrørende aftalen, sætter aftalen i et perspektiv, hvor man må forudse en mængde voldgiftsager om fortolkninger af en lang række elementer i aftalen, hvilket Enhedslisten finder meget uheldigt.

Nogle forhold er dog blevet afsløret. Skulle man komme i den situation i 2008, at olieprisen blev fordoblet, da ville man ifølge redegørelsen om kompensationsbestemmelsen med en kulbrinteskat på 90 pct. kunne opnå 10 mia. kr. mere for hele forløbet plus selvfølgelig den af den almindelige beskatning følgende ekstra indtægt – der mangler bare at stå, at DUC i samme periode vil få et merprovenu på omkring 80 mia. kr.

Regeringen vil så gerne vise, at den har lavet en god aftale med A.P. Møller – Mærsk og DUC. Men det er tydeligvis ikke så nemt at vise, når

der skal svares på spørgsmål om aftalens konsekvenser: Forudsætninger for beregninger gemmes væk med henvisning til forretningshemmeligheder, regeringen bruger modstridende argumenter, som de nu bedst passer til de enkelte spørgsmål, og nøgletal i beregningerne ændres, hvis det findes det nødvendigt.

I det følgende vil vi gennemgå åbenlyse manipulationer, som vi finder, regeringen har anvendt.

Stigende fortjeneste til A.P. Møller – Mærsk og DUC trylles om til et fald – 1

Regeringen siger meget åbenhjertigt, at A.P. Møller – Mærsk og DUC har tjent for meget og betalt for lidt i skat til samfundet. Derfor skal beskattningen strammes.

Økonomi- og erhvervsministeren skrev således i sin Redegørelse til Folketinget vedrørende Nordsøen, side 5: »I dag har man langt højere kendskab til ressourcerne i den danske del af Nordsøen, end da eneretsbevillingen blev tildelt i 1962, hvilket taler for en lavere risikopræmie til de involverede selskaber i fremtiden.«

Risikopræmien er den del af fortjenesten, der ligger ud over den, man risikofrit kan opnå ved f.eks. at investere i en statsobligation, altså en betaling for den risiko, selskabet løber ved at gennemføre en given investering. Det er klart, at jo mindre risiko, der er ved en investering, jo mindre krav til den forventede risikopræmie vil en virksomhed stille, og jo mindre risikopræmie skal samfundet naturligvis acceptere at betale for at få olien pumpet op.

Dette er klart selv for regeringen, men problemet er, at regeringens egne beregninger viser, at ikke alene har A.P. Møller – Mærsk og DUC de sidste 40 år fået en risikopræmie, der er næsten dobbelt så høj som olieindustrien generelt. Regeringens aftale med A.P. Møller – Mærsk og DUC medfører, at deres risikopræmie vil stige de næste 40 år – helt i modstrid med det, regeringen selv siger, er rimeligt:

Risikopræmie i

– Olieindustrien som gennemsnit:	3 pct.
– A.P. Møller – Mærsk og DUC i perioden 1962 til 2003	5 pct.
– A.P. Møller – Mærsk og DUC i perioden 2003 til 2042	7 pct.

Derfor har regeringen nu fremlagt et manipuleret regnestykke, jf. B 7 – svar på spm. 106. Man laver simpelt hen en ny beregning, hvor man tager de år ud (1962 til 1981), hvor forrentningen og risikopræmien har været mindst. Så kan man selvfølgelig nemt få et højere tal – i dette tilfælde 8 pct. for perioden 1983 til 2003 – og derefter sige, at der sker et fald til 7 pct. i perioden 2004 til 2042.

Det er ren manipulation og useriøst, men trods dette er regeringens egne beregninger afslørende. Med aftalen accepterer regeringen, at A.P. Møller – Mærsk og DUC får en risikopræmie på 7 pct. mod oliebranchens gennemsnit på 3 pct., selv om risikoen i realiteten er nul. Olien er fundet og omkostningerne ved at hente den op er kendt – i hvert fald af A.P. Møller – Mærsk og DUC, der har en langt større viden om olieforekomsterne end myndighederne. Også i den forbindelse er det en katastrofe, at staten ikke deltager i koncessionen, som den gør det i alle andre koncessioner, og først kommer til at gøre det fra 2012. Derfor ved den danske stat væsentligt mindre om undergrunden sammenlignet med A.P. Møller – Mærsk, Shell og Texaco.

Stigende fortjeneste trylles om til et fald – 2

Regeringen prøver at vise, at der er indgået en aftale, der er byrdefuld for A.P. Møller – Mærsk og DUC, og som kan forsvare, at staten accepterer at binde Folketing og regeringer i 39 år: »Uden sikkerhed i form af en kompensationsaftale ville DUC ikke have påtaget sig så byrdefulde vilkår, som aftalen om forlængelse af eneretsbevillingen indebærer«, jf. L 62 – svar på spm. 42.

Problemet for regeringen er bare, at aftalen ikke er byrdefuld, tværtimod. A.P. Møller – Mærsk og DUC har udsigt til en merfortjeneste på mange mia. kr. og en forrentning, der er højere end forrentningen fra 1962 til 2003.

DUC forventes at have en bogført værdi ultimo 2003 på 30 mia. kr. Tages dette som udgangspunkt, viser regeringens beregninger følgende resultat, jf. L 62 – svar på spm. 54:

– Gennemsnitlig årlig forrentning (real) fra 1962 til 2003:	10,4 pct.
– Gennemsnitlig årlig forrentning (real) fra 2004 til 2042:	26,1 pct.
	(i det såkaldte middelscenarium).

Der er altså tale om langt mere end en fordobling af forrentningen.

Et så stor stigning i A.P. Møller – Mærsk og DUC's forrentning turde regeringen naturligvis ikke offentliggøre. Derfor skriver man simpelt hen, at DUC's værdi ultimo 2003 er på 60 mia. kr. – altså det dobbelte af, hvad DUC selv bogfører – og efter den manøvre kan man fremvise en beregnet realforrentning på ca. 10 pct., hvilket er en anelse under de 11 pct., der med samme forudsætning (en værdi på 60 mia. kr.) er opnået for perioden 1962 til 2003. Det er en rendyrket manipulation.

Og uanset om man tager udgangspunkt i en værdi på 30 eller på 60 mia. kr., er stort set hele beløbet betalt af indtjeningen fra 1962 til 2003, lige som alle nødvendige investeringer og driftsomkostninger fra 2004 til 2042 er betalt i de regnestykker, der præsenteres. Den reelle forrentning er således langt over de nævnte 26 pct.

En fortjeneste på op til 170 mia. kr. bliver til 12 mia. kr.

På spørgsmål I til B 7 om det samlede overskud, hvis olieproduktionen kommer op på det såkaldte høje scenarium og med en oliepris, der tager udgangspunkt i det dagsaktuelle niveau, svarer regeringen, at det samlede provenu for perioden 2004 til 2042 vil udgøre ca. 490 mia. kr. (2003-kr.), hvoraf staten vil modtage ca. 320 mia. kr. Der vil således være ca. 170 mia. kr. til DUC efter skat, efter at alle udgifter til investeringer og drift er betalt.

Et sådant tal har regeringen ikke lyst til at oplyse. Da Folketinget spørger om, hvilken værdi forlængelsen af koncessionen forventes af at have for DUC, fremkommer man med det beskudte svar: 12 mia. kr., jf. B 7 – svar på spm. 21. Her er der regnet med en lavere oliepris, en lavere olieproduktion, og der er sket en såkaldt omregning til nutidsværdi, hvor der ikke alene er modregnet for inflation, men også for den forrentning, der kunne være opnået ved at placere pengene i f.eks. statsobligationer. Omregningen til nutidsværdi giver et langt lavere tal, end når der regnes i faste priser.

Alle regeringens sammenligninger bygger på et falsk grundlag – 1

Fundamentet i alle regeringens beregninger er en sammenligning mellem skatteindtægter med

eller uden en aftale – hvor der »uden aftale« er regnet med helt uændrede skatteregler, altså ingen stramning af kulbrinteskatten. Netop denne antagelse får regeringens sammenligninger mellem aftalen og de gældende regler til at vippe til fordel for aftalen, men den er helt hen i vejret.

I sin argumentation for aftalen kritiserer regeringen den eksisterende kulbrinteskate. Derfor skal den naturligvis ændres under alle omstændigheder, aftale eller ej.

Det kan allerede ske nu, fordi staten generelt står frit til at ændre skatteregler eller indføre nye, og regeringen har en forpligtelse til at ændre en skat, som den har konstateret ikke virker efter hensigten.

Og det er – ikke mindst efter regeringens egen kritik af kulbrinteskatten – helt utænkeligt, at et udbud af retten til at efterforske og indvinde olie efter 2012 ikke vil ske på ændrede vilkår.

Derfor er det direkte vildledende at lave alle sammenligninger mellem aftalen og en alternativ situation ud fra den forudsætning, at der ikke vil ske en ændring af de gældende regler.

Alle regeringens sammenligninger bygger på et falsk grundlag – 2

Fundamentet i alle regeringens beregninger er en sammenligning mellem produktionen af olie med eller uden en aftale. Får A.P. Møller – Mærsk og DUC lov til at fortsætte, vil produktionen blive større, end hvis der sker et skifte af operatør, er argumentationen.

Med denne antagelse ses der bort fra 3 vigtige forhold:

- 1) Med den gældende undergrundslov har staten instrumenter til at regulere produktionen på en måde, så spild af råstoffer undgås, og staten kan regulere indvindingen, hvis der er tungtvejende samfundsmæssige hensyn, der gør det nødvendigt. Derfor kan staten sikre en optimal produktion også ved et operatørskifte, især hvis valget af en anden operatør sker i rimelig tid før 2012.
- 2) Da det både før 2012 og efter 2012 af regeringen antages, at der vil være en højere produktion, hvis der sikres en ordentlig planlægning, vil der være gode økonomiske incitamentter til en sådan planlægning, uanset om den foregår i en situation, hvor den samme operatør fortsætter, eller det skal ske i et

samarbejde mellem den nuværende og en ny operatør. Staten kan – jf. punkt 1 – presse på for at sikre et sådant samarbejde.

- 3) Endelig kan det forventes, at A.P. Møller – Mærsk og DUC på grund af deres forhåndskendskab vil stå stærkt til at vinde et eventuelt udbud. I den situation vil der heller ikke ske et produktionstab, særligt ikke hvis udbuddet gennemføres i god tid.

Der er således ingen grund til at tillægge spørgsmålet om et eventuelt operatørskifte så afgørende en betydning, som der gøres i regeringens argumentation for en aftale.

Man bruger argumenterne, som man vil

Kulbrinteskatten virker ikke, siger regeringen med god ret. Ifølge regeringen kommer der ikke penge ind fra kulbrinteskatten, fordi olieselskaberne uden en aftale kan investere sig ud af denne skat.

Samtidig siger regeringen, at uden en aftale vil investeringerne og produktionen af olie falde.

Det er indlysende, at begge udsagn ikke kan opfyldes på samme tid.

Investorerer selskaberne for at få kulbrinteskatten til at falde, vil produktionen stige, fordi en investering, der giver et afkast i form af større olieproduktion, naturligvis vil være mere fordelagtig end investeringer, der ikke medfører en større produktion.

Og produktionen vil vokse til mere, end det er forudsagt af regeringen, fordi den forventede produktion bygger på »almindelige« investeringer og ikke ekstrainvesteringer med henblik på at eliminere en kulbrinteskatt.

Et forsøg på at investere sig ud af kulbrinteskatten vil derfor øge produktionen og dermed øge det overskud, der skal betales kulbrinteskatt af. Men denne klare sammenhæng har regeringen ikke medtaget i beregningerne af aftalens konsekvenser.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for tilføjelsen til betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tilføjelsen til betænkning.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tilføjelsen til betænkning.

Kim Andersen (V) Ulrik Kragh (V) Lars Christian Lilleholt (V) Helga Moos (V)

Bodil Kornbek (KD) Aase D. Madsen (DF) fmd. Uno Larsson (DF) Helle Sjelle (KF)

Lars Barfoed (KF) Arne Toft (S) Erik Mortensen (S) Jan Trøjborg (S) Svend Auken (S)

Torben Hansen (S) Anne Grete Holmsgaard (SF) nfmd. Martin Lidegaard (RV)

Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende B 7 omdelt efter afgivelse af betænkning

Bilagsnr.	Titel
139	Kopi SAU: Spm. 107 om overtrædelse af transfer pricing-reglerne, til skatteministeren Kopi SAU: Spm. 108 om at oversende korrespondance m.m., der har været med DONG i forbindelse med indgåelsen og behandlingen af aftalen om Nordsøolien, til skatteministeren
140	Spm. 124 om, hvorfor staten ikke er partner fra aftalens start, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 125, om ministeren er enig med de økonomiske vismænds betragtning, nemlig at olien tilhører samfundet m.v., til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 126, om DUC skal være et dansk indregistreret selskab, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 127 om, hvorfor undtagelsen i § 2, stk. 2, i aftalen om kompensation ikke er fundet tilstrækkelig, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 128 om oversendelse af den korrespondance m.v., der har været med DONG i forbindelse med aftalen om Nordsøolien, til økonomi- og erhvervsministeren
141	Betænkning afgivet den 11/12-03
142	Spm. 129, om ministerens valg af en værdiansættelse på 60 mia. kr. skal opfattes som udtryk for, at DUC's forventede opgørelse på 30 mia. kr. ikke er retvisende, til økonomi- og erhvervsministeren Spm. 130 om, hvorfor det er korrekt at anvende perioden 1982-2003 som udgangspunkt for at vurdere DUC's risikopræmie, til økonomi- og erhvervsministeren
143	Kopi SAU: Spm. 109, om de kontrolmuligheder, der er i forhold til transfer pricing, er de samme, som er gældende i forhold til multinationale selskaber som f.eks. McDonald's, til skatteministeren Kopi SAU: Spm. 110 om kontrollen af kulbrintevirksomheder, til skatteministeren Kopi SAU: Spm. 111, om svarene vedrørende olieaftalen er afstemt med koncessionshaveren A.P. Møller – Mærsk, til skatteministeren Kopi SAU: Spm. 112 om, under hvilken form partiet Venstre blev informeret under forhandlingerne om olieaftalen med A.P. Møller – Mærsk og i forbindelse med regeringens godkendelse af aftalen, til skatteministeren
144	Kopi SAU: Svar på spm. 109, om de kontrolmuligheder, der er i forhold til transfer pricing, er de samme, som er gældende i forhold til multinationale selskaber som f.eks. McDonald's, fra skatteministeren Kopi SAU: Svar på spm. 110 om kontrollen af kulbrintevirksomheder, fra skatteministeren
145	Kopi SAU: Supplerende svar på spm. 105 om en uddybning af svaret på spm. 98, fra skatteministeren
146	Kopi SAU: Svar på spm. 111, om svarene vedrørende olieaftalen er afstemt med koncessionshaveren A.P. Møller – Mærsk, fra skatteministeren Kopi SAU: Svar på spm. 112 om, under hvilken form partiet Venstre blev informeret under forhandlingerne om olieaftalen med A.P. Møller – Mærsk og i forbindelse med regeringens godkendelse af aftalen, fra skatteministeren

Bilagsnr.	Titel
147	Svar på spm. 121 om oversendelse af de beregninger, der ligger bag den i svaret på spm. 106 opgjorte risikopræmie for perioden 1982-2003 m.v., fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 122 om beregninger for risikopræmien for 2004-2042 med en terminalværdi ultimo 2003 på 30 mia. kr., fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 123 om opgørelse af risikopræmier med 30 mia. kr. henholdsvis 60 mia. kr. som terminalværdi for perioden fra 2004 til henholdsvis 2010, 2020 og 2030, fra økonomi- og erhvervsministeren
148	Notat om kompensationsbestemmelsen i aftalen mellem A. P. Møller – Mærsk og staten om forlængelse af eneretsbevillingen i Nordsøen, fra økonomi- og erhvervsministeren
149	Svar på spm. 124 om, hvorfor staten ikke er partner fra aftalens start, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 125, om ministeren er enig med de økonomiske vismænds betragtning, nemlig at olien tilhører samfundet m.v., fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 126, om DUC skal være et dansk indregistreret selskab, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 127 om, hvorfor undtagelsen i § 2, stk. 2, i aftalen om kompensation ikke er fundet tilstrækkelig, fra økonomi- og erhvervsministeren Svar på spm. 128 om oversendelse af den korrespondance m.v., der har været med DONG i forbindelse med aftalen om Nordsøolien, fra økonomi- og erhvervsministeren
150	Svar på spm. 129, om ministerens valg af en værdiansættelse på 60 mia. kr. skal opfattes som udtryk for, at DUC's forventede opgørelse på 30 mia. kr. ikke er retvisende, fra økonomi- og erhvervsministeren
151	Svar på spm. 130 om, hvorfor det er korrekt at anvende perioden 1982-2003 som udgangspunkt for at vurdere DUC's risikopræmie, fra økonomi- og erhvervsministeren
152	1. udkast til tilføjelse til betænkning over B 7

Notat om kompensationsbestemmelsen i aftalen mellem A.P. Møller – Mærsk og staten om forlængelse af eneretsbevillingen i Nordsøen

Notatet er optrykt efter ønske fra S, DF, SF, RV, EL og KD.

Den 17. december 2003

ØKONOMI- OG ERHVERVS MINISTERIET

Kompensationsbestemmelsen
i aftalen
mellem A.P. Møller – Mærsk
og staten om
forlængelse af eneretsbevillingen
i Nordsøen

1. Indledning

Regeringen indgik i september måned aftale om forlængelse af A. P. Møller – Mærsk's eneretsbevilling i den danske del af Nordsøen.

Som en del af aftalen indgik: *»...at DUC-selskaberne kompenseres for virkningerne af ændringer i eksisterende eller af nye love og andre regler, der specifikt rammer producenter af kulbrinter i den danske del af Nordsøen. Kompensationen fastsættes med henblik på, at den økonomiske balance mellem staten og bevillingshaverne genoprettes, og kan maksimalt udgøre den nettofordel staten opnår ved denne aftale.«*

Kompensationsbestemmelsen blev efterfølgende uddybet i et særskilt dokument, der indgår i den samlede aftale mellem A.P. Møller – Mærsk og staten. Den detaljerede kompensationsbestemmelse (jf. bilag 1) er i oktober oversendt til Folketinget med henblik på at indgå i den samlede beslutning om aftalen.

I det følgende gives en oversigt over væsentlige elementer i kompensationsbestemmelsen. Dette baserer sig bl.a. på de spørgsmål der er stillet fra Folketinget og spørgsmål rejst under høringerne i Folketinget d. 9. december.

2. Baggrunden for kompensationsaftalen

Kompensationsbestemmelsen må bedømmes i sammenhæng med de fordele samfundet opnår ved aftalen. Med aftalen incl. den ændrede skatelovgivning opnås at:

- de tilbageværende ressourcer i Nordsøen udnyttes mere effektivt og dermed bidrager til at øge det samfundsøkonomiske afkast af investeringerne i Nordsøen. Aftalen giver en samfundsøkonomisk gevinst på 27 mia. kr.
- staten får et væsentligt større provenu. Fra i de senere år at have fået ca. 40 pct. af overskuddet fra olie- og gasproduktionen inden for eneretsbevillingen kan staten se frem til i det centrale scenarie i gennemsnit at opnå 61 pct. set over hele perioden 2004-2042. Det svarer til et merprovener på 31 mia. kr. i nutidsværdi sammenlignet med gældende regler
- der er skabt en robust løsning med et langt mere stabilt beskatningsgrundlag og en effektiv marginalbeskatning på 73 pct. Kulbrinteskatten er under gældende regler højst usikker.
- den fremtidige forrentning af aktiviteterne i Nordsøen ikke adskiller sig fra, hvad der må

forventes i branchen, herunder i statens selskab DONG.

Det ville næppe være muligt gennem en aftale at opnå en så væsentlig ændring i fordelingen af overskuddet fra aktiviteterne i Nordsøen mellem staten og DUC uden kompensationsbestemmelsen.

Med aftalen er der skabt ro om Nordsøen, som kan danne baggrund for langsigtede investeringer i teknologiuudvikling og efterforskning. Kompensationsaftalen bidrager til at skabe denne sikkerhed, og øger på den måde chancerne for at få et højt samfundsøkonomisk afkast ved indvindingen af de tilbageværende værdier i Nordsøen.

Med forlængelsen af A.P. Møller – Mærsk's eneretsbevilling frem til 2042 bliver koncessionsperioden 39 år. Det er en lang periode, men olie- og gasindvinding kræver langsigtede investeringer. En så lang periode indebærer en usikkerhed ikke kun for staten, men også for de selskaber, der skal investere. Derfor er det afgørende for selskaberne, at rammerne er stabile.

Endvidere må kompensationsbestemmelsen ses i lyset af, at det historisk er tredje gang, at der sker indgreb i den nuværende 50-årige koncessionsaftale med A.P. Møller – Mærsk.

Der er ikke praksis for aftaler om kompensationsaftaler om licenser. Omvendt er tanken ikke helt fremmed. I rapporten fra 2001 fra det under den tidligere regering nedsatte Kulbrintevalg indgik således overvejelsen om en kompensationsbestemmelse. Det blev nævnt, at en kompensationsbestemmelse *»... kunne være til fordel for både staten - gennem større forventet provener - og koncessionshaverne, der kan disponere mere sikkert. Omvendt vil sådanne klausuler kunne fastlåse et skattesystem, som ikke er optimalt indrettet...«*. Herudover kendes princippet i kompensationsaftalen også fra DONG/DUC-kontrakterne, hvor parterne har aftalt, at evt. nye skatter, som bliver pålagt DUC som gasproducent, kan overvælttes på den pris, som DONG betaler for gassen.

Ved vurderingen af bestemmelsen må også indgå, at olieproduktionen når sit maksimum de kommende år og derefter vil være faldende. Således forventes ca. halvdelen af værdierne i Nordsøen at blive produceret frem til 2012, og allerede omkring 2020 vil ca. 80 pct. af olien være produceret. Samtidig gælder det, at efter-

forskningen inden for eneretsbevillingens område har været ganske omfattende og sandsynligheden for at gøre mange nye fund, der radikalt ændrer på forudsætningerne for aftalen, er mere begrænsede nu end tidligere.

3. Hovedelementer i kompensationsaftalen

Baggrunden for kompensationsbestemmelsen er, at A.P. Møller – Mærsk har indgået aftale om skærpede vilkår for den fremtidige udnyttelse af eneretsbevillingen, mod at staten ved forringelse af de økonomiske vilkår genopretter den økonomiske balance, som ligger i aftalen.

Kompensationsbestemmelsen er gjort detaljeret for at præcisere og afgrænse rækkevidden af bestemmelsen, herunder at bestemmelsen ikke hindrer, at der kan gennemføres skatteomlægninger og regler til varetagelse af miljø, arbejdsmiljø og sikkerhed i Nordsøen.

Generelle indgreb giver ikke adgang til kompensation

Det er et grundlæggende princip i kompensationsaftalen, at A.P. Møller – Mærsk og partnere hverken skal behandles bedre eller dårligere end resten af dansk erhvervsliv.

Generelle og ikke-diskriminerende stramninger, der rammer erhvervslivet bredt giver derfor ikke ret til kompensation. Heller ikke selv om de rammer hårdere i Nordsøen end andre steder. Det giver således ikke ret til kompensation, at generelle beskatningsregler får større økonomisk betydning for A.P. Møller – Mærsk og partnere end for andre.

Som eksempler på generelle indgreb, som ikke giver grundlag for kompensation, kan nævnes forhøjelse af selskabsskatten, arbejdsmarkedsafgifter, indførelse af generelle miljøafgifter (f.eks. kemikalieafgift), indførelse af CO₂-kvoter, m.v.

Sker der en skatteomlægning skal A.P. Møller – Mærsk og partnere behandles som andre. Det betyder, at sker der en lempelse af selskabsskatten og finansieringen af denne lempelse også skal komme fra erhvervslivet, skal A.P. Møller – Mærsk og partnere også bære sin andel, evt. i form af en forøget kulbrinteskate.

Gennemføres der en lettelse af selskabsskatten uden tilhørende medfinansiering fra erhvervslivet vil også A.P. Møller – Mærsk og partnere få fordel af en sådan lettelse. Dog vil kun halvdelen

af lettelsen komme selskaberne til gode, da den reducerede selskabsskat vil forøge grundlaget for at betale kulbrinteskate. Kulbrinteskattesatsen er på 52 pct., og derfor vil kun ca. halvdelen af en lettelse i selskabsskatten komme selskaberne til gode. Gennemfører Folketinget en ufinansieret selskabsskattelettelse på 5 pct-point, vil marginalskatten således kun ændres fra aftalens ca. 73 pct. til ca. 70,5 pct. Der er dog generelt en række muligheder for, at erhvervslivet kan medfinansiere fremtidige selskabsskatteletter, såfremt dette skulle komme på tale.

Specifikke indgreb kan give adgang til kompensation

Gennemfører staten specifikke indgreb, som alene er rettet mod kulbrinteproducenter i den danske del af Nordsøen, kan det give ret til kompensation.

Som eksempel på specifikke indgreb, som kan give grundlag for kompensation kan nævnes forhøjelse af den særlige olieskate – kulbrinteskatten – som selskaber, der producerer olie eller gas, betaler ud over den almindelige selskabsskat. Sker en sådan forhøjelse som nævnt tidligere imidlertid som led i en skatteomlægning, og A.P. Møller – Mærsk og partnere derved behandles som gennemsnittet af erhvervslivet, vil der ikke være kompensation.

Indgreb, der ganske vist er formuleret som alene rettet mod kulbrinteproducenter på dansk område, men som er led i en generel politik, giver ikke adgang til kompensation. Som eksempler kan nævnes forbud mod brug af bestemte stoffer i produktionen, påbud om indretninger af arbejdspladser, indførelse af grænseværdier ved brug af visse skadelige stoffer mv.

Hvis man ikke søger at opnå de nævnte formål ved direkte forbud eller påbud, men ved såkaldte grønne afgifter – der pålægges danske kulbrinteproducenter, men ikke andre virksomheder – skelnes der i kompensationsbestemmelsen mellem om det er for at få flere afgiftskroner til statskassen eller ej. Er formålet at få flere penge til statskassen og dermed ændre den økonomiske balance i aftalen, er der mulighed for kompensation – er det ikke tilfældet er der ikke mulighed for kompensation. Spørgsmålet må afgøres i de konkrete tilfælde. Er der tale om kompensation kan det sammenlignes med tilbageførsel af pro-

venu, som det kendes ved tilbageføring af CO₂-afgifter og pesticidafgifter til erhvervslivet.

En indførelse af CO₂-afgift for kulbrinteproducenter er et helt særligt forhold, som ikke kan overføres på andre situationer. Det skyldes, at det blev aftalt under den tidligere regering, at off-shore sektoren specifikt er undtaget fra CO₂-afgift. Ændring heraf vil derfor være et indgreb, der retter sig specifikt mod producenter i den danske del af Nordsøen. I denne vurdering må det indgå, at den fremtidige CO₂-kvoteregulering i henhold til EU's kvotedirektiv også vil omfatte olie- og gasproduktionen i Nordsøen. CO₂-kvoter vil ikke give grundlag for kompensation, idet det sker på et objektivi grundlag.

Kompensationens størrelse

Kompensation kan kun komme på tale, hvis staten ensidigt ved et specifikt indgreb vil øge statens økonomiske fordel, f.eks. således at marginalbeskatningen bliver større end 73 pct.

Beslutter Folketinget ved specifikke indgreb at øge statens andel f.eks. ved en forøgelse af kulbrinteskatten, kompenserer staten A.P. Møller – Mærsk og deres partnere det opnåede årlige merprovenu til staten som følge af de gennemførte skærper i forhold til de ved aftalen forudsatte regler.

Der er imidlertid indlagt et loft over, hvor meget A.P. Møller – Mærsk og partnere kan kræve i kompensation.

Den maksimale kompensation fastlægges ud fra statens årlige akkumulerede nettofordel ved aftalen siden 2004 fratrukket evt. tidligere udbetalt kompensation. Statens årlige nettofordel ved aftalen skønnes at være 1½ -2 mia. kr. i årets priser de første år og beregnes som:

- + overskudsdeling/statsdeltagelse
- + ikke-anvendelse af muligheder for overvæltning på DONG
- mistet royalty
- = Statens nettofordel ved aftalen

Under hidtil gældende regler har DUC-selskaberne mulighed for at overvælte visse skattestramninger vedrørende gasproduktion på DONG, hvilket i givet fald mindsker DONGs overskud og dermed statens provenu fra DONG. Med aftalen har DUC-selskaberne fraskrevet sig denne mulighed.

Mistet royalty udgør den royalty, som DUC-selskaberne skulle have betalt efter hidtil gældende regler anvendt på værdien af den faktiske produktion.

I beregningen af nettofordelen indregnes ikke den øgede betaling af kulbrinteskatt. Nettofordelen beregnes ud fra de faktiske forhold. Hvis overskuddet i Nordsøen bliver mindre, bliver statens fordel mindre og dermed bliver kompensationens maksimum tilsvarende mindre. I svar til Folketingets Energipolitiske Udvalg på spørgsmål 84 (B7 - bilag 54) er angivet en beregning over statens nettofordel i perioden 2004-2042 (jf. bilag 2).

Ydet kompensation fratrækkes den samlede nettofordel staten har opnået med aftalen. Det betyder at ydelse af kompensation sænker loftet for den maksimale kompensation ved evt. fremtidige indgreb.

4. Kompensationsaftalen og grundloven

Den samlede aftale herunder kompensationsbestemmelsen rejser ikke spørgsmål til statens beskatningsret, således som det også fremgår af den detaljerede kompensationsbestemmelse. Dette er der redegjort for af Justitsministeriets lovafdeling jf. vedlagte notat (jf. bilag 3), som er oversendt til Folketinget og af de juridiske eksperter, der deltog ved høringen i Folketinget d. 9. december.

5. Sikring af skattegrundlaget

Som grundlag for aftalen har det været vigtigt at sikre et stabilt skattegrundlag. Derfor er der også foretaget en grundig gennemgang af rammerne for aftalen, herunder ikke mindst med fokus på at undgå en udhuling af skattegrundlaget.

Bl.a. foreligger der i Nordsøen muligheden for en udhuling af skattegrundlaget ved tynd kapitalisering. Tynd kapitalisering mv. indebærer, at måden at finansiere aktiviteterne evt. kunne muliggøre, at beskatningen af overskuddet i Danmark reduceredes. Regeringen har derfor fremsat lovforslag rettet mod tynd kapitalisering, og der er allerede taget højde for dette ved, at det af kompensationsbestemmelsen fremgår, at det fremsatte lovforslag (L 119) rettet mod spekulation i tynd kapitalisering mv. ikke giver ret til kompensation.

Ligeledes har Skatteministeriet fremsat en ændring til lovforslaget om kulbrinteskatten, så der

eksplicit gives hjemmel til, at skatteministeren kan gribe ind over for »transfer-pricing«.

Herudover har været rejst spørgsmål til, om selskaber kunne registreres og betale skat uden for Danmark. Hertil skal bemærkes, at indtægter ved indvinding af kulbrinter fra den danske del af Nordsøen er skattepligtige i Danmark, derfor skal såvel overskudsdeling, selskabsskat og kulbrinteskatt betales i Danmark. Der er således ikke mulighed for, at selskaberne lader sig beskatte uden for Danmark af indtægterne. Beskatning er et nationalt anliggende i henhold til EU-traktaten.

Endelig er det værd at bemærke, at det er den skattefaglige vurdering, hvilket bl.a. fremgik fra ekspertsiden under Folketingshøringen d. 9. december, at opstår der »huller« i lovgivningen, vil det være inden for selskabsskatten, og lukning af disse vil være en generel ændring, som ikke giver ret til kompensation.

6. EU

I EU's koncessionsdirektiv har Danmark i artikel 13 en undtagelse fra den udbudspligt, der ellers gælder for tildeling af licenser. Undtagelsen omfatter de arealer, som A.P. Møller – Mærsk har eneret til frem til 2012 i henhold til den eksisterende bevilling.

Danmark skal selvsagt overholde de øvrige bestemmelser i licensdirektivet, herunder at A.P. Møller – Mærsk og deres partnere i DUC ikke skal behandles mere fordelagtigt end andre. Endvidere gælder EU's almindelige regler om statsstøtte.

På den baggrund vil regeringen grundigt orientere Europa-Kommissionen om den nye aftale med tilhørende kompensationsaftale, og herunder redegøre for, at aftalen er i overensstemmelse med EU's regler.

Fra Konkurrencekommissær Monti's kabinet vurderes der umiddelbart ikke at være grundlag for at rejse spørgsmål vedrørende statsstøtte.

7. Voldgift

Det er helt almindeligt i kommercielle aftaleforhold, at parterne enes om, at uenighed om aftalens indhold afgøres ved voldgift. Generelle regler herom kan man finde i voldgiftsloven. I lighed hermed fremgår det af den eksisterende bevilling, at nogle spørgsmål afgøres ved vold-

gift. Det ligger på linje hermed, at uenighed om kompensationsaftalen henhører under voldgift.

Voldgiftsnævnet består af to voldgiftsmænd, én udpeget af hver aftalepart. De to udnævnte voldgiftsmænd udpeger i fællesskab en formand for voldgiftsnævnet. Hvis de ikke kan blive enige, udpeger Højesterets præsident voldgiftsrettens formand blandt Højesterets dommere.

En kendelse afsagt af voldgiftsretten i en sag om uenighed om f.eks. kompensationsaftalen er bindende for aftalens parter og kan fuldbyrdes på samme måde som domme efter reglerne i retsplejeloven. Domstolene kan dog i enkelte tilfælde prøve, om en voldgiftskendelse er ugyldig, f.eks. fordi kendelsen strider imod ufravigelige retsgrundsætninger.

8. Juridisk/tekniske muligheder for ændringer

Aftalen fastslår – i lighed med den gældende bevilling – at spørgsmål og problemer, som måtte opstå i forbindelse med bevillingen, gøres til genstand for forhandling mellem parterne. Det vil sige, at staten såvel som A.P. Møller – Mærsk har mulighed for at tage spørgsmål op til drøftelse, herunder ændrede forudsætninger.

Statens almindelige beskatningsret gælder fortsat. Hvis et fremtidigt Folketing – f.eks. i en situation med væsentlig højere oliepriser – skulle ønske at stramme beskatningen i Nordsøen med sigte på at forøge statens andel af værdierne, foreligger der i princippet forskellige juridisk/tekniske muligheder herfor. Dette vil kunne give anledning til kompensation, idet en skærpelse af beskatningen vil ligge ud over det der ligger i aftalen, og må ske under hensyn til, at A.P. Møller – Mærsk med aftalen har givet staten en nettofordel.

Juridisk/teknisk er der mulighed for skærpe kulbrintebeskatningen samtidig med at der ydes kompensation. Hvorvidt det vil være en økonomisk fordel for staten vil afhænge af den fremtidige situation. Forestiller man sig for eksempel, at oliepriserne med virkning fra 2008 stiger til det dobbelte og staten ønsker en større andel af overskuddet, vil en mulighed være, at staten mod at betale kompensation kunne hæve kulbrintebeskatningen til f.eks. 90 pct. Det vil give en marginalskat på 83 pct. og en øget statslig andel af overskuddet. I den tænkte situation vil staten opnå et merprovenu på knap 10 mia. kr. mere i

nutidsværdi over hele perioden frem til 2042, end under en fortsættelse af aftalen. Det skal dog bemærkes, at jo længere tid der går desto mindre vil statens øgede provenu blive, men tilsvarende vil også en stadig stigende del af olieforekomsterne være udnyttet og staten have fået sin større del af overskuddet.

Det er ikke fastlagt i kompensationsaftalen, hvorledes kompensation skal ydes. Der kan derfor tænkes andre muligheder end kontant udbetaling. Men grundprincippet er, at staten bliver frit stillet ved at tilbagebetale de årligt akkumulerede nettofordele og give afkald på de aftalte fordele fremover.

Det er naturligvis en forudsætning, at A.P. Møller beholder forlængelsen af sin bevilling.

Regeringen lægger vægt på, at der med aftalen er skabt et langsigtet og stabilt grundlag for efterforskning og produktion for at nå den samfundsøkonomisk største indtjening, som giver en væsentlig større indtjening. Dette er også vigtigt for at fastholde den fremtidige interesse for aktiviteterne i Nordsøen. Der er med aftalen endvidere skabt et stabilt og effektivt grundlag for statens beskatning af værdierne. Viser forudsætningerne sig at ændre sig markant, må det søges ved forhandling at ændre aftalen.

9. Forholdet til andre koncessionshavere

Et gennemgående princip i kompensationsaftalen er, at A.P. Møller – Mærsk og partnere ikke stilles bedre end andre kulbrinteproducenter i Nordsøen.

Det betyder, at også andre selskaber i den danske del af Nordsøen, der ønsker at gå over til beskatning efter samme regler som A.P. Møller – Mærsk og partnere, vil få tilbudt mulighed for at indgå en kompensationsaftale.

Der er dog individuelle forskelle imellem vilkårene i de forskellige tilladelser. I følge aftalen med A.P. Møller – Mærsk får staten en andel på 20 pct. af overskuddet uden at skulle betale for de eksisterende anlæg. I de andre tilladelser skal staten betale for sin andel af investeringerne. Der er også andre forskelle.

For at få en så retfærdig generel løsning som muligt, er det hensigtsmæssigt at maksimere kompensationen for andre koncessionshavere på en måde, der ligger tæt på pgf. 4 i kompensationsaftalen med A. P. Møller – Mærsk. På den anden side er det rimeligt tillige at begrænse kompensationen til øvrige bevillingshavere til den fordel, som de frivilligt afgiver til staten, dvs. den øgede beskatning som følge af overgangen til det nye system for kulbrintebeskatning.

Princippet bag fastlæggelsen af den maksimale kompensation i en aftale med andre koncessionshavere i Nordsøen, vil derfor være, at der er et dobbelt maksimum. Det ene beregnes på lignende måde som i aftalen med A.P. Møller – Mærsk og partnere. Det andet maksimum beregnes med udgangspunkt i de skattefordele, som selskaberne giver staten ved at overgå til den nye beskatning.

Andre koncessionshavere skal inden indsendelse af selvangivelse for indkomståret 2004 tage stilling til, om de ønsker at overgå på de nye vilkår.

AFTALE OM KOMPENSATION EFTER AFSNIT VI I AFTALE AF 29/9 2003

MELLEM

ØKONOMI- OG ERHVERVSMINISTEREN

OG

BEVILLINGSHAVERNE I HENHOLD TIL
ENERETSBEVILLING AF 8/7 1962.

Indledning:

Denne aftale er indgået i henhold til afsnit VI i aftale af 29. september 2003 (herefter benævnt Aftalen) og indeholder de regler om kompensation, der skal indgå i den endelige udformning af de fremtidige vilkår for bevillingen.

Baggrunden for kompensationsaftalen er, at bevillingshaverne ved Aftalen er indgået på skærpede vilkår for den fremtidige udnyttelse af den gældende eneretsbevilling ud fra en forudsætning om, at staten ikke ved indgreb i form af gennemførelse af lovgivning og andre regler af specifik betydning for bevillingshaverne og deres partnere i Dansk Undergrunds Consortium (DUC) forringer de økonomiske vilkår, der danner baggrund for Aftalen.

Da Aftalen ikke berører lovgivningsmagtens beskatningsret, andre lovgivningsbeføjelser eller regeludstedelse inden for rammerne af Den Europæiske Union, indebærer kompensationsordningen, at de ved Aftalen af bevillingshaverne og de øvrige partnere i DUC påtagne forpligtelser reduceres tilsvarende, såfremt der sker forringelse af bevillingshavernes og de øvrige DUC-partners økonomiske stilling ved nye eller ændrede love og regler som nærmere fastsat i denne aftale.

§ 1

Kompensation efter §§ 2-5 kan kræves af bevillingshaverne og de øvrige partnere i DUC i den udstrækning, nye eller ændrede love og regler, jf. § 2, vedrører den virksomhed, som de udøver i henhold til bevillingen.

§ 2

Stk. 1. Kompensation kan kræves, når den økonomiske stilling for bevillingshaverne og deres partnere i DUC forringes ved nye eller ændrede love og regler i forhold til den retstilstand, der gælder ifølge de danske love og andre i Danmark gældende regler, der er vedtaget på tidspunktet for indgåelse af denne aftale, eller som bevillingshaverne og de øvrige partnere i DUC erklærer sig bekendt med og accepterer i den endelige udmøntning af Aftalen.

Stk. 2. Nye eller ændrede love og regler, som nævnt i stk. 1, giver kun ret til kompensation i den udstrækning, sådanne ændringer af retstilstanden specifikt rammer producenter af kulbrinter på dansk område, mens generelle og ikke-diskriminerende ændringer af retstilstanden ikke medfører ret til kompensation. Det anses ikke i sig selv for diskriminerende, at en ændring af generelle beskatningsregler får større økonomisk betydning for bevillingshaverne og deres partnere i DUC end for andre.

Stk. 3. Kompensation efter stk. 2 omfatter eksempelvis skærpelse af den danske kulbrintebeskatning eller indførelse af andre fiskale skærpselser, der alene vedrører kulbrinteproducenter på dansk område.

Stk. 4. Kompensation efter stk. 2 kan ikke kræves ved ikke-diskriminerende ændringer af retstilstanden, der også gælder for andre virksomheder end kulbrinteproducenter på dansk område, eksempelvis almindelige stramninger af selskabsbeskatning eller andre generelle skatter og afgifter, herunder afgifter pålagt såvel importerede som indenlandsk producerede kulbrinter,

indførelse af EU-regler med virkning også for kulbrinteproducenter uden for dansk område, f.eks. indførelse af CO₂-kvoter som følge af EU-lovgivning, eller generel regulering af forhold mellem arbejdsgivere og ansatte.

Stk. 5. Selv om en ændret eller ny lov eller regel er formuleret således, at dens adressater alene er kulbrinteproducenter på dansk område, udløser den ikke ret til kompensation, når den gennemføres som led i en mere generel og ikke-diskriminerende regulering med et adfærdsregulerende, ikke-fiskalt sigte, eksempelvis tiltag som led i en generel politik til beskyttelse af miljøet, forbedring af arbejdsmiljø- og sikkerhedsregler.

Stk. 6. Kommende skattelovforslag om tynd kapitalisering mv., som fremsættes med udgangspunkt i EU-pakken, der er sendt i høring den 28. august 2003, medfører ikke ret til kompensation.

Stk. 7. Eksemplerne i stk. 3 - 5 er ikke udtømmende, men er forhold, der med sikkerhed falder ind under de pågældende hovedregler.

§ 3

Stk. 1. Ved beregningen af kompensation skal der ses på den samlede konkrete nettoeffekt for bevillingshaverne og de øvrige partnere i DUC af såvel øgede byrder som lempelser ved sådanne nye eller ændrede love og regler, der ifølge § 2 tages i betragtning i relation til kompensation.

Stk. 2. Hvis der som led i en samlet lovgivningspakke om omlægning af beskatning gennemføres såvel generelle skattelempelser for erhvervslivet som helhed som øget beskatning herunder beskatning, der specifikt rammer producenter af kulbrinter i Nordsøen, er der dog højst adgang i forbindelse med den konkrete anledning til kompensation i den udstrækning, lovgivningspakken set som en helhed giver bevillingshaverne og deres partnere i DUC en relativ mindre økonomisk lempelse end gennemsnittet af alle danske erhvervsvirksomheder.

§ 4

Stk. 1. Den samlede kompensation til bevillingshaverne og de øvrige DUC-partnere kan maksimalt udgøre den nettofordel, som staten opnår ved Aftalen.

Stk. 2. Kompensation kan ikke overstige den nettofordel, som staten løbende opnår fra og med den 1. januar 2004.

Stk. 3. I denne sammenhæng opgøres statens nettofordel ved Aftalen som overskudsdeling/nettoafkast af statsdeltagelse i henhold til Aftalens afsnit IV samt værdien af ikke-anvendelse af muligheder for overvæltning på DONG af virkningerne af Aftalen og lovgivning i tilknytning hertil, jf. aftaler mellem DUC-parterne og DONG, med fradrag af den fordel, som bevillingshaverne og de øvrige DUC-partnere opnår ved afskaffelse af royalty i henhold til § 10, stk.1, i 1962 - bevillingen.

§ 5

Stk. 1. Kompensation skal fastsættes med henblik på, at der sker genopretning af den økonomiske balance mellem staten og bevillingshaverne og de øvrige DUC-partnere, således at formålet med og følgen af kompensation (inden for rammen i § 4) skal være at stille bevillingshaverne og de øvrige DUC-partnere økonomisk på samme måde, som de ville være stillet, såfremt gennemførte ændringer i retstilstanden, jf. § 2, ikke eksisterede.

Stk. 2. Bevillingshaverne og de øvrige DUC-partnere skal rejse krav om kompensation senest 3 måneder efter offentliggørelse af en ændring af retstilstanden, jf. § 2, som de vil påberåbe sig, for at bevare retten til kompensation i anledning deraf. Den tidsmæssige betingelse er opfyldt ved bevillingshavernes notifikation af et krav uden hensyntagen til, om et krav kan specificeres eller dokumenteres inden for denne tidsfrist.

Stk. 3. Såfremt der ikke opnås enighed om, hvorvidt kompensation kan kræves, kompensationens størrelse og/eller formen for kompensation, afgøres uenigheden ved voldgift efter bevillingens regler herom.

§ 6

Statens almindelige beskatningsret berøres ikke af denne aftale.

§ 7

Denne aftale er undergivet samme betingelser og forudsætninger som Aftalen og får således først virkning samtidig med Aftalen.

§ 8

Der er enighed om, at spørgsmål og problemer, som måtte opstå i forbindelse med bevillin-

gen, herunder nærværende aftale, gøres til genstand for forhandling.

Økonomi- og erhvervsministeren

For bevillingshavere:

København, den

København, den

Besvarelse af spørgsmål nr. 84 (B 7 – bilag 54) stillet af Det Enerkipolitiske Udvalg den 25. november 2003.

Spørgsmål 84:

»Vil ministeren oplyse i absolutte tal, hvilke konkrete beløb der er regnet med i kompensationsaftalens opgørelse af statens nettofordel ved aftalen? Der ønskes en opgørelse såvel år for år som samlet, således at det bliver klart, hvad statens nettofordel er, alt efter hvilket år det bliver aktuelt at opgøre denne nettofordel i hele aftalens forløb. Opgørelsen ønskes foretaget ud fra det sæt af forudsætninger, regeringen i øvrigt har lagt til grund for beregningerne vedrørende aftalens værdi for parterne.«

Svar:

Skulle kompensation blive aktuel, vil statens nettofordel skulle opgøres på grundlag af faktiske tal og ikke på grundlag af nedenstående skøn i tabel 84-1.

Statens nettofordel beregnet på statens middelforudsætninger fra »Redegørelse til Folketinget vedrørende Nordsøen« er angivet i tabel 84-1. Til sammenligning er angivet statens merprovenu ved aftalen (inklusive alle skatter) og statens samlede provenu frem til 2042.

Tabel 84-1 Statens nettofordel, merprovenu og samlet provenu under aftalen beregnet på statens middelscenario, mia. kr. nutidsværdi

	Statens årlige nettofordel ved aftalen	Statens nettofordel akkumuleret	Statens merprovenu akkumuleret*	Statens provenu under aftalen
2004	1,5	1,5	1,1**	9,4
2005	1,7	3,2	3,0	11,0
2006	1,5	4,8	4,6	10,2
2007	1,5	6,2	6,7	10,2
2008	1,5	7,7	8,7	9,7
2009	1,3	9,0	10,5	8,5
2010	1,2	10,2	12,4	7,7
2011	1,0	11,2	14,1	6,7
2012	0,8	12,0	17,7	6,3
2013	1,3	13,3	20,3	6,5
2014	1,0	14,3	22,5	5,6
2015	0,9	15,2	24,6	5,0
2016	0,9	16,1	26,6	4,6
2017	0,8	16,9	28,7	4,2
2018	0,8	17,7	30,2	3,7
2019	0,6	18,3	31,0	3,1
2020	0,6	18,9	31,7	2,9
2021	0,5	19,3	31,7	2,5
2022	0,4	19,7	31,8	2,1
2023	0,3	20,1	31,6	1,9
2024	0,3	20,3	31,4	1,7
2025	0,2	20,6	31,3	1,7
2026	0,2	20,8	31,4	1,4
2027	0,2	21,0	31,6	1,1
2028	0,1	21,1	31,5	0,8
2029	0,1	21,2	31,5	0,7
2030	0,1	21,2	31,4	0,6
2031	0,1	21,3	31,3	0,5
2032	0,1	21,4	31,2	0,5
2033	0,1	21,4	31,1	0,4
2034	0,0	21,5	31,1	0,4
2035	0,0	21,5	31,1	0,3
2036	0,0	21,5	31,1	0,3
2037	0,0	21,6	31,1	0,3
2038	0,0	21,6	31,1	0,2
2039	0,0	21,6	31,0	0,2
2040	0,0	21,6	31,0	0,2
2041	0,0	21,6	31,0	0,1
2042	0,0	21,7	31,0	0,1
I alt	21,7	-	-	133,4

-
- *) Merprovenu ved aftalen i forhold til gældende regler, hvor gældende regler inkluderer et usikkert provenu fra kulbrinteskatten på akkumuleret ca. 25 mia. kr. frem til 2042.
 - **) For finansåret 2004 skønnes det samlede merprovenu ved aftalen nu at udgøre ca. 3,5 mia. kr. På finansloven anvendes en anden periodisering og andre budgetteringsforudsætninger om blandt andet oliepris og dollarkurs.

Den 7. november 2003

Justitsministeriet
Lovafdelingen

NOTITS

om

forholdet mellem grundloven og en kompensationsbestemmelse i aftalen af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962

1. Indledning

Der er den 29. september 2003 udarbejdet en aftale mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvin- ding af kulbrinter i Danmarks undergrund (afta- len).

Af aftalens pkt. VI fremgår blandt andet, at DUC-selskaberne kompenseres for virkningen af ændringer i eksisterende eller af nye love og andre regler, der specifikt rammer producenter af kulbrinter i den danske del af Nordsøen. Det fremgår endvidere, at kompensationen fastsættes med henblik på, at den økonomiske balance mel- lem staten og bevillingshaverne og deres partne- re genoprettes. Kompensationen kan maksimalt udgøre den nettofordel, som staten opnår ved afta- len.

I aftalens pkt. VI er det endvidere fastsat, at det er en forudsætning for dens indgåelse, at regerin- gen opnår den fornødne tilslutning fra Folketin- get og Folketingets Energipolitiske Udvalg, og herunder får gennemført de nødvendige og for- udsatte lovændringer.

I forbindelse med udarbejdelsen af aftalen har det været fremme, om den nævnte kompensati- onsbestemmelse kan rejse spørgsmål i forhold til grundloven. Der har i den forbindelse navnlig været rejst spørgsmål om, hvorvidt staten ved en

sådan kompensationsbestemmelse kan begrænse adgangen for fremtidige regeringer og Folketing til at vedtage regler om øget beskatning af DUC- selskaberne.

På den baggrund vurderes i denne notits spørgsmålet om, hvorvidt kompensationsbe- stemmelsen kan gennemføres inden for rammer- ne af grundloven.

Nedenfor i pkt. 2 er aftalen nærmere omtalt, og i pkt. 3 gennemgås relevante grundlovsbestem- melser mv. Justitsministeriets vurdering fremgår af pkt. 4.

2. Nærmere om aftalen

Ved aftalen er der opnået enighed om en fort- sættelse af A.P. Møller – Mærskes eneretsbevil- ling frem til og med 8. juli 2042. Eneretsbevillin- gen ville efter 1962-bevillingen være udløbet den 8. juli 2012.

Det er indledningsvist i aftalen anført, at den sigter mod at skabe stabile og langsigtede ram- mer for bevillingshavernes og deres partners ef- terforsknings- og indvirkningsvirksomhed og samtidig sikre en robust fordeling mellem staten og bevillingshaverne og deres partnere af værdi- erne fra aktiviteterne i Nordsøen.

Udover forlængelsen af eneretsbevillingen in- deholder aftalen en række andre elementer, hvoraf enkelte omtales i det følgende.

Efter pkt. IV i aftalen betaler bevillingshaverne og deres partnere fra 1. januar 2004 til og med 8. juli 2012 årligt et beløb til staten svarende til 20 pct. af overskuddet. Fra 9. juli 2012 indtræder staten som partner i DUC med en andel på 20 pct. og overtager i den forbindelse 20 pct. af anlæggene, jf. aftalens pkt. I og IV.

Efter aftalens pkt. V vil regeringen med virkning for aftalen søge gennemført en række ændringer af kulbrintebeskatningen, og bevillingshaverne accepterer ifølge aftalen, at der indføres sådanne ændringer i kulbrinteskatteloven. Ændringerne omfatter bl.a. nedsættelse af kulbrintefradraget fra 25 pct. årligt i 10 år til 5 pct. årligt i 6 år samt sænkning af kulbrinteskattesatsen fra 70 pct. til 52 pct.

Herudover ophæves pr. 1. januar 2004 pligten til at betale royalty til staten, og med virkning fra 9. juli 2012 ophæves rørledningsafgiften til staten.

Den omtalte kompensationsbestemmelse er fastsat i aftalens pkt. VI. Heraf fremgår blandt andet, at DUC-selskaberne kompenseres for virkningen af ændringer i eksisterende eller af nye love og andre regler, der specifikt rammer producenter af kulbrinter i den danske del af Nordsøen. Det fremgår endvidere, at kompensationen fastsættes med henblik på, at den økonomiske balance mellem staten og bevillingshaverne og deres partnere genoprettes, og at kompensationen maksimalt kan udgøre den nettofordel, som staten opnår ved aftalen.

I tilknytning til kompensationsbestemmelsen er det fastsat, at statens almindelige beskatningsret ikke berøres af kompensationsbestemmelsen.

Endelig er det i aftalens pkt. VI fastsat, at det bl.a. er en forudsætning for aftalens indgåelse, at regeringen opnår den formødne tilslutning fra Folketinget og Folketingets Energipolitiske Udvalg, og herunder får gennemført de nødvendige og forudsatte lovændringer.

Der skal i overensstemmelse med aftalens pkt. VI udformes en detaljeret aftale om kompensationsbestemmelsen (kompensationsaftalen). I det foreliggende udkast af 3. november 2003 til kompensationsaftalen er i § 4 nærmere præciseret, hvordan statens nettofordel ved aftalen opgøres.

Af § 4, stk. 3, i udkastet af 3. november 2003 fremgår således, at statens nettofordel i denne

sammenhæng opgøres »som overskudsdeling/nettoaflast af statsdeltagelse i henhold til Aftalens afsnit IV samt værdien af ikke-anvendelse af muligheder for overvæltning på DONG af virkningerne af Aftalen og lovgivning i tilknytning hertil, jf. aftaler mellem DUC-parterne og DONG med fradrag af den fordel, som bevillingshaverne og de øvrige DUC-partnere opnår ved afskaffelse af royalty i henhold til § 10, stk. 1, i 1962-bevillingen«.

3. Relevante grundlovsbestemmelser mv.

3.1. Efter grundlovens § 3, 1. pkt., er den lovgivende magt hos kongen (regeringen) og Folketinget i forening. Det er almindeligt antaget, at denne lovgivningskompetence alene er begrænset af grundloven. Lovgivningsmagten kan således vedtage en hvilken som helst lov, medmindre loven strider mod grundloven, jf. bl.a. Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret, 3. udg. ved Ole Espersen (1980), side 262, Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udg. ved Peter Germer, side 201, samt Henrik Zahle, Dansk forfatningsret, Institutioner og regulering, 3. udg., side 251.

I overensstemmelse hermed er det statsretlige udgangspunkt, at regering og Folketing ikke kan lægge bindinger på, hvad fremtidige regeringer og Folketing kan træffe bestemmelse om. Det indebærer bl.a., at den til enhver tid værende lovgivningsmagt kan indføre, ændre eller ophæve en lov, medmindre dette må anses for at stride mod grundloven.

3.2. Som det fremgår, vil lovgivningsmagten til enhver tid skulle respektere grundloven.

Lovgivningsmagten skal således bl.a. respektere rettigheder, der nyder beskyttelse efter grundlovens § 73 om ekspropriation. Denne bestemmelse omfatter både rettigheder, der hviler på privatretligt grundlag (aftale mv.), og rettigheder, der hviler på offentligretlig adkomst i form af f.eks. en lov, jf. Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954), side 722 f, og Alf Ross, a.st., side 648 f. Hvis regeringen eller Folketinget skaber rettigheder, der nyder beskyttelse efter grundlovens § 73, vil sådanne rettigheder derfor inden for rammerne af denne bestemmelse skulle respekteres af kommende regeringer og Folketing.

Grundlovens § 73 kan således siges at indebære den begrænsning i den til enhver tid værende lovgivningsmagts kompetence, at der – selv om

det sker ved lov – kun kan gennemføres afståelse af rettigheder, der er beskyttet af § 73, såfremt der ydes erstatning efter denne bestemmelse.

4. Vurdering

Som anført i pkt. 3 ovenfor er det statsretlige udgangspunkt, at regeringen og Folketinget ikke kan lægge bindinger på, hvad fremtidige lovgivere kan træffe bestemmelse om.

Det fremgår i den forbindelse udtrykkeligt af den omhandlede aftale, at statens almindelige beskatningsret ikke berøres af den nævnte kompensationsbestemmelse.

Hvis regeringen opnår den fornødne tilslutning fra Folketinget til at indgå aftalen, vil der således fortsat f.eks. ikke være noget til hinder for, at senere lovgivningsmagter gennemfører almindelige skærper i skattelovgivningen, som (også) har virkning for bevillingshaverne. Noget sådant vil efter aftalen ikke udløse kompensation.

Kompensationsbestemmelsen vil – som et element i en gensidigt bebyrdende aftale mellem staten og bevillingshaverne – have den virkning, at staten skal kompensere DUC-selskaberne, hvis lovgivningsmagten på et senere tidspunkt måtte benytte sin kompetence til at gennemføre lovgivning, der specifikt rammer producenter af kulbrinter i den danske del af Nordsøen.

Med denne bestemmelse sikrer staten således – som led i den nævnte gensidigt bebyrdende aftale – en rettighed for bevillingshaverne, som nyder beskyttelse efter grundlovens § 73, og som derfor inden for rammerne af grundlovsbestem-

melsen skal respekteres af senere regeringer og Folketing. Der kan i den forbindelse henvises til, at det som nævnt ovenfor i pkt. 3 er almindeligt antaget, at staten kan etablere rettigheder, der er beskyttet af grundlovens § 73, således at sådanne rettigheder inden for rammerne af denne bestemmelse vil skulle respekteres af fremtidige regeringer og Folketing.

I tilknytning til det anførte kunne rejses det spørgsmål, om regeringen og Folketinget i alle tilfælde bør kunne etablere rettigheder for borgere og virksomheder, der reelt – det vil sige i kraft af grundlovens § 73 – vil indebære begrænsninger i kommende regeringers og Folketings lovgivningskompetence. Det kan således gøres gældende, at der gælder visse grænser for, i hvilken udstrækning regering og Folketing ved etablering af rettigheder reelt bør kunne begrænse senere lovgivningsmagters kompetence på bl.a. skatteområdet.

Selv om det måtte antages, at der gælder principper af den nævnte karakter, giver dette efter Justitsministeriets opfattelse ikke anledning til overvejelser i forhold til den omhandlede kompensationsbestemmelse. Det bemærkes herved, at der med kompensationsbestemmelsen, som indgår i aftalen med staten, alene skabes en rettighed for DUC-selskaberne til i givet fald i visse nærmere opregnede tilfælde at kunne kræve kompensation inden for rammerne af den nettofordel, som staten opnår ved aftalen.

Sammenfattende er det Justitsministeriets opfattelse, at aftalens kompensationsbestemmelse ikke rejser spørgsmål i forhold til grundloven.

Et af Det Enerkipolitiske Udvalgs spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren ad L 48 og dennes svar herpå

Spørgsmålet er optrykt efter ønske fra S, SF og EL.

Spørgsmål 8:

Er ministerens svar vedrørende olieaftalen afstemt med koncessionshaveren A.P. Møller – Mærsk, og hvis ikke, er der så risiko for, at uenighed med ministeren fra koncessionshavers side om f.eks. forudsætninger i aftalen som tolket i besvarelserne vil kunne føre til en voldgift?

Svar:

De besvarelser jeg har afgivet til Folketinget i relation til olieaftalen, er ikke forud for besvarelsen til Folketinget blevet sendt til A.P. Møller – Mærsk. I lighed med andre har A.P. Møller – Mærsk efterfølgende kunnet holde sig orienteret på Folketingets hjemmeside.

Svarene er afgivet i overensstemmelse med den indgåede aftale. Skulle der opstå uenighed mellem parterne om fortolkning af aftalens bestemmelser og der ikke kan nås til enighed er det aftalt, at en sådan uenighed afgøres ved voldgift.

